Nisan 2018/Nisan 2019

NUHOĞLU VAKFI DERGİSİ

Sen olmadan **"biz"** olamayız...

Güçlü kadınlar, mutlu çocuklar.

Nuhoğlu Vakfı

/ nuhoglu.org.tr / nuhogluvakfi / nuhogluvakfi

Nuhoğlu Vakfı HAYRAT Çocuk Sanat Merkezi

Hazırlayan Kubilay Nuhoğlu - Töre Nuhoğlu
Nuhoğlu Vakfı İnönü Mah. Kartal Cad. No: 86 Daire: 7
34755 Kayışdağı, Ataşehir - İstanbul / Türkiye
Tel 0216 311 87 30
Fax 0216 576 74 66
Web www.nuhoglu.org.tr
Grafik Tasarım Hazal Sancaklı
Baskı Turuncu Basım
Adres Ferhatpaşa Mah. Toplum Cad. No:14/B
Ataşehir / İSTANBUL
Tel 0216 466 23 61
Web www.turuncubasim.com

Derginin tüm yayın hakları
Nuhoğlu Vakfı'na aittir.
Dergimizde yayınlanan
yazıların içerdiği tüm görüşler
kişisel nitelikte olup
vakfımızın kurumsal kimliği ile
ilgisi bulunmamaktadır.

MARİNERA
ÇEŞME

yenitepe
İZMİR

yenitepe
KADIKÖY

CUBES
ANKARA

3 BÜYÜK ŞEHİRDE 4 DEV PROJE

NUHOĞLU İNŞAAT,
YURT İÇİ VE YURT DIŞINDA,
ÇİZGİ ÜSTÜ PROJELERLE
MUTLU YAŞAM ALANLARI İNŞA ETMEYE
DEVAM EDİYOR.

3 BÜYÜK ŞEHİRDE 4 DEV PROJE İLE
FARKLI İHTİYAÇLARA
BEKLENTİLERİN ÖTESİNDE
ÇÖZÜMLER SUNUYOR.

nuhoğlu

444 4 616
nuhogluinsaat.com.tr

2019'da Daha İyisi İçin: Türkiye'de Kadın ve Çocuk Hakları

1924'te Cenevre'de imzalanan Cenevre Çocuk Hakları Bildirgesi, taraf olan tüm devletlere çok net ve anlamlı bir sorumluluğun yüklendiği, tarihi bir değere sahiptir. Bu karara taraf olan devletler arasında yer alan genç Türkiye Cumhuriyeti, çocukların doğuştan sahip olduğu hakların korunup gözetileceğini, her koşulda çocuğun yüksek çıkarlarını savunacağını onaylayan üyeler arasında yerini almıştır.

Aradan geçen bir asıra yakın sürenin ardından çocuk haklarının korunması konusunda birçok başarılı sonucun yanı sıra hala iyileştirilmesi gereken çok sayıda yetersizliğin de mevcut olduğu su götürmez bir gerçektir. Devlet düzeyinde özel politikalar; çocukların eğitimi, sağlığı ve korunmasına yönelik son derece etkili ve başarılı sonuçlar sunsa da eğitimde fırsat eşitliği, çevresel faktörlerin çocuklar üzerinde ruhsal ve fiziksel olarak yarattığı olumsuz etkiler, aile içi şiddet, engelli ve özel bakım gerektiren çocukların sosyal adaptasyonu ve günlük yaşama aktif olarak katılması gibi alanlardaki yeni uygulamalar ve sosyal duyarlılıkla çocuklar için daha iyi bir dünya kurmak mümkün.

Savaş ve göçlerin geniş sosyal hareketlere neden olduğu son yıllarda çatışma bölgelerinden aileleriyle birlikte uzaklaşmaya çalışan çok sayıda çocuk, başta Türkiye olmak üzere çevre ülkelerde mülteci olarak yaşamına devam etmektedir. Savaşın tüm olumsuz etkilerini çok daha şiddetli etkilerle ruhsal ve bedensel olarak üzerinde hisseden çocukların, rehabilite ve adaptasyon süreçleri de çocuk haklarının yükümlülükleri bakımından son derece hassas bir konu olarak karşımıza çıkar.

18 yaşına kadar toplum ve devlet nezdinde korunup gözetilen çocuklar, şüphesiz daha sağlıklı ve üretken bir sosyal düzenin en önemli temelini oluşturur. Giderek yalnızlaşan ve dış dünyanın olumsuz etkilerine doğrudan maruz kalan çocukların adil koşullar altında kendi potansiyellerini keşfedebilecekleri bir düzen içerisinde büyüyebilmeleri, sorumluluk sahibi her yetişkinin ortak görevlerinden birisi olarak görülmeli ve toplumsal düzeyde bir yaklaşım bilinciyle hareket edilmesi gereklidir.

Bu bilinçle hareket ederek, çocukların dünyasını zenginleştirmeyi amaçlayan Nuhoğlu Vakfı, Trabzon Hayrat'ta tüm çocukların faydalanabileceği Çocuk Sanat Merkezi'yle çocukların gelişimine sanatın gücüyle destek olur. Tüm olanaklardan ücretsiz olarak faydalanan çocuklar, sanat merkezine gelerek piyano, keman, çello ve gitar gibi enstrümanları çalarak kendilerini ifade edebilir ve bu sayede yeteneklerini geliştirebilmektedirler.

Dünya genelinde çok sayıda adil olmayan uygulama ve şiddet unsuruyla gündeme gelen kadına karşı şiddet suçları da, çocuk haklarında olduğu gibi Türkiye'de yapılması gereken çok sayıda yasal ve sosyal düzenlemeden biri. Kadına karşı şiddete dur diyen sosyal kampanyalar ve sık sık gündeme gelen kadına karşı şiddet suçlarında cezai artırımların yanı sıra kadınların sosyal ve ekonomik hayata daha aktif olarak katılmasının iyileşme sürecinin en önemli ayaklarından biri olduğu kesin. Bu noktada kadınların hayatın içine karışıp üretimde bulunabileceği, aynı zamanda kendilerini rahatça ifade ederek sosyalleşebilecekleri alanların yaratılması son derece önemli.

Erken yaşlardan itibaren kadınların sosyal alanların dışında kalmasına neden olan yaklaşımlar, kadınların iş ve kariyer dünyasında da temsil oranlarının dünya ortalamasının altında kalmasına neden olan etmenlerin başında gelir. Birçok sektörde kadın iş gücü oranı sembolik denilebilecek kadar kısıtlı veya sektörün önemli pozisyonlarında yalnızca erkekler istihdam edilmekte. Akademik yaşamdan sosyal girişimlere, hayatın hemen her alanında benzer tablolar görmek mümkün. Sosyal ve ekonomik alanı yalnızca ev ve çevresiyle sınırlanan kadınlar, hem kendi potansiyellerini keşfedemez hem de çocukların gelişim sürecinde etkin rol modelleri oluşturamaz. Bu kaçınılmaz sonuç, güçlü ve sağlıklı genç nesillere ulaşmanın, kadınların sosyal ve ekonomik alanlarda daha fazla söz sahibi olmasının ne denli önemli olduğunun son derece önemli bir göstergesi. Nuhoğlu Vakfı projeleri arasında kadın ve çocuk çalışmalarının birbirini destekler nitelikte yürütülmesi tam da bu yüzden.

Nuhoğlu Vakfı, çocuk ve kadın haklarına eş düzeyde değer vermekte ve tüm faaliyetlerde aynı özeni göstermektedir. Nitekim, Hayrat Çocuk Sanat Merkezi'ne ek olarak yine Hayrat'ta Şelale restoranın büyük bir bölümü bu doğrultuda özel bir kitap kafeye dönüştürüldü. Bu kitap kafe hem çocuklar hem de anneleri için bir araya gelme ve sosyal ortaklıklar kurarak kişilerin kendilerini geliştirmelerine de olanak tanımakta. Anne ve çocukların mutluluğu birbirinden ayrı düşünülemeyecek iki temel faktör. Bu nedenle toplumsal alanda atılan her adımda anne ve çocuk menfaatinin ön planda tutulması, huzurlu ve varlıklı bir toplum için en önemli kriterlerden biri. Nuhoğlu Vakfı da, bu kriterleri göz önünde bulundurarak her geçen gün kadın ve çocuk haklarını gözeten yenilikler yapmaya devam edecektir.

Av. Hayri NUHOĞLU
Yönetim Kurulu Başkanı

Eğitimle Güçlendirilmiş Kadınlar, Güçlü Toplumlar Ve Mutlu Yarınlar İnşa Eder

Kadın hakları, günümüzde herkesin kendisini bilinçlendirmesi gereken önemli meselelerin başında gelmektedir. Aile ve toplum arasında bir köprü görevi gören kadının, yerine getirdiği görevleri itibariyle, sosyal sistemin işleyişine katkısı büyüktür.

Bir ülkenin, ekonomik, sosyal ve kültürel yönden güçlü ve iyi durumda olabilmesi ancak kadın-erkek ayırımı yapmadan, herkese iyi bir eğitim olanağı sağlaması ile mümkündür. Dünya nüfusunun yaklaşık yarısının kadın olduğunu düşünüp konuya sayısal açıdan baksak bile kadının eğitimde yer almasının önemi açıkça ortaya çıkmaktadır.
Milletlerin kalkınması, kadının eğitim düzeyine paralel olarak gelişmektedir.

Toplumsal ilerlemeyi ancak kadın ve çocuk haklarının korunması ile bu haklar üzerinde farkındalık yaratarak sağlayabiliriz. Çünkü haklarının farkında ve sağlıklı kadınlar, sağlıklı çocuklar ve toplum bireyleri yetiştiren birer annedir. Büyük önderimiz Mustafa Kemal Atatürk, kadın ve çocuklarımızın bizler için önemini "Büyük muvaffakiyetler anaların yetiştirdikleri güzide evlatlar sayesinde olmuştu" sözüyle vurgulamıştır. Bu söz Türk kadınının, toplumsal yaşamı, kökünden değiştireceği bir Türkiye'de, hak ettiği yeri alabilmesi için genel bir direktiftir.

Vakfımız kurulduğu günden bugüne, çocuklarımız ve gençlerimizin eğitim alanında gelişimini desteklemeyi temel misyon olarak kabul etmiştir. Çünkü biliyoruz ki bireylerin temel yeterliliklere sahip olması, doğru bilgiye ulaşabilmesi ve sağlıklı toplumsal ilişkiler kurabilmesi için "eğitim" çağımızın en önemli ihtiyaçlarındandır. Böylece öğrenen, öğrendiklerini sorgulayan, özgüveni yüksek olan aydınlık nesillerin yetişeceğine inancımız tamdır.

Tarihçiler ülkeleri değerlendirirken sahip oldukları güçten ziyade, o ülkelerin sanat, bilim ve teknoloji alanlarındaki gelişimlerini dikkate almaktadırlar. Çünkü toplumları diğerlerinden daha

farklı hale getiren ve üstün yapan onların zekâları ve üretim düzeyleridir. Bu da ancak eğitimle mümkündür. Eğitim, sosyal yönden güçlü bir toplum oluşturmaya yardımcı olur. Eğitilmiş insanlardan oluşan bir ülkenin üretim gücü de o ülkeyi ekonomik açıdan kuvvetli hale getirir. Bu da eğitimin ne denli önemli olduğunun bir kanıtıdır.

Toplumsal sorunlar ile ilgili düşünce geliştiren, amaca uygun değerler üreten ve tutarlı insanlar yetiştiren sanat eğitimi de bireylerin kendini ifade etmesi konusunda en önemli araçtır. Sanat eğitimi, genel eğitimin en önemli bileşenlerinden biri olarak kabul edilmektedir. Var olanları doğru görmek, doğru algılamak ve aralarındaki ilişkiyi doğru sorgulamak, yaratıcı düşünmek ancak sanat eğitimiyle mümkündür. Özellikle küçük yaşlarda verilmeye başlanan sanat eğitiminin, çocuklara yaratıcı bir kimlik kazandırmada önemli bir rolü olduğu kaçılmaz bir gerçektir. Birçok sanat eğitimcisi bugün tüm çocukların doğuştan hem yaratıcı olduklarını, hem de sanat öğretimiyle geliştirilebilecek takdir etme yeteneklerinin olduğunu paylaşmaktadır.

Vakfımız geçtiğimiz yıl sanat eğitimi alanında bölgemiz ve ülkemiz adına çok önemli bir adım atmıştır. Siz değerli aile üyelerimizin de destekleriyle Nuhoğlu Vakfı Hayrat Çocuk Sanat Merkezimizde bir yıldır 100'e yakın öğrenciye piyano, keman, çello, gitar, bateri ve resim dersleri verildi. Öğrencilerimiz bugüne kadar birçok yöresel ve uluslararası müzik eserini seslendirdiler ve birbirinden yaratıcı resimlere imza attılar. Çocuklarımızın sanat ile düşünceleri ve hayalleri ortaya çıkarılarak, yaratıcılıklarının gelişmesi sağlandı. Geçtiğimiz yıl 30 Ağustos Geleneksel aile buluşmamızda Hayrat Çocuk Sanat Merkezi ve Kadıköy Belediyesi Çocuk Sanat Merkezi Orkestra ve Korosu'nda yer alan 60 öğrenci bizlere "Çocuk Şenliktir" mottosuyla unutulmaz bir konser vermişti. Hayratlı hemşerilerimizin

ve çok sayıda değerli misafirimizin de katılımıyla gerçekleşen konserde sanat merkezimizdeki çocuklarımız hepimizin göğsünü kabartmıştı. Yarının aydınlık gençlerini yetiştirmek adına sanat merkezimiz faaliyetlerine aynı azim ve kararlılıkla tüm hızıyla devam edecektir. Bu merkezden ülkemizi uluslararası platformda temsil edecek yetenekler yetiştirmek en büyük arzumuzdur.

Sanat alanında gerçekleştirdiğimiz bu atılımı, çağdaş, kendi kanatları ile uçmayı başaran, özgür ve eleştirel düşünce tarzına sahip bir toplum için, okuma bilincinin arttırılması yönünde de ilerletmemiz gerekmektedir. Bu amaçla Hayratımıza çok büyük değer katacağına inandığımız 2 bin kitaplık bir kütüphanenin açılışını 30 Ağustos Geleneksel Aile Buluşmamızda Hayrat'ta gerçekleştirdik. Vakfımız tarafından restorasyonu tamamlanan Şelale restoranın bir bölümünü, Hayratlı hemşerilerimizin bir yandan kitaplarını okurken bir yandan da çay ve kahvelerini içebilecekleri bir kitap kafe haline getirdik.

Özellikle yalnızca çocuklarımızın değil Hayratlı kadınların da kütüphanemize gelerek burada vakit geçirdiklerini ve kitap okuduklarını görmek bizleri sevindiriyor. Bu katılımın artarak devam edeceğini

temenni ederim. Çünkü kitaplar, bilgi ve tecrübeyi koruyan ve geleceğe taşıyan ölümsüz eserlerdir. Kütüphanemizin de yöre insanımıza okuma alışkanlığı kazandırmada çok önemli bir misyonu bulunmaktadır. Okuma alışkanlığı ve sevgisi olan bir birey; kendisine ve herkese, her şeye karşı merak duyar, içindeki yeteneğini keşfetmeyi bilir ve yeni fikirler üretir. Araştırmalara göre kitap okumak çocukların karakter gelişimine katkı sağlamakta, duygusal ve ruhsal ihtiyaçlarının karşılanmasına önemli ölçüde etki etmektedir. Çocuklarımızda okuma alışkanlığının kazanılmasında ebeveynlerin rolü son derece önemlidir.

Anne ve baba çocuğun okuma alışkanlığını kazanması ve bunu bir yaşam biçimi hâline dönüştürmesinde öncü ve rehber olmalıdır. Özellikle burada annelere büyük görev düşmektedir. Çocuklarımız kitap okuma sayesinde düşünme, problem çözme, yaratıcılıklarını ve yeteneklerini geliştirme fırsatlarına sahip olurken, doğaya, insanlara, doğada gördüğü diğer canlılara ve olaylara karşı da hassasiyet duymaktadır. Çocuklarımızın bu vizyonla geleceğin dünyası için yetişiyor olması bizleri her şeyden çok heyecanlandırıyor.

Bugün önemli bir sivil toplum kuruluşu olarak pek çok alanda faaliyet gösteren ve takdir toplayan vakfımız sizlerin destekleriyle yeni dönemde de çocuklarımızı ve gençlerimizi iyi bir eğitim alabilmeleri, sanatı içselleştirmeleri, sanatı bir yaşam tarzı haline getirmeleri için tüm gücüyle desteklemeye devam edecektir.

Sevgi ve saygılarımla.

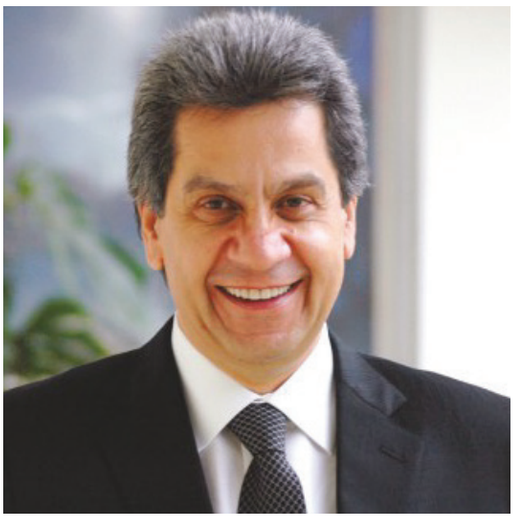

Ö. Çetin NUHOĞLU
Danışmanlar Meclisi Başkanı

TOPLUMSAL CİNSİYET AYRIMCILIĞI

Uzun yıllar süren mücadelelerin ardından toplumdaki cinsiyet eşitliği hukuki zeminde sağlanmış olsa da fikri boyutta, cemiyet yaşantımızda ve iktisadi sahada bu eşitliğin tam olarak gerçekleştiğini söyleyemeyiz. Kadınların erkeklerle aynı haklara sahip olması, onların toplumsal konumlarını eşitlemeye maalesef yeterli olamamıştır.

Aileden devlete kadar toplumun her kurumuna yerleşen, dahası dile ve bu araçla tüm kültürel üretim süreçlerine de etki eden erkeğin egemen olduğu cinsiyetçi iktidar ilişkisinin günümüzde de devam ettiğini görmekteyiz. Bu kısa yazımda toplumsal cinsiyetçiliğin tarihine ve gelişimine değinme fırsatım olmayacak, ancak günümüzde süregiden tahakküm sahalarını örneklendirmeyi ve siz değerli üyelerimizin farkındalığını artırmayı umuyorum.

Dilde Cinsiyetçilik

Dil, kültürün oluşmasında ve aktarılmasındaki temel araçtır; hatta dilin kültürel aktarımda kalıplaşmış (stereotype) bilgiyi öne çıkarıcı rolü üzerine de çalışmalar bulunmaktadır. Çocukların anadillerini öğrenme süreçleri aynı zamanda bir kültürü benimsemeleri demektir. Birçok ahlaki öğretiyi, iktidar ilişkisini bu yolla içselleştirip kabullenirler. Bu sayede kültür, kendi kendini dil üzerinden yeniden üretebilir. Bu sebeple yüzyıllardır devam ederek kökleşmiş kadına yönelik ayrımcı ve aşağılayıcı söylemler yeni nesle doğal bir ön kabulle aktarılmış olur. Erkek çocukların "paşa" ve "aslan" ile özdeşleştirilirken kız çocukların "prenses" ve "ceylan" ile özdeşleştirilmesi aslında alt metinde erkeğin yönetici kadının yönetilen, erkeğin avcı kadının ise av olduğu bir güç ilişkisinin kurucu temellerini içermektedir. Dildeki hemen hemen tüm sövgü sözcüklerinde cinselliğin şiddetle iç içe geçtiğini ve bu şiddet-cinsellik eylemlerinde etken cinsiyetin erkek olduğunu görmekteyiz. Bu sövgü sözcükleri toplumun zihninde yerleşmiş olan erkeğin kadına olan tahakkümünün; cinselliğin ise bu tahakküm ve iktidar ilişkisinin tescillendiği bir sahne olarak yorumlandığının apaçık dışavurumudur. Bu görece örtük ayrımcılığın yanında doğrudan kadını

aşağılayan atasözü ve deyimlerin varlığı ve karı-koca eşleşmesindeki "karı" kelimesinin doğrudan kadın cinsiyetini aşağılayan, birçok olumsuzluk çağrıştıran bir sövgü kelimesine dönüşmüş olması da dolaysız ayrımcılığın örnekleri olarak gözlemlenebilir.

Ekonomik Eşitsizlik

Piyasa ekonomisinin artan iş gücü ve tüketici ihtiyacı kadının sosyal hayata katılması ve hak ediniminde itici güçlerden olmuştur. Bununla birlikte kadının sosyal ve eğitim hayatına katılımını destekleyen unsurlardan biri ona biçilen annelik rolüdür. Milletin çocuklarını, geleceğin iktidar sahiplerini yetiştiren annelerin eğitimli ve donanımlı olmaları gerektiğine olan inanç büyük rol oynamıştır. Buna karşın hemen hemen tüm ülkelerde çalışan nüfusun çoğunluğu hala erkeklerden oluşmaktadır. Maalesef Türkiye'nin de içinde olduğu Hindistan'dan Fas'a kadar olan geniş bir Ortadoğu kuşağında çalışan kadınların erkeklere oranı yarının da altındadır. İş hayatına katılma oranlarını artırsalar da kadınların kazançları erkeklere oranla hala belirgin şekilde düşüktür ve yönetici rollerde daha az görev almaktadırlar. Dünyanın en büyük 500 şirketinin sadece 24'ü kadınlar tarafından yönetilmektedir. Erkek kadın eşitsizliğinin uzun yıllardır süregitmesi nedeniyle en bariz fark servet birikiminde ortaya çıkmıştır. Dünyadaki dolar milyarderlerinin sadece %10'u kadındır. Ünlü Amerikan bankası Bank of America'nın yakın zamanda yaptığı bir çalışma en iyi niyetli tahminlerde bile bu farkın kapanmasının iki yüzyıl süreceği öngörülmektedir.

Kadına Yönelik Fiziksel ve Psikolojik Şiddet

Şiddet eylemleri toplumsal yaşamımızın en büyük sorunlarından biridir. Hayvana şiddetten, sporda şiddete kadar hayatımızın her alanında şiddet vardır ve yaşamımızı daha da zorlaştırmaktadır. Başta şiddete maruz kalanlar olmak üzere tüm insanları etkileyen ve sağlıksız yaşam koşulları oluşturan şiddet eylemlerini tanımlamamız ve mücadele etmemiz gerekmektedir. Dünya Sağlık Örgütü kadına yönelik şiddet eylemlerini basit anlamda sınıflandırmıştır:

Dönem	**Şiddet Eylemleri**
Doğum Öncesi	Cinsiyete bağlı kürtajlar, hamile kadınlara yönelik şiddet
Bebeklik	Bebeklerin öldürülmesi, fiziksel ve cinsel taciz
Çocukluk	Çocuk evlilikleri; fiziksel, psikolojik, cinsel taciz; ensest; çocuk fahişeler; pornografi
Genç-Yetişkin Dönem	Önceki veya mevcut sevgiliye şiddet (asit fırlatma, tecavüz), ekonomik sömürüye dayalı cinsellik (lise, üniversite öğrencilerinin ekonomik ihtiyaçlarını karşılama yoluyla cinsel birliktelik), ensest, iş yerinde cinsel taciz, cinsel aşağılama, zorla fahişelik veya pornografi, kadın ticareti, eş-sevgili şiddeti, evlilik içi tecavüz, zorla çeyiz isteme, zorla hamilelik, engelli kadınlara taciz
Yaşlılık	Miras edinme amaçlı zorla intihara sürükleme veya cinayet, cinsel ve fiziksel şiddet

Dünya Sağlık Örgütü bu sınıflandırmasını dünyanın çok farklı ülkelerinden raporlanan birçok vakayı dikkate alarak yapmıştır. Dolayısıyla bir anlamıyla bu tablo karşı karşıya olduğumuz sorunların bir özeti niteliğindedir. Ülkemizde de Kadir Has Üniversitesi'nin her yıl yapmış olduğu Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Algısı Araştırması'nın son dört yılki sonuçlarına göre ülkemizdeki kadınların %60'ı kadınların ilk sorunu olarak şiddeti işaret etmektedir.

Güncel Birkaç Sorun

Günümüzdeki bazı gelişmeler kadın-erkek eşitsizliğindeki sorunları daha da ön plana taşıyor. Dünyadaki birçok bölgede sıcak çatışmaların devam ediyor olması, savaş altında kalan kadınların istismar edilmesine, zorunlu göç eden kadınlarınsa gittikleri yerlerde göçmen olarak istismar edilmesine sebep olmaktadır.

Sonuç

Uzun yıllardır toplumda eşit bir rolde bulunamayan kadınların hukuki haklarının yanında toplumsal haklarını da kazandığını görmekten mutluluk duyuyoruz; ancak yılların biriktirdiği algılar, kabuller ve sorunlar çözümün önündeki en büyük engeller olarak duruyor. Cinayet ve tecavüz gibi ağır vakaların yaşandığı bir ortamda dilimize ve algılarımıza referanslar yapmamız belki önceliklendirme olarak yanlış yorumlanabilir; ancak sorunların kaynağını onları var eden düşünce dünyamızda bulmalı ve kaynağında çözmeliyiz. Çağdaş insanın en büyük sorunlarından biri politik doğruculuktur. Kadın-erkek eşitliğinin savunulması, kadın haklarının dile getirilmesi çağdaş ve modern bireyin takındığı tavırlardan biriyken kendi yaşantısına bunu yansıtmaktan imtina etmesi ise büyük bir çelişki olarak ortaya çıkmaktadır. Vakfımızın en temel kuruluş gayesi aile bireylerimizin tanışması, kaynaşması ve her açıdan donanımlı örnek birer insan olmalarıdır. Şüphe yoktur ki aile bireylerimizin arasında cinsiyet ayrımcılığı yapmadığımız gibi tüm üyelerimizin içselleştirdiği bu eşitlik fikrinin tüm toplumumuza yayılmasına da öncülük etmekteyiz. Bu sebeple yönetimimizde de kadınların artan rolünün olmasını beklemekteyiz.

"Eşitlik bir fikir değildir, bir pratiktir. Diğer insanlara ya da hayvanlara nesne muamelesi yapmadığımızda onu pratiğe dökmüş oluruz. Birinin başından geçenler hepimizi bağladığı için ona, 'Bir derdin mi var? Anlatmak ister misin?' diye sorduğumuzda bunu pratiğe dökeriz."

GELECEĞE YATIRIMLARIMIZ DEVAM EDİYOR

Türkiye'nin sektöründe ilk Ar-Ge merkezini 2009 yılında açan, 2017 yılında Sanayi Bakanlığı Özel Sektör Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri Zirvesi'nde 1. ödülü alan Tırsan, bittiğinde Endüstri 4.0 presipleriyle hareket edecek, Avrupa'nın en büyük test kapasitesine sahip olacak 2. Ar-Ge merkezini kuruyor.

Tüm paydaşlarıyla her zaman en kaliteli, en ileri teknoloji, en hızlı hizmeti sağlayan lider üretici Tırsan, geleceği yaratmaya devam ediyor.

41 yıldır, sizinle hep en ileride.

- 150 MÜHENDİS
- PROTOTİPLEME
- BENÇ TEST
- İKLİMLEME TESTİ
- 9.400 m² PROTOTİP TEST ALANI
- 16.600 m² KAPALI ALAN

Aykurt NUHOĞLU
2014-2019 Dönemi
Kadıköy Belediye Başkanı

GÜVENLİ YARINLAR İÇİN...

Güven kelimesi anlamlı ve değerlidir. İnsana mutluluk verir. İçimizi ısıtır. İnsanlar güvensizliği yaşları ilerledikçe öğrenirler. İnsan hayata herkese ve her şeye güven duyarak başlar. Çocuklar hem kendilerine hem de sevdiklerine güvenirler.
Bu güven onların bakışlarında, sordukları sorulardadır. Gözlerinden hissedersiniz ve onların insan dünyasının tüm telaşından, hesabından ayrı, bambaşka temiz bir dünyası vardır.

Ben çocukların yanında kendimi hep güvende hissetmiş, mutlu olmuşumdur. Ne kadar gergin olursam olayım, aklımdan neler geçerse geçsin; çocukların varlığı, gözlerindeki sıcaklık kendimi iyi hissetmemi sağlamıştır. Bir çocuğun içten bir gülümsemesi, sarılışı; bir insanın tüm dertlerini bir anlığına da olsa unutup kendini dünyanın en mutlu insanı hissetmesine neden olabilir.

Ulu önderimizin çocuklarla olan fotoğraflarına baktığımız zaman yüzündeki mutlulukta da bunu görürüz.

Atamızın "Çocuklar geleceğimizin güvencesi, yaşama sevincimizdir. Bugünün çocuğunu, yarının büyüğü olarak yetiştirmek hepimizin insanlık görevidir." sözleri, onun 23 Nisan'ı bir çocuk bayramı olarak çocuklara armağan etme nedenini anlatır. Çünkü çocuklar geleceğimizdir. Yaşama sevincimizdir.

Her biri geleceğimiz, umudumuz, yaşama sevincimiz olan çocuklarımız için Vakfımız kuruluşundan beri eğitime destek veriyor. Yüzlerce çocuğun eğitimine sunulan küçük destekler, o çocukların belki de büyük adımlar atmalarının nedeni oldu. Vakfımızın yıllardır sağladığı eğitim desteğinin yanı sıra Hayrat'ta açılan Çocuk Sanat Merkezi ve Kütüphane de çocuklarımıza başka bir kapı açtı. Sanat; yaratıcı, düşünen, sorgulayan insanların yetişmesini sağlar. Bugün Çocuk Sanat Merkezi'nde eğitim alan çocukların kişisel gelişimi ileride meslekleri ne olursa olsun başarılı olmalarını, fark yaratmalarını sağlayacak.

Geleceğin planlamasında kamunun tek başına bırakılmaması gerekir. Bizlerin de yurttaşlar olarak katkı sunup desteklememiz, içinde bulunmamız gerekiyor. Herkesin hayatın her alanında verebileceği bir katkı mutlaka vardır. Herkesin imkânları oranında vereceği katkının gelecekte çok olumlu etkisi olacaktır. Vakfımızda yapılan küçük katkılar büyük adımların atılmasına vesile oluyor.

Milli bayramlar, bir başka açıdan ülkelerin nasıl bir gelecek hayal ettiğini, geleceği nasıl tayin etmek istediğini de gösterir. Ulu önderimizin TBMM'nin kuruluşunu Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı olarak ilan etmesinin temelinde yatan da, geleceğin yeni nesillerin eserinin olması gerektiğine olan inancıdır. Bu aynı zamanda hepimize bırakılmış bir vasiyettir. Geleceği çocuklar için, çocukların güvende ve huzurlu yaşaması için hazırlamalıyız.

Geleceğin hazırlanmasının temelinde çocuklar vardır. Ulusal egemenlikte karar verici halktır, geleceğimizde de çocuklarımızdır. Halkın kendi kendini yönetmesinin temelini oluşturan seçme ve seçilme hakkıdır. Bunun yansıması ve karar haline dönüşmesini sağlayan meclislerdir. Yeni yapılan yerel yönetim seçimlerinde halk bu iradeyi göstermiştir.

Demokrasinin korunması ve sürdürülmesinin çok kolay olmadığını biliyoruz. Herkesin ihtiyacı olan güvenin, eşitliğin, adaletin ve güçlü bir geleceğin sağlanabilmesi buna bağlıdır. Bizler bundan asla vazgeçmemeliyiz. Geleceğimizin çocuklar olduğunu bilerek katkılarımızı devam ettireceğiz.

Vakfımızın bu konuda yaptığı çalışmalarda emek veren herkese çok teşekkür ediyor, 23 Nisan Egemenlik ve Çocuk Bayramımızı kutluyorum.

Prof. Dr. Asiye NUHOĞLU

Haklarıyla; KADIN ve ÇOCUK

"Büyük başarılar, değerli anaların yetiştirdikleri seçkin çocukların yardımıyla meydana gelir."

Mustafa Kemal ATATÜRK

Kadın; aile ve toplum arasında bir köprü görevi görür. Kadının toplumlarda yerine getirdiği görevleri itibariyle sosyal sistemin işleyişine katkısı büyük olup gelecek nesillerimizin temsilcisi olan çocuklarımızın tüm yönleriyle gelişmesine önemli katkılar sağlar. Kadınların topluma katkısını ve önemine vurgu yapmak adına derginizin 2019 Nisan sayınızda yer vermeniz "Nuhoğlu Vakfı'nın" takdire şayan bir davranışıdır. Bu uygulamanızın çocuk haklarının önemli bir yıldönümü **Kasım 2019** öncesinde planladığınız için tüm kadınlar ve çocuklar adına teşekkürlerimi bildiririm.

Atatürk'ün kadınlara yönelik yaklaşımı dikkate değerdir. "Daha esenlikle, daha dürüst olarak yürüteceğiniz yol vardır. Bu yol kadını çalışmamıza ortak yapmak, ilmi, ahlaki, sosyal ekonomik yaşamda erkeğin ortağı, arkadaşı ve destekleyicisi yapmak yoludur." **Kadını eğitmek, çocuklara iyi bir gelecek sağlar.** Çocukların sevgiye, şefkate ve korunmaya herkesten daha çok ihtiyacı olduğu bir gerçektir. Çocuk toplumun bir parçası ve gelecekteki toplumun güvencesidir. Bu nedenle çocuk haklarının özgürlük içinde ve dengeli bir şekilde korunması, hem çocuğun hem toplumun yararınadır. Çocuk hakları ve kadın haklarını ayrı düşünmek mümkün değildir. **Çocuk hakları ve kadın haklarını kökleştirmek bir toplumun geleceği için yapılan en önemli yatırımlardır.**

1923 yılında İzmir'de yaptığı konuşmada "Şuna inanmak lazımdır ki dünya üzerinde gördüğünüz her şey kadının eseridir." diyen Ulu Önder **Mustafa Kemal ATATÜRK**, kadının her alanda ileri bir seviyede olmasını arzu ederek bütün dünya ülkelerinden önce **5 Aralık 1934**'te Türk kadınına **"Seçme ve Seçilme Hakkı"** tanıdı.

O tarihten beri Dünya Kadın Hakları Günü olarak kutlanan 5 Aralık, temelini Olympe de Gouges'un 1971'de Kadın ve Yurttaş Hakları Bildirgesi'nden alır. 5 Aralık 1934 günü dünyada kadınların yasal olarak milletvekili seçme ve seçilme hakkına sahip olduğu ülke sayısı 28, bu hakkın kullanıldığı ülke sayısı 17 idi. Avrupa'daki bazı gelişmiş ülkelerde bile kadınların bu hakkı bulunmuyordu. Kadınlar seçme ve seçilme hakkına Fransa'da 1944, İtalya'da 1945, Yunanistan'da 1952 , Belçika'da 1960 ve İsviçre'de 1971 yılında kavuştular.

5 Aralık Dünya Kadın Hakları Günü, tüm dünyada kadınların daha insanca yaşama isteğini dile getirdikleri bir mücadele ve dayanışma günü olarak kutlanır. Bu anlamlı gün; kadın sorunlarının gündeme getirilmesi, bu konuda bir farkındalık yaratılması ve çözümler bulunması yolunda önemli bir gün olmuştur. Çağdaş, demokratik, ileri bir toplum için kadınların güçlendirilmeleri, etkinlik alanlarının genişletilmesi, eğitim, istihdam, sağlık, siyaset, hukuk vb. alanlarda eşit fırsat ve olanaklardan yararlanmalarının sağlanması büyük önem taşır. Kadınların kendi hakları uğrundaki mücadeleleri daha eşitlikçi bir toplum yaratılmasını sağlamak ve buna bağlı olarak da toplumun bütünü açısından demokratik bir anlamı vardır.

Kadınlar uzun yıllar boyunca haklarını aramak adına sürekli mücadele içerisinde olmuşlardır. Bunun bir örneği de, 8 Mart 1857 tarihinde ABD'nin New York kentinde 40.000 dokuma işçisi kadının daha iyi çalışma koşulları istemiyle bir tekstil fabrikasında greve başlamasıdır. Grevde polis işçilere saldırmış, işçiler fabrikaya kitlenmiş ve ardından çıkan yangında işçiler, fabrika önünde kurulan barikatlardan kaçamamış ve bunun sonucunda 129 kadın işçi can vermiştir. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, 16 Aralık 1977 tarihinde 8 Mart'ın "Dünya Kadınlar Günü" olarak anılmasını kabul etmiştir.

29 Ekim 1923 tarihinden itibaren Cumhuriyetimizin ilanını izleyen ilk 10 yıl içinde kadınların ailede, eğitimde, toplumsal yaşamda ve siyasette eşit haklara sahip birey statüsünü kazanmalarını sağlayan yasal ve yapısal devrimler hızla hayata geçirilmiştir. Uluslararası sözleşmelerin kadın-erkek eşitliğine yönelik çalışmaların dünya gündeminde bile olmadığı dönemde **Mustafa Kemal ATATÜRK**'ün önderliğinde devrimler yapılmıştır.

Dünya'da ve Ülkemizde Kadın Haklarının Tarihsel Gelişimi

1845: Padişah fermanıyla kız ve erkek çocuklar için ilköğretim zorunlu hale getirildi.
1934: Anayasa değişikliği ile kadınlara seçme ve seçilme hakkı tanındı.
1934: Kadınlar milletvekili seçimlerinde seçme ve seçilme hakkını elde etti.
1971: İlk kadın bakan Türkan Akyol parlamento dışından atandı.
1985: Türkiye, Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi'ni (CEDAW) imzaladı. 1986'da TBMM tarafından onaylandı.
1990: Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü kuruldu.
1990: Kadının çalışmasını kocanın iznine bağlayan yasa maddesi Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildi.
1994: İlk kadın başbakan Tansu Çiller göreve geldi.
2003: Haydi Kızlar Okula Kampanyası, kız çocuklarının okullulaşma oranının en az olduğu 10 ilde başlatıldı.
2003: Türk Vatandaşlığı Kanununda kadın-erkek eşitliği bakış açısı ile değişiklik yapıldı.
2004: "Gebe veya Emziren Kadınların Çalıştırılma Şartlarıyla Emzirme Odaları ve Çocuk Bakım Yurtlarına Dair Yönetmelik" yürürlüğe girdi.
2004: Doğum izinlerinin artırılmasına ilişkin düzenlemeler içeren Devlet Memurları Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun yürürlüğe girdi.
2004: Cinsiyet eşitliği ve kadına karşı şiddet konusunda çağdaş düzenlemeler içeren Yeni Türk Ceza Kanunu kabul edildi.
2006: "Çocuk ve Kadınlara Yönelik Şiddet Hareketleriyle Töre ve Namus Cinayetlerinin Önlenmesi İçin Alınacak Tedbirler" konulu Başbakanlık Genelgesi yayımlandı.
2007: 22 Temmuz 2007 tarihinde yapılan Genel Seçimler ile parlamentoya giren kadın milletvekili sayısı %100 artarak kadın vekil oranı %9'a ulaştı.

Dünya'da ve Ülkemizde Çocuk Haklarının Tarihsel Gelişimi

Öncelikle ülkemizde Çocuk Hakları Sözleşmesi (ÇHS)'nin tarihsel gelişimine değinmek istiyorum.
- 1920 yılında Cenevre'de "Uluslararası Çocuklara Yardım Birliği" adı ile özel bir örgüt kuruldu.
- 1923 yılında Cenevre Çocuk Hakları Bildirgesi ile **Mustafa Kemal Atatürk** dünyada ilk önemli adımı atmıştır. 1. Dünya Savaşı'ndan sonra anne veya babasını kaybeden çocukları koruma altına almak için o dönemki adıyla Himaye-i Etfal kurumunu kurmuştur.
- 1948'de B.M. Genel Kurulu "İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'ni Türkiye'den yaklaşık 25 yıl sonra kabul etti.
- 1979 yılı BM tarafından **Dünya Çocuk Yılı** olarak ilan edildi.
- Türkiye sözleşmeyi **14 Eylül 1990**'da imzalamıştır. Bunun ardından o zamanki Cumhurbaşkanı Turgut Özal **30 Eylül 1990**'da Newyork'ta toplanan B.M. Çocuk Zirvesi'ne katılmıştır.
- Ülkemizde sözleşme 9 Aralık 1994'te TBMM'de kabul edilmiş ve Bakanlar Kurulunda 27 Ocak 1995'te imzalanmış, 27 Ocak 1995 tarihli ve 22184 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.
- 1999 1. Uluslararası Katılımlı Çocuk Kurultayı, İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.
- Takip eden yıllardan günümüze kadar 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü'nde çocuk haklarına yönelik önemli çalışmalar yapılarak farkındalık yaratılmaya çalışılmıştır.
- Çocuk Hakları Sözleşmesi **(ÇHS)**; çocukların sağlıklı **doğma, yaşama, gelişme, korunma ve**

katılım hakları konusunda 5 temel madde içerir. Çocuk Hakları Sözleşmesi; ırk, dil, cinsiyet, etnik ya da toplumsal köken, milliyet, engellilik, doğum ya da başka bir alanda farklılık gözetmeksizin 18 yaşına kadar bireylerin bireysel haklarını ayrıntılı olarak işleyen **54 madde** içerir. **ÇHS**'nin sağlıkla ilgili maddeleri; 1, 2, 3, 6, 13, 23, 24, 25, 26, 27, 33, 34, 37 ve 39'dur. Öncelikli sağlık maddeleri ise **6, 23, 24, 26** ve **27**'dir.

Çocuk haklarına yönelik ülkemizde son 1 yılda Sağlık, Eğitim, Hukuk, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile çeşitli sivil toplum kuruluşlarının katılımıyla çok yönlü multidisipliner ve multisektörel çalışmalar yapılmıştır.

Çocuk Bakış Açısından Çocuk Hakları

Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin (ÇHS) ana ilkelerinden birisi de çocukların katılım hakkıdır. Haklarını bilen ve alan çocuklar bir ülkenin gelişmişlik düzeyinin önemli göstergelerinden birisidir. Katılım hakkı doğrultusunda bu bölümde çocuklarımızın çocuk hakları konusundaki görüşleri ve beklentilerine yer vermeyi uygun bulduk.

(%)

Seçilmiş göstergeler	Toplam	Erkek	Kadın
Okuryazar olmayan nüfus oranı (25+ yaş)	**5,1**	1,6	8,5
Yüksekokul veya fakülteden mezun nüfus oranı (25+ yaş)	**16,5**	18,8	14,2
İstihdam oranı (15+ yaş)	**46,3**	65,1	28,0
İşgücüne katılım oranı (15+ yaş)	**52,0**	72,0	32,5
Genç işsizlik oranı (15-24 yaş)	**19,6**	17,4	23,7

Çocuk ve kadın haklarını hayata geçirebilmek ve sürdürebilirliğini sağlamak adına Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın yaptığı çalışmaların multidisipliner ekiple (Eğitim, Sağlık, Hukuk) yürütülmesi gerekmektedir.

Çocuk hakları ile ilgili gerçekleştirdikleri ve gerçekleştirecekleri her şey için tüm duyarlı erişkinlere **TEŞEKKÜRLER.**

Türkiye'de ve Dünyada Doğmuş ve Doğmamış Çocuklar Adına

Zafer NUHOĞLU
İş İnsanı
Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı

KADIN OLMAK

Toplumsal cinsiyet eşitsizliği Türkiye'nin açık ara en büyük sorunlarından biri.

Tüm alanlara sirayet etmiş büyük bir sorun. Daha çağdaş, daha demokratik, ekonomisi daha güçlü bir ülke için kadının temsiliyetini her alanda artırmamız gerekiyor.

Türkiye'de kadın olmak toplumum dayattığı birçok tabuyu göğüslemek demek. Daha doğar doğmaz başlar kavga. Cinsel kimliğini bilmeyen çocuğun edepli, adaplı davranması gerekir. Çünkü o kız çocuğudur. Hayata 1-0 yenik başlamıştır sanki. İki cinsiyet birbirinden ne kadar uzak durursa o kadar sağlıklıdır. Marifetin iki cinsiyetin birbirinden ayrıştırılmadan yan yana büyüyebilmek olduğunu nedense göz ardı ederiz. Namus sadece kadınların bu ülkede. Kılık kıyafete dikkat etmesi gereken sadece kadınlar bu ülkede. Kadının üzerinde kendisi hariç herkesin hakkı vardır. Gerek psikolojik gerek fiziksel herkes hak sahibi onun hayatında.

Kadın ne olursa olsun, toplumun birçok alanında ikincil bir statü sahibi, ezilen, üstü açık ve kapalı bir şekilde baskı gören, bir aile düzeni içerisinde çalışıyor olsa da eve gelince yemek yapmak zorunda olan ve bu gibi yaptırımlar yüzünden erkekle ve ataerkil toplumla devamlı mücadele edendir.

Toplum kadınına verdiği değer ölçüsünde yükselir. Çünkü kadındır nesilleri büyüten, geliştiren. Kadındır toplumun aynası. Kadın bir bireydir, cinsel bir meta değil. Namus timsali hiç değil. Kadının- herhangi bir kalıba sokmadan- insan olduğunu bilmek zorundayız. Bu düşüncelerin fikir olup hayata geçmesinin tek yolu eğitimdir. Öncelikle de kız çocuklarının eğitimidir. Her türlü dogmadan, hurafeden uzak, çağdaş akıl ve bilime dayalı eğitim alan çocuklar, her biri adeta birer ışık olan nesiller yetiştirirler. O ışıklar karanlıkların üzerine bir güneş gibi doğarlar.

"Bir kadını ortadan ikiye böl;
Yarısı annedir,
Yarısı çocuk,
Yarısı sevgili,
Yarısı aşk." demiş Cemal Süreya.

Toplum içindeki sosyal yaşantıdan tutun da iş yaşantısına kadar kadının elinin değdlği her yer güzelleşir.

"Kimi der ki kadın,
Uzun kış gecelerinde yatmak içindir.
Kimi der ki kadın,
Yeşil bir harman yerinde dokuz zilli köçek gibi oynatmak içindir.
Kimi der ki ayalimdir.
Boynumda taşıdığım vebalimdir.
Kimi der ki hamur yoğuran, kimi der ki çocuk doğuran.
Ne o ne bu, ne döşek ne köçek, ne ayal, ne vebal.
O benim kollarım, bacaklarım, başımdır.
Yavrum, annem, karım, kız kardeşim,
Hayat arkadaşımdır." demiş Nazım Hikmet.

Kadındır dünyayı değiştirecek, dönüştürecek, geliştirecek olan. Çünkü geleceğimiz olan çocuklarımıza insan olma yolculuğunda yol gösterendir.

Sözlerimizi Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün kadınlara milletvekili seçme ve seçilme hakkının verilmesi ile ilgili görüşmeler sırasında kürsüden söylemiş olduğu görüşleriyle bitirelim: "Türk kadınına bu hakkın bir lütuf olarak verildiği kanaatinde değiliz. Kimse bu kanaatte olamaz. Bu memleketteki, yurdun her tarafı istilaya uğradığı zaman, kadınlar ateş altında erkeklerle beraber omuz omuza çalışırlar, memleketin geri kalan kısmını korumak ve beslemek için tarlanın kara toprağından yiyecek çıkarmaya çalışırlar. Elbette bu varlıkların yurdun her köşesinde ve her tabakasında söz söylemeye hakkı vardır."

Prof. Dr. Barış NUHOĞLU
Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı

İYİ HUYLU PROSTAT BÜYÜMESİ - BPH

Nedir bu prostat? Prostat erkeklerde idrar torbasının hemen altına yerleşmiş olan yaklaşık bir ceviz büyüklüğüne sahip üreme fonksiyonuyla alakalı bir salgı bezidir (Şekil). Yani aslında her erkekte bir prostat vardır. Ancak ilerleyen yaşla birlikte bu bezde büyüyebilir ve büyümesi beraberinde bir takım sıkıntılara yol açmaktadır.

İşte bu duruma iyi huylu prostat büyümesi veya daha sık kullanılan kısaltmasıyla BPH (benign prostat hiperplazisi) denir. Yani her erkekte prostat vardır ancak bazılarında iyi huylu idrar büyümesi mevcuttur.

İdrar kanalını çevreleyen prostat bezi büyüdüğünde mesane (idrar torbası) çıkışını tıkaması ve idrar akımına engel oluşturur (Şekil). Sık görülen bir durum olan BPH, yaşlanmayla birlikte erkeklerde oluşan bir takım hormonal değişikliklerle ilişkilidir. İyi huylu prostat büyümesi 70'li yaşlardaki erkeklerin yaklaşık yarısında ve daha ileri yaş grubundaki hastalardaysa yaklaşık %90 oranında idrar yapmada problemlere sebep olur. BPH, idrara çıkma düzenini ve biçimini etkileyebilir, idrar akım hızı azalır, incelir bu durumun başlangıç halidir zamanla büyüme devam eder, devam eder idrar kanalındaki bu tıkanlıklık daha da artar, idrar torbası bu önündeki engeli aşabilmek için çok çalışmak zorundadır adeta ağırlık çalışmış bir sporcu gibi kaslanır bu dönemde çok güçlüdür ve bu yüzden içeride artık çok idrar tutamaz ve sık sık kasılarak idrarı atmak ister (Şekil). Bu dönemde gece gündüz sık sık idrara gitmenin nedeni budur. Zamanla atılamayan idrar sonucu idrar içindeki yapısal bir Takım maddelerin çökmesiyle mesane içerisinde irili ufaklı taşlar oluşabilir. Ancak zamanla bu kaslar yorulur ve incelmeye, görev yapamaz hale gelmeye başlar ve günü birinde gecenin bir saati idrar akışı durur idrar akışı artık tamamen kesilmiştir. Ya da daha kötü senaryo; idrar torbası o kadar güçlenmiştir ki idrarı prostatı aşarak dışarı atamaz böbreğe geri kaçırır ve böbrekler şişer böbrek yetmezliği başlar. Hasta acile götürülür ve idrar kesesine kamış yolundan bir hortum takılmak suretiyle idrar yapması sağlanır. Eğer

hastanın sağlık durumu müsaitse ve en önemlisi artık bu yorulan mesane kasları çalışırsa tedavi olabilir aksi durumda hasta sonda denilen bu hortumla yaşamak zorunda kalır.
İşeme ile ilgili sıkıntımız olsa da olmasa da 50 yaşından itibaren her yıl düzenli prostat muayenesi ve kontrolüne mutlaka gitmeliyiz. Sıkıntılar başladığında bazen verdiğim örneklerde olduğu gibi çok geç kalmış olabiliriz. Prostata yönelik uygulanan ilaçlar veya cerrahi tedaviler hastaların yakınmalarını ortadan kaldırır ve hastalık çoğunlukla hayati bir tehdit taşımaz. BPH'nın prostat kanseri olmadığının bilinmesi önemlidir. İyi huylu prostat büyümesi adından anlaşıldığı gibi iyi huyludur diğeri ise kötü huyludur yani kanserdir o ayrı bir konudur ve genellikle prostatın idrar kanalını çevreleyen kesiminden çıkmadığı için bir şikayet yapmaz yada yaptığından artık çok ilerlemiş ve iş işten geçmiş anlamına gelebilir. BPH tedavi edilmediği durumda bile prostat kanserine dönüşmez. Ancak iyi huylu prostat büyümesi ve prostat kanseri yaşla birlikte gelişebilir ve beraber görülebilirler.

BPH Belirtileri Nelerdir?
BPH; mesane çıkışında idrar yoluna baskı yapmasına ve bu nedenle de mesaneden idrarın çıkışının zorlaşmasına sebep olabilir. BPH çeşitli belirtilerle kendini gösterir:
İdrarı biriktirmede yani depolamadaki belirtiler:
Normalden daha sık idrar yapma ihtiyacı
Ani idrar yapma ihtiyacı ve bu ihtiyacın ertelenememesi
İstemsiz idrar kaçırma
Gece idrar yapma için uyanma

İşemedeki belirtiler:
Zayıf akımlı idrar yapma
Çatallı ve dağınık idrar akımı
Kesik kesik idrar yapma
Ikınarak idrar yapma
İdrar yapmaya başlamadan önce bekleme
İdrar yapmanın çok uzun sürmesi

İşeme sonrasındaki belirtiler:
Mesanenin (idrar torbası) tam boşalmadığı hissi
İşeme sonrası iç çamaşırına istemsiz idrar kaçırma

BPH Tanısı Nasıl Konur?
BPH tanısı koymada, hastanın tıbbi öyküsünün ayrıntılı ve dikkatli bir şekilde alınması önemli bir yer tutar. Bunun için, belirtilerin şiddetini ve hastanın yaşam kalitesi üzerine olumsuz etkisini belirlemek üzere oluşturulan skorlama sistemleri kullanılmaktadır. BPH teşhisinde, prostatın makattan parmakla muayenesi de önem taşımaktadır.
Hastanın durumuna göre yapılmasının gerekli görülebileceği diğer testler de şunlardır:
Prostat spesifik antijen (PSA) testi: Prostat kanseri tarama ve tetkiki için yapılan kan testidir.
İdrar akım testi: İdrar akım hızını ölçmeye yarayan bir testtir.
İşeme sonrası kalan idrar miktarı ölçümü: İdrar boşalmasının ne ölçüde etkili sağlanabildiğini gösterir ve işeme sonrasında idrar torbasında idrarın ne kadar kaldığını gösterir.
Ultrasonografi: Böbrek, mesane (idrar torbası) ve prostatın görüntülenmesini sağlar.

Tedavi
Tedavi seçenekleri hastalığın şiddetine ve hastaya göre değişir. Hastanın şikâyetlerinin ne kadar şiddetli olduğuna bağlı olarak uygulanabilecek çeşitli tedaviler mevcuttur:

a- Takip
Eğer hastada hafif düzeyde BPH belirtileri görülüyorsa, genel olarak tercih edilen tedavi yöntemidir. Doktor, hastayı ilerleyen aylar veya yıllarda yakın takibe alır. Hasta, hastalığı konusunda ve hastalığın ilerlememesi için yaşam tarzında ne gibi düzenlemeler yapması gerektiği konusunda bilgilendirilir.

b- İlaç Tedavileri
Orta düzeyde belirtilerin gözlemlendiği BPH hastalarında en çok tercih edilen yöntemdir. Bu tedavide kullanılan ilaçlar aşağıdaki gibidir:

Alfa Blokerler: Bu ilaçlar prostat ve mesane boynundaki düz kasları gevşeterek idrar akımını rahatlatırlar. Alfa blokerler hastayı rahatlatsa da prostat boyutlarını küçültmezler.

Alfa Redüktaz İnhibitörleri: Bu ilaçlar prostatın küçültülmesiyle etkisini gösterir. Diğer gruba göre etki gösterme süresi daha uzundur. Sonuç alabilmek için en az 3-6 ay düzenli kullanılmalıdır.

c- Cerrahi Tedaviler
BPH hastalarına, ilaç tedavisi haricinde uygulanan yöntemlerdir ve genelde ilaçla başarısız olunduğunda, mesanede taş oluştuğunda, sürekli idrar yolu iltihabı gerçekleştiğinde ya da böbrek yetmezliğine doğru bir gidiş var ise tercih edilir.
Açık prostat ameliyatı, artık yavaş yavaş yerlerini kapalı ameliyatlara bırakan ancak prostat büyüklüğü ileri seviyede olan hastaların tedavisinde hala etkinliği yüksek olan yöntemdir.
Standart kapalı prostat ameliyatı, BPH tedavisinde en yaygın olarak kullanılan cerrahi yöntemdir. TUR olarak adlandırılır. Açık ameliyat kesisi olmadığı için hastanede kalma süresi birkaç günle sınırlıdır.
Prostata yönelik lazer tedaviler. Son yıllarda oldukça popüler olmuş önceleri küçük prostatlara uygulanırken günümüzde HOLEP denilen sistemle artık portakal büyüklüğüne ulaşmış prostatlar bile bu şekilde ameliyat edilebilmektedir.

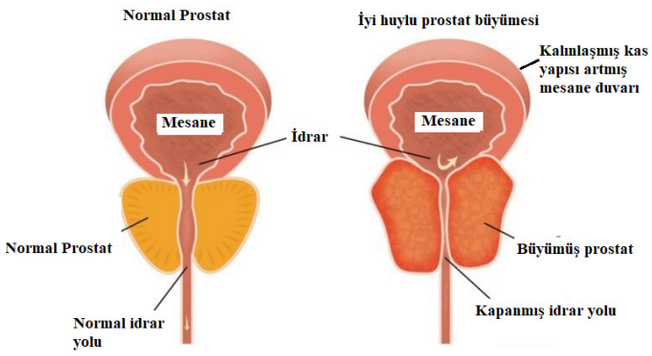

Şekil : Normal prostat ve iyi huylu prostat büyümesi

NUHOĞLU VAKFI
CEP TELEFONUNUZDA!

Nuhoğlu Vakfı'nın tüm aktivitelerini, toplantılarını,
sosyal sorumluluk faaliyetlerini ve raporlarını takip edip aile fertlerimiz hakkında
haberler alabileceğiniz aplikasyonumuz artık sizlerle

Aygül FAZLIOĞLU
T.C. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetleri Bakanlığı Bakan Danışmanı - Sosyolog

Kayıtsız Kalacak mısın ?

O Daha Çocuk!

Çocuk... Adı üstünde
ÇOCUK! Siz görmezseniz
o görür, siz duymazsanız
o duyar, siz hissetmezseniz
o hisseder, siz sevmezseniz
o koşulsuz sever.

Son zamanlarda çocuklar başarı, ilgi, ihtiyaç ve potansiyelleri ile değil de, daha çok üçüncü sayfa haberleri -kaçırılma, cinsel istismar, yaralanma, kaza, erken yaşta ve zorla evlilik, aile içi şiddet vb.- ile genelde de toplum vicdanını kanatan olaylardan sonra gündem oluşturmaktadır. Bu durum, başta yoksulluk ve yoksunluk olmak üzere, yanlış ve eksik bilgilerden kaynaklanan inançlar, geleneksel yapı, eğitimsizlik, aile içi şiddet, toplum baskısı, sosyal dışlanma ve trajik aile hikâyelerinden kaynaklanmaktadır.

Bilindiği gibi çocukların ilk 6 yaşta öğrendikleri, insan hayatının geri kalan son 60-70 yılında öğrendiklerinden daha fazla olup, 0-6 yaş, çocukta kimlik ve kişiliğinin temellerinin atıldığı, bilgi-beceri ve alışkanlıkların kazanıldığı yaşamın en kritik dönemlerinden biridir. Bu yaş grubundaki çocuklar, aile ve çevrelerinde olup bitenleri adeta kamera kaydıyapargibigördüklerini,yaşadıklarını iç dünyalarına kopyalayarak hayat boyu sergileyecekleri kişilik yapısının altlığını oluştururlar. Çocukların davranış kodları başka bir ifade ile oynadıkları oyunlar ve oynayış şekilleri; kişilikleri hakkında açık ve net ipuçları verir.

TÜİK'in 2018 yılında açıkladığı verilerine göre, Türkiye nüfusu 80 milyon 810 bin 525 iken, çocuk nüfusu 22 milyon 883 bin 288 olup, 0-17 yaş grubu arasındaki çocuk nüfus oranı %28,3'tür. Türkiye; genç ve dinamik nüfus yapısıyla sosyal, kültürel ve ekonomik anlamda bir değişim süreci yaşamaktadır. Türkiye nüfusunun yaklaşık üçte birini oluşturan çocukların ihtiyaç ve önceliklerinin bu dinamik ve hızlı değişim sürecinde dikkate alınması önem arz etmektedir.

Ailelerin çocuklarıyla iletişim eksikliği, yoksulluk, sosyokültürel değerler, ailenin dağılması, çocukları riskli çevrelere karşı koruyacak önlemlerin yetersizliği gibi nedenler; çocukları şiddete ve istismara karşı savunmasız kılmaktadır. Yapılan araştırmalar göstermektedir ki çocuklara yönelik her türlü şiddet ve istismar, onları hayatları boyunca etkilemekte ve onları benzer davranışları sergilemeye, depresyona, istenmeyen hamileliklere, okulu terk etmeye, okuldaki başarısızlığa, erken yaşta evlenmeye ve madde bağımlılığına kadar sürüklemektedir.

Diğer yandan cinsiyet ayrımcılığından kaynaklanan olumsuz etkilerin daha çok görüldüğü toplumlarda kız çocuklarının okula gitmelerinin genel kabul görmemesi, her an evlendirilmeye hazır, kayıp aile üyesi gözüyle bakılması, çok küçük yaşlarda, hatta okul çağı öncesinden itibaren cinsiyet rollerini edinerek evdeki işleri üstlenmeye ve küçük kardeşlerine annelik yapmak zorunda bırakılmaları ve ucuz iş gücü olarak görülmeleri onların erken evlenmelerine neden olmakta, dolayısıyla çoğu kez en doğal hakları olan **"çocukluklarını yaşamak"** ve en yasal hakları olan **"eğitim"** den mahrum kalarak, çocukları ile çocukluğunu yaşamakta ve geleceğe dair hayalleri de ellerinden alınmaktadır.

Eşitsizliğin ve ayrımcılığın olduğu her yerde çocuğun yaşı, gelişmekte olması, göreli olarak güçsüz olması çocuğa karşı olumsuzlukları artırmaktadır. Çocuklara yönelik cinsel istismar başta olmak üzere her türlü şiddet yalnızca kız çocuklarına yönelik değil, erkek çocuklarına yönelik olarak da sıkça gerçekleştirilmektedir. Diğer yandan fiziksel veya zihinsel bir engelliliğe sahip olan çocuklar diğer çocuklara göre çok daha yüksek risk altındadır.

Oysa onlar daha ÇOCUK! Küçük bedenleri, o kadar ağır bedelleri ödeyecek güçte değil. Onların sevilmeye, korunmaya, güçlenmeye ve sarıp sarmalanmaya ihtiyaçları var. Onlar gelecek.

Son Söz

O daha ÇOCUK! Çocukların her birinin yaşadığı sorunlar, maruz kaldığı ihlaller farklı olup, birisi aile içi şiddete ve cinsel istismara maruz kalmış, diğeri kapalı bir kurumda şiddet görmüş, bir diğeri ise evi terk etmiş ve/veya terk edilmiş olabilmektedir. İşte bu noktada son yıllarda artan çocuklara yönelik şiddet ve istismarın kamu, sivil toplum örgütleri, medya, toplum ve bireyler için öncelikli olması ve çözüm için bütüncül bir yaklaşımın sergilenmesi önem arz etmektedir.

O daha ÇOCUK! Çocuklara karşı her türlü şiddetin, istismarın ve ayrımcılığın ortadan kaldırılması ve onların güçlenmesi için kamuoyu oluşturulmalı, toplumun her kesiminden farklı aktörler ve sosyal taraflarla yeni iş birliği alanları tesis edilerek, toplum bilinçlendirilmelidir.

O daha ÇOCUK! Herkes çocuklar için koruyucu bir ortam yaratma çabalarına dahil edilmeli, bilgiye erişim sağlanarak toplumda sivil göz ve baskı grupları oluşturulmalıdır.

O daha ÇOCUK! Çocukların hakları ve refahı konusunda ilerleme sağlamak için küresel çapta yürütülen gayretlerin içerisinde yer alınmalıdır.

Çünkü, o daha ÇOCUK!

Kubilay NUHOĞLU

Kara Harp Okulundan A Milli Futbol Takımına! Bir Yaşam Öyküsü...

Mustafa Ertan *(Beton Mustafa)*

A Milli Futbol Takımımızın efsane futbolcularından Mustafa Ertan, 21 Nisan 1926 yılında Bursa'da doğdu. Futbol yaşantısına Bursa'da başladı.

Bursa Askeri Lisesi'nden sonra 1949 yılında Kara Harp Okulu'ndan mezun oldu. Sırası ile Harp Okulu, Ankara Kara Gücü, Muhafız Gücü, Ordu Milli takımlarında oynadı. Harp Okulu ve Ankara Kara Gücü takımlarında parladı. Ordu Milli Futbol takımının kaptanlığını yaptı. Muhafız Gücü ve Ordu Milli takımlarında oynadığı yıllarda şöhretin doruğuna tırmandı. Fizik kondisyonunu sürekli en üst düzeyde tuttu. Orta alanda oyunu organize ederken modern futbolun gereği sık sık hücuma da katıldı ve sürpriz goller attı. 90 dakikaya sığmayan fizik gücü ve dayanıklılığı ile takımının itici gücü oldu. Bu yüzden ona seyirciler tarafından statlarda "Beton" lakabı takıldı. Artık o Beton Mustafa'ydı.

1949 yılında A Milli Futbol Takımı kadrosuna çağrıldı ve Ankara'da Suriye Milli Takımı ile oynadığımız Dünya Kupası eleme maçında ilk kez milli formayı giydi. Tarihinde ilk kez 1954 yılında İsviçre'de düzenlenen Dünya Kupası'na katılan A Milli Futbol Takımı kadrosunda yer aldı. Dünya Kupası finallerinde oynadığımız üç maçta da Ay Yıldızlı formayı giydi ve bu turnuva sonunda Dünya Kupası'nı kazanan Federal Almanya'ya bir de gol attı. Beşiktaş'a olan sevgisi nedeni ile Yüzbaşı rütbesi taşıdığı dönemde ordudaki görevinden istifa ederek 1960 yılında Beşiktaş Futbol Kulübü'ne transfer oldu. Beşiktaş'ın 1959-1960 sezonunda Türkiye Lig Şampiyonu olan kadrosunda yer aldı. 1949-1963 yılları arasındaki başarılı futbol hayatında sekizi amatör, biri ümit, ikisi B ve yirmisi A Milli Futbol takımlarımızda olmak üzere 31 kez Ay Yıldızlı formayı giyen

Ay Yıldızlı forması ile Mustafa Ertan

Mustafa Ertan, Ordu Milli Takımı'nda elli beş kez devamlı yer alarak toplam 86 kez uluslararası maçta görev aldı.

İki sezon sonunda futbolu bıraktıktan sonra bir dönem PTT, Hacettepe, Bursaspor, Trabzonspor takımlarında teknik direktörlük yaptı.

Teknik direktörlük görevini de tamamladıktan sonra memleketi olan Bursa'ya geçti ve yaşamının son anına kadar orada yaşadı.

Modern futbolun öncülerinden olan Mustafa Ertan, 17 Aralık 2005 tarihinde, 79 yaşında vefat etti.

Beşiktaş Spor Kulübü, Ekim 2018, 201 sayılı Beşiktaş JK Dergisi'ni Mustafa Ertan'a ithaf etti.

1954 Dünya Kupası ve A Milli Futbol Takımımızın 100. Golü

1954 yılında İsviçre'de düzenlenen Dünya Kupası'na Türk A Milli Futbol Takımı tarihinde ilk kez katılma başarısı gösterdi.

Türk A Milli Futbol Takımı, Dünya Kupası elemelerinde ilk maçta İspanya'ya 4-1 yenildi, rövanş maçını 1-0 kazandı. Statü gereği tarafsız sahada Roma'da yapılan üçüncü maç, 2-2 berabere sonuçlanınca iş kuraya kaldı. Kura çekimi sonucu Türkiye finallere katılma hakkı kazandı.

Finallerde, ilk maçında Federal Almanya'ya 4-1 yenilen A Milli Futbol Takımı, Güney Kore'yi 7-0 yenmeyi başardı. Kurallar gereği bir kez daha Federal Almanya ile karşılaşan milli takım, 7-2 yenilgiyle finallere veda etti.

Mustafa Ertan tarihimizde ilk kez katıldığımız Dünya Kupası finallerinde 23 Haziran 1954'te Federal Almanya'ya 7-2 yenildiğimiz maçta Ay Yıldızlıların 100. golünü attı ve Türk futbol tarihine geçti.

Unutulmaz Türkiye-Macaristan A Milli Futbol Maçı...

Türkiye: 3 - Macaristan: 1

Türk A Milli Futbol Takımı, 2000 yılında Hollanda ve Belçika'da düzenlenen Avrupa Futbol Şampiyonası'nda çeyrek final oynadı, 2002 yılında Japonya ve Güney Kore'de düzenlenen Dünya Kupası'nda "Dünya Üçüncüsü" oldu. 2008 yılında Avusturya, İsviçre'de düzenlenen Avrupa Futbol Şampiyonası'nda yarı final oynadı. Teknik direktörler, futbolcular film şeridi gibi geldi geçti. Ay Yıldızlılar nice zaferler yaşadı; ama bir maç var ki 63 yıl geride kalsa da asla unutulmadı: 1956 yılındaki 3-1'lik Macaristan zaferi...

Macar Milli Futbol Takımı 50'li yıllarda tam bir efsaneydi. Dünyayı kasıp kavuruyordu.
İşte o maçın hikâyesi...

Türkiye ve Macaristan Milli Futbol takımları, 19 Şubat 1956 Pazar günü, İstanbul Mithat Paşa Stadı'nda karşı karşıya geldiler.

Konuk ekip sahaya Farago, Buzanski, Lantoş, Bozsik, Szojka, Kotasz, Toth II, Machos, Tichy, Puşkaş, Czibor kadrosu ile çıktı.

Türk Milli Takımı sahaya Turgay Şeren, Ali Beratlıgil, Ahmet Berman, Beton Mustafa, Naci Erdem, Nusret Ülük, İsfendiyar Açıksöz, Coşkun Özarı, Metin Oktay, Kadri Aytaç, Lefter Küçükandonyadis kadrosu ile çıktı.

Oyuna çok hırslı ve hızlı başlayan Milli Takım, henüz 6. dakikada Lefter'in İsfendiyar'ın ortasına yaptığı vole vuruşu ile ilk golüne kavuştu. Golllll... Golllll... Golll...

İkinci golümüz 41. dakikada geldi. Lefter, 18 pas içinde kaleye giderken Szojka tarafından düşürüldü. Bu hareketi hakem penaltı ile cezalandırdı. Penaltı atışını Lefter kullandı ve sol köşeden takımımızın ikinci golünü kaydetti.

İsfendiyar'ın ortasına Metin, kaleci Farago ve Szojka'dan önce yetişerek topa hafifçe dokundu ve top kale çizgisini geçti. Golll... Skor, Türkiye: 3 - Macaristan: 0
Maç boyunca Puşkaş'a adım attırmayan Mustafa Ertan yorulunca 75. dakikada yerini Saim'e bıraktı.

83. dakikada Czibor'un verdiği pasla Puşkaş yakın mesafeden Macaristan'ın tek gölünü kaydetti.

Yugoslav hakem maçın bitiş düdüğünü çalınca ortalık bir anda bayram yerine döndü. Yüzlerce seyirci sahaya girerek futbolcuları omuzlarına aldı.

2001 yılında Eşfak Aykaç bu maç ile ilgili şunları söylemişti: "Oyun planımız; Macar takımının orta sahasında yer alan oyun kurucuları Puşkaş'ı ve Bozsik'i durdurmak, sol taraftaki Czibor'u kontrol altına almaktı. Bunu yaparken sağ iç mevkide oynayan Coşkun Özarı'yı geri çekip orta alanda oyun kurucu görevini ona vererek oyunun ondan başlaması şeklinde düşündüm. Diğer bir unsurun rakibin en önemli silahı Puşkaş'ı etkisiz hale getiren Beton Mustafa olduğunu şu sözlerle belirtiyor: "Görevini eksiksiz yaptı. O kadar başarılı ve amansız markaj yaptık ki Puşkaş sıfır oldu, hiçbir şey yapamadı. 10 dakika kala tükendi çocuk. Beni çıkar dedi. Yerine Saim'i aldım."

Maçı tribünden izleyen Oktay Arıca bu maç ile ilgili şunları söylüyor: "İstanbul'daki maçta bizim takım çok güzel oynadı. Lefter dünyanın bir numaralı futbolcusudur. Beton Mustafa müthiş oynadı. Ben maçtan sonra ite kaka soyunma odasının kapısına kadar geldim. Mustafa Ertan'ın ağzından köpükler çıkıyordu. Öyle müthiş bir mücadele yapmış."

Maçtan sonra çıkan haberlere göre yabancı basın büyük bir şaşkınlık yaşamış, skora inanmayan yabancı gazeteciler bizim gazeteleri defalarca arayarak sonucu teyit ettirmişti.

Harp Okulu forması ile Mustafa Ertan

Aile Albümündeki Fotoğraf

Babamın fotoğraf albümüne bakarken yıllar önce çekilmiş siyah beyaz bir fotoğraf ilgimi çekti. Uzun süre bu fotoğrafa bakakaldım. Fotoğrafın solunda babam Süleyman Nuhoğlu, sağında ünlü milli futbolcu Beton Mustafa lakaplı Mustafa Ertan var. 1940'lı yılların giyim tarzını yansıtan kıyafetler, özenle taranmış saçlar ve sinekkaydı tıraş hemen fark ediliyor. İçimden "Tanrım! Ne kadar genç ve yakışıklılar." dedim.

Sonra albümde başka fotoğraflar da buldum. Başlarında subay şapkası, omuzlarında Asteğmen rütbesi olan pardösülü bir fotoğraf var. Mustafa Ertan bir fotoğrafın arkasını kendi el yazısı ile "Kardeşim Süleyman'a içten gelen sonsuz sevgilerimle... 12 Haziran 1950" notunu düşerek imzalamış. Milli maç için gittikleri Roma'da Sen Piyer Kilisesi'nde yazıp gönderdiği bir de kart var. 17 Mart 1954 Çarşamba günü Roma'da İspanya ile oynadığımız üçüncü maç 2-2 berabere sonuçlanmış ve çekilen kura sonucu 1954 Dünya Kupası finallerine katılmaya hak kazanmıştık. O yıllarda seyahatler genellikle gemi ile yapıldığından Roma'da gemi güvertesinde çektirdiği iki fotoğrafını göndermiş.

Asteğmen Mustafa Ertan ve
Asteğmen Süleyman Nuhoğlu

Kara Harp Okulu öğrencisi Süleyman Nuhoğlu ve
Mustafa Ertan

Kara Harp Okulu sıralarında başlayan çok yakın arkadaşlıkları oldu. 1949 yılında Kara Harp Okulu'ndan 104. devre mezunu olarak Türk Ordusu'na katıldılar. Babam Topçu Asteğmen, Mustafa Ertan ise Muhabere Asteğmen rütbesi ile kıta görevlerine başladılar. O yıllarda Harp Okulu'ndan 3 yıl temel eğitim sonrası bir yıl sınıf eğitimi tamamlanarak Asteğmen rütbesi ile mezun olunuyordu. Bugün ise genç subaylarımız Teğmen rütbesi ile mezun oluyorlar.

Yıllar geçti. Önce babam ayrıldı aramızdan. 23 Şubat 1976 günü bir trafik kazasında kaybettik. 29 yıl sonra 17 Aralık 2005 günü Mustafa Ertan ayrıldı aramızdan. Artık yine beraber ve bir aradalar.

Bugün babam Süleyman Nuhoğlu'nu son rütbesi olan Kıdemli Albay üniforması ile Mustafa Ertan'ı ise ona çok yakışan Harp Okulu forması ve Ay Yıldızlı forması ile daima ve her zaman hasretle, sevgiyle ve saygıyla anıyorum.

Ruhları şad olsun.

Mustafa Ertan gemi güvertesinde, Roma 1954

Mustafa Ertan gemi güvertesinde, Roma 1954

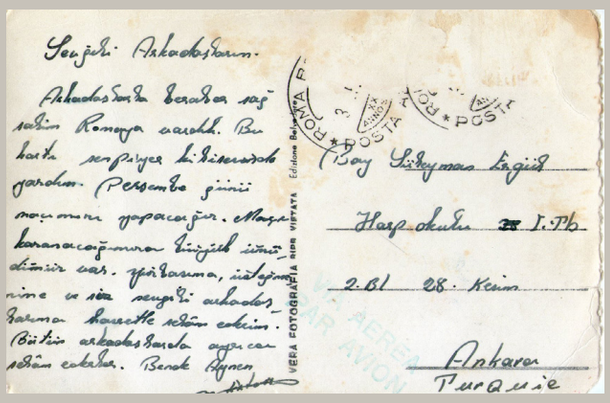

"Sevgili Arkadaşlarım,
Arkadaşlarla beraber sağ salim Roma'ya vardık. Bu kartı Senpiyer Kilisesi'nde yazdım. Perşembe günü maçımızı yapacağız. Maçı kazanacağımıza büyük ümidimiz var. Yüzbaşıma, Üsteğmenime ve siz sevgili arkadaşlarıma hasretle selam ederim. Bütün arkadaşlarda ayrıca selam ederler. Ben de aynen."

Mustafa Ertan

Asteğmen Mustafa Ertan

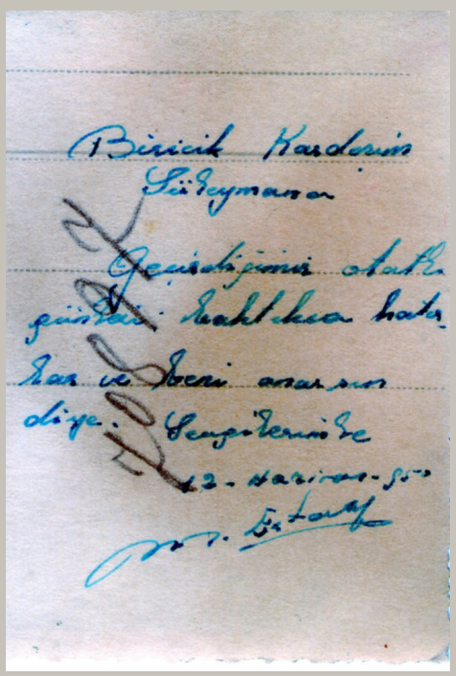

Biricik Kardeşim Süleyman'a
Geçirdiğimiz o tatlı günleri
baktıkça hatırlar ve beni anarsın diye.

Sevgilerimle
12 Haziran 1950

104. Devre Kara Harp Okulu yıllığında
Asteğmen Mustafa Ertan

Kaptan Turgay Şeren ile Ferenç Puşkaş
tarihi maç öncesi seremonide

DÜNYA SPOR ÇEVRELERİ FUTBOL TAKIMIMIZI ALKIŞLIYOR

Sahibi ve Başmuharriri MİTHAT PERİN

Sayı : 1601
YIL : 5

Pazartesi 20 ŞUBAT 1956

İstanbul EkspreS

GÜNLÜK SİYASİ AKSAM GAZETESİ

Hergün 6 SAYFA 15 KURUŞ

Galibiyetimiz yurd içinde tam bir bayram havası yarattı

DÜNYANIN 1 numaralı futbol takımı olarak vasıflandırılan Macar millî takımını (3-1) gibi net bir şekilde mağlûp etmemiz, yurd içinde ve yurd dışında büyük alâka toplamıştır. İstanbul haricinden vatandaşlarımız ancak radyo vasıtasıyle dinledikleri galibiyet haberinden sonra sokaklara dökülmüşler ve büyük tezahürat yapmışlardır. Şehrimizde de sevinç gösterileri dün gece yarısına kadar devam etmiştir.

Galibiyetimiz Kıbrıs Türkleri arasında da büyük sevinç hasıl etmiş, Lefkoşe sokakları adetâ bir bayram havası

Türkiye Macaristan maçının İstanbul Ekspres haberi

Kaynakça: http://dinyakoskrampon.blogspot.com/2016/02/
Beşiktaş JK Dergisi Ekim 2018 Sayı 201

Mehmet NUHOĞLU
İş İnsanı

BİR BAŞARI HİKAYESİ VE KESİŞEN YOLLAR

Nuhoğlu Ailesi ve Yakınları Vakfı kurulurken benimsenen temel ilkelerin en önemlilerinden biri, ailemizin yaşadığı bölgelerde eğitime katkı sunmak, ailemizden olsun olmasın herkese eğitimi konusunda yardımcı olmak ve bu yöndeki faaliyetleri desteklemektir.
Bu vesileyle, Vakfımızın kurucularına müteşekkir olduğumu ve bugüne kadar yapılan çalışmaları gururla izlediğimi ifade etmek isterim.

Nuhoğlu ailesinin yaşadığı her bölgede, tutum ve davranışlarıyla saygınlık kazanmış olduğu muhakkaktır. Edindikleri bu konumu, her şeyden daha çok eğitim ve öğretime verdikleri önemle ve destekle kazandıklarını da biliyoruz. Ailemizde yetişmiş, bizleri adlarıyla ve yaptıkları işlerle gururlandıran çok değerli bürokratlar, siyasetçiler, doktor ve öğretmenler, hakimler ve değişik meslek gruplarına mensup birçok iş insanı var. Hepsi bizler için ayrı birer övünç sebebi ve bence bu isimlerin her biri yaşatılmalı, gençlerimize anlatılmalı ve örnek gösterilmelidir.

Bu düşünceyle, yaptıkları ve başardıklarıyla bizleri gururlandıran ve mutlu eden iki isimden ve bu isimlerin iş birliğinden çıkan güzellikten bahsetmek istiyorum sizlere.

Emre AKKAYA, Trabzon Çaykara'da bulunan Taşkıran Ortaokulu'nun müdürü. Anneannesi Çaykara'da yerleşik olan Nuhoğlu ailesinden. Emre AKKAYA'nın bu yazıya konu olan çabası, gerçekten takdire değer. Azimli ve idealist bir eğitimcinin neleri başarabileceğinin açık bir örneği. Çaykara'da bulunan Taşkıran Ortaokulu öğrencilerinin başarılarını belki televizyonlarda izlemiş ya da gazetelerde okumuşsunuzdur. İzlenen motivasyon artırıcı yöntemlerle kısa sürede elde edilen Trabzon TEOG il birinciliği, Türkçe, Sosyal Bilgiler ve İngilizce branşlarında da aynı zamanda alınan TEOG il birincilikleri, Çaykara gibi kısıtlı imkânlara sahip bir ilçe için çok anlamlıydı ve ilkti. Bu başarıların yanında temiz ve sağlıklı okullara verilen Beyaz Bayrağı da Çaykara'ya kazandıran ilk okul müdürü oldu. Bunlar ilçe halkı için, okulda çocukları bulunan veliler için; ama en önemlisi öğrenciler için çok önemliydi.

Böylelikle başarabileceklerini ve isterlerse neler elde edilebileceklerini gördüler ve kendilerinden sonrakilere örnek oldular.

Bunları başarmanın hiç kolay olmadığını, Çaykara'yı ve koşullarını tanıyan biri olarak iyi biliyorum. Emre'nin bir okul müdürü olarak gösterdiği üstün çabayı da işitmiş biri olarak, mevcut koşullardan çıkardığı bu başarıyı takdir ediyorum ve bir Çaykaralı olarak, yörenin çocuklarına verdiği umut için kendisine teşekkür ediyorum. Gerçekten özveriyle çalıştı. Yalnızca öğrencileri değil, birlikte çalıştığı öğretmen arkadaşlarının da üstün bir motivasyonla yönlendirerek bir ekip ruhu oluşturdu. Bu güdülemenin devamını sağlamak adına da yalnızca Çaykara için değil, Türkiye için bile birçok ilki gerçekleştirdi. Öğrencilere ferah çalışma ortamlarının sunulması için sınıflar yeniden oluşturuldu, hafta içi her gün okuldan sonra ek dersler ve yaz tatillerinde hazırlık kursları düzenlendi. Yoğun çalışmanın getirdiği stresi azaltmak adına hem öğretmenler hem öğrenciler için çeşitli etkinlikler yapıldı ve ödüllendirme sistemi uygulandı. Bunların yanında bahçe sınıfı ve oyun alanları gibi alanlar oluşturularak hem öğrencilerin stresinin azalması sağlandı hem de gelecek öğrencilerin faydalanabileceği ortamlar hazırlandı.

Yapılan etkinliklerin bazılarına, sevgili müdürümüzün ifadesiyle "saçın üçüncü ayağı" veliler de dâhil edildi. Kazanılan başarılar "Gurur Pastası" ve "Gurur Mangalı" gibi yemekli organizasyonlarla kutlandı. Bunların yanında sık sık ev ziyaretleri yapıldı ve öğrencilerin aile ortamı da gözlenerek velilerle neler yapılabileceği paylaşıldı.

Çaykaramızın gözbebeği müdürümüzün yaptıkları bunlarla sınırlı değil. Öğrencilerin başarılı olması için birçok farklı yol deneyen Emre AKKAYA'nın iki yöntemi var ki gerçekten sıra dışı. Bunlardan biri okulda PlayStation oynatması ve bir diğeri de çocukların at binerek sınav stresinden kurtulmalarına yardımcı olması. Bu iki sıra dışı yöntemin öğrencilerin motivasyonunda çok etkili olduğu ve getirdiği başarı da ortada. Bu sıra dışı yöntemleriyle yerel ve ulusal basının da ilgisini çekmiş ve birçok televizyona birçok kez misafir olmuş Emre Öğretmen ve öğrencileri.
Taşkıran Ortaokulu'nun başarısına zemin hazırlayan projeler bunlarla sınırlı değil. Kardeş okul, eko okul gibi sosyal projelere dahil olan öğrenciler, birçok güncel bilgiye sahip olmanın yanında bir organizasyonun nasıl yapılacağını da öğrenmiş oldular. Çeşitli fabrikalara düzenlenen gezilerde, mühendislik ve üretim gibi teknik konulara yönelik farkındalık oluşturdular. Yurt içi ve yurt dışı gezilerinde yeni ve farklı kültürler tanıyıp, geleceğe yönelik vizyonlarını oluşturmak için ilk adımı atmış oldular.

Yurt dışı gezilerinin biri Batum'a, diğeri ise İspanya'ya düzenlendi. Bu iki farklı coğrafya ve iki bambaşka kültür, kuşkusuz çocuklara çok şey kattı. Yurt dışı gezilerinin yanında yurt içinde de benzer geziler düzenlendi. Bunlardan biri de İstanbul'a yapıldı ve Kadıköy Belediye Başkanımız Aykurt NUHOĞLU'nun büyük desteğiyle gerçekleştirildi.

Kazanılan başarıların kutlanması ve ödüllendirilmesi amacıyla öğretmen ve öğrencilerden oluşan 30 kişilik bir grup, Kadıköy Belediyesi tarafından misafir edildi. Bu grup içerisinde İstanbul'a ilk kez gelecek olan çocukların yanında öğretmenlerin de olması, geziyi daha da anlamlı kılıyordu. Bunun önemini bilen başkanımız Aykurt NUHOĞLU, misafirlerin iyi ve verimli zaman geçirebilmesi için her türlü imkânı sundu. Misafirlerin geliş ve gidişleri için uçak biletleri alındı, kalacak yer ihtiyacı en konforlu şekilde karşılandı. Kadıköy Belediyesi'nden Melike ÖZTÜRK hanım, gelenleri karşıladı ve üç gün boyunca kendilerine rehberlik etti. İlk gün Moda'da bulunan Barış Manço Müzesi ve Göztepe'deki Oyuncak Müzesi gezildi. Daha sonra hep birlikte Kadıköy Belediyesi'nin bünyesinde bulunan Khalkedon'da akşam yemeği yendi. Yemekte Belediye Başkanımız Aykurt NUHOĞLU, yardımcısı Onur TEMÜRLENK ve Kadıköy Belediyesi Kültür Müdürü Aykut KALYONCU da yer aldı. Misafirler, Trabzon'dan getirdikleri yöresel hediyeleri başkanımıza takdim ettiler. Hep birlikte hatıra fotoğrafı çektirildi, ardından çocuklar Caddebostan Kültür Merkezi'nde sinema keyfi yaşadılar. İkinci gün, Tarihi Yarımada'ya gidildi. Yerebatan Sarnıcı, Ayasofya Müzesi, Sultanahmet Camii ve Topkapı Sarayı gezildi. Üçüncü gün, kahvaltıdan sonra Vialand oyun dünyasına gidildi. Çocuklar, heyecanla ve merakla gitmeyi bekledikleri oyun alanında gönüllerince eğlendiler. Ardından Florya'da bulunan İstanbul Akvaryum gezildi. Öğle yemeğinde öğretmen ve öğrencilerimizi, belediye başkanımızın merhume kardeşi Fatma NUHOĞLU ağırladı. Güler yüzü ve gösterdiği yakın ilgi herkesi memnun etti. Hep birlikte yenen öğle yemeğinin ardından akvaryum gezildi. Akvaryumdaki deniz canlılarına bu kadar yakın olmak ve bu kadar çeşidi bir arada görmek herkes için heyecan vericiydi. Amazon ormanları havası verilmiş bir alanda yürümek çocuklar için farklı bir deneyim olmuştu.

Akvaryum, İstanbul'a yapılan gezinin son rotasıydı. Bundan sonra otele geçildi. İçinde bulundukları koşullara meydan okuyan öğretmen ve öğrencilerimize hediyeler verildi. Müziğe yeteneği olduğu belli olan bir kardeşimize de bağlama hediye edildi. Çocukların gözlerindeki mutluluk ve öğretmenlerimizin duyduğu gurur her şeye değerdi.

Ertesi sabah, misafirler Trabzon'a uğurlandı. Kadıköy Belediyesi'nin gazetesinde de yer alan bu anlamlı gezi boyunca çekilen tüm fotoğraf ve videolar kişi sayısınca çoğaltılıp her öğrenciye ve öğretmenimize gönderildi. Her ayrıntısıyla düşünülmüş, hem öğretici hem de eğlenceli bir gezi oldu. Grubu karşılayan ve üç gün boyunca rehberlik yapan Melike hanımın güler yüzü, samimiyeti ve sıcaklığı, aslında Kadıköy Belediyesi'nin ve Sayın Başkan Aykurt NUHOĞLU'nun bir yansımasıydı şüphesiz.

Ailemizin eğitime verdiği önem, bu yönde attığı adımlar ve bunların getirdiği güzellikler, tarifi imkânsız mutluluklara vesile oluyor. Bu mutlulukların benzerlerini daha önce Hayrat'ta başlatılan Eğitim Seferberliği Projesi'nde de yaşamıştık. O dönemki Yönetim Kurulu Başkanımız Çetin NUHOĞLU'nun desteği ve Vakıf Müdürümüz Filiz NUHOĞLU'nun üstün çabası ve gayretleri ile çok büyük başarılar elde edilmişti. O zaman yaşadığım gururun aynısını Çaykaramda yaşatan kıymetli Müdürümüz Emre AKKAYA'ya, tüm öğretmenlerimize ve gayretli öğrencilerimize teşekkür ediyorum. Onları, tüm imkânlarıyla en iyi şekilde misafir eden ve eğitime verdiği desteği başarıyı ödüllendirerek gösteren Kadıköy Belediye Başkanımız Aykurt NUHOĞLU'na ve onun nezdinde emeği geçen herkese yine ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Yine bu vesileyle kendisini andığımız Fatma NUHOĞLU'na da rahmet diliyorum.

Nuhoğlu ve Aile Yakınları Vakfı, kuruluş anlamı itibariyle önemli ve değerli bir sivil toplum örgütü. Bugüne kadar yaptıklarının birçok başka kuruluşa örnek olduğunu yakından biliyorum. Umarım, hep yaşasın ve yaptığı iyi işlerle anılmaya devam etsin. Verdiği desteklerle daha birçok çocuğumuzun yüzü gülsün.

Bu iyilik çemberini oluşturan herkese, vakfımızı kuran ve bugünlere getiren büyüklerimize şükranlarımı sunuyor, her birine tek tek teşekkür ediyorum.

Saygılarımla

Doç. Dr. Çağatay Nuhoğlu
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Uzmanı

Aşı Karşıtlığı: Efsaneler ve Gerçekler

Aşı karşıtlığı gelişmiş Batı ülkelerinde başlayan, Doğu'da da destek bulan ilginç bir fenomen. Çocuklarının aşılanmasını reddeden ebeveynlerin ortak özellikleri, internet kaynaklarında araştırma yapmış olmaları, bu araştırmalarının sonucunda aşıların yarardan çok zarar verdikleri yönünde edindikleri yanlış kanılarıdır.

Şimdi yanlış kanıların tümüne teker teker bakalım:

1. Çocuğumu aşılatmadığım zaman başkaları risk altında değildir. YANLIŞ! Toplumun tümü aşılanamamaktadır. Çok küçük bebeklerle, bağışıklık sistemi iyi çalışmadığı için aşılanamayan çocuklar için aşısız çocuklar önemli bir bulaş kaynağıdır. Pek çok salgının başlatıcısı aşısız bireylerdir. Yaygın aşılamada oran %90'ın altına indiğinde salgınlar olur. İyi ki çocukların %90'ından fazlası aşılanıyor. Öyle olmasaydı ortaya çıkan salgınlar pek çok çocuğun ölümüne sebep olurdu. Aşısız çocuklar diğer çocuklar için önemli bir risk oluştururlar.

2. Aşılar otizme yol açar. YANLIŞ!
Bir araştırmada kızamık kızamıkçık kabakulak aşısıyla otizm ilişkisi gösterilmiş. Buna karşılık 100'den fazla araştırmada aralarında herhangi bir ilişki olmadığı kanıtlanmıştır. Üstelik bu olumsuz sonuca işaret eden araştırma, içerdiği yöntem hataları nedeniyle geri çekilmiştir; ama çarklar bir kere dönmüş, aşı karşıtları için adeta bir efsane haline gelmiştir. Bu bilgi doğru değildir. Aşılar otizme yol açmaz.

3. Aşılar korunmak için üretildikleri hastalığın kendisine yol açabilirler. KISMEN DOĞRU.
Bu durum, canlı aşılar için nadiren mümkündür. Öyle olsa bile doğal yollardan o hastalığa yakalananlara göre çok daha hafif seyreder. Hayatı tehdit edici bir duruma yol açmaz. Sırf bu nedenle aşıdan kaçınan ailelerin "Suçiçeği Partisi" vermeleri akıl almaz bir durumdur. Doğal yollarla çocuklarının bu hastalığı geçirmelerini arzu eden ebeveynler, hem kendi çocuklarını riske etmekte hem de başka çocuklar için önemli bir kaynak oluşturmaktadırlar.

4. Salgınlar sırasında hastalığa yakalanan aşılı çocuk sayısı, aşısız çocuk sayısına göre çok daha fazladır. YANLIŞ!
Mutlak sayısal değere değil, orana bakmak gerekir. Bunun böyle görünmesinin temel nedeni, aşılı çocuk sayısının aşısızlara göre çok daha fazla olmasıdır. Oran azaldıkça dengeler değişecektir. Bu durumu açıklamak için şöyle bir modelleme yapalım: Bir okulda 1.000 çocuk olsun ve bu okulda bir kabakulak salgını çıksın. 44 çocuk kabakulak olsun. Hastalananların 29'u aşılı, 15'i aşısız olsun. Bu durumda aşı karşıtı aşısız çocukların iki katı çocuk kabakulak oldu. "Görüyor musunuz aşı korumuyor." diyecekti. Bu bakış açısı yanlıştır. Diyelim ki okuldaki çocukların %95'i aşılıydı. Yani 50 çocuk aşısız. Aşısız 50 çocuğun 15'i hasta oldu (%30). Aşılı 950 çocuğun ise 29'u hasta oldu (%3). Bu şu demektir: AŞISIZ ÇOCUKLAR, AŞILI OLANLARA GÖRE 10 KAT DAHA FAZLA RİSK ALTINDADIRLAR! Şimdi farklı bir modelleme yapalım. Çocukların yarısı aşılı, yarısı aşısız olsun. Bu oranlara göre durum ne olurdu? Aşılı 500 çocuğun %3'ü hastalanırdı. Yani 15 çocuk kabakulağa yakalanırdı. Diğer taraftan aşısız diğer 500 çocuğun %30'u hastalanırdı. Yani 150 çocuk kabakulağa yakalanırdı. Görüldüğü gibi aşısız çocukların mutlak değeri yüksek aşılanma oranlarında düşükken, aşılanma oranı düştükçe dengeler tersine dönmektedir. Kıssadan hisse, aşısız çocuklar sağlıklı kalmalarını aşılı çocuklara borçludurlar. Çünkü aşılı çocuklar aşısızların etrafında bir koruma kalkanı oluşturmaktadırlar. Sayı azaldıkça bu kalkan ortadan kalkmaktadır.

5. Aşılar gerçekte yararlı değildir. YANLIŞ!
Yaygın toplumsal aşılamalar sayesinde bebek ölümleri ciddi oranda azaltılmıştır. Geçen yüzyılda pek çok çocuk difteri, boğmaca, tetanos, çocuk felci ve kızamık gibi bugün aşıyla korunabildiğimiz hastalıklardan ölüyor ya da sakat kalıyordu. Aşı karşıtlığının yaygınlaşmasıyla bu ölüm ve sakatlıklar yeniden görülmeye başlamıştır.

6. Aşıyla korunulabilen hastalıklar o kadar da ciddi hastalıklar değildirler. YANLIŞ!
1940'lı yıllarda Amerika Birleşik Devletleri'nde her yıl 20 bin civarında çocuk poliyomiyelit (çocuk felci) hastalığına yakalanıyor, bu çocukların yaklaşık bin kadarı ölüyordu. 500 bin kızamık vakası görülüyor, bunların 500 ila 1000 kadarı ölüyordu. Yılda 200 bin difteri vakasının 15 bini kaybediliyordu. Yıllık 20 bin hemofilus influenza olgusunun %5'i ölüyor, %30'u sağır olarak yaşamını sürdürüyordu. Yine 270 bin boğmaca vakasının 10 bini ölümle sonuçlanıyordu. Bu kadar ölüm ve sakatlığa yol açan hastalıklar, gerçekten toplumun ve bireyin sağlığını tehdit eden ciddi hastalıklardır.

7. Bu işin arkasında ilaç endüstrisi var. YANLIŞ!
Aksine aşı karşıtlığı hareketinin arkasında alternatif tıp endüstrisi var.

8. Bugün aşılarda çok daha fazla cıva var. YANLIŞ!
Pek çok aşıdan koruyucu olarak kullanılan thimerosal, tedbir olarak 1999'dan beri çıkarılmış durumdadır. Bir kısmında eser miktarda halen vardır. Her iki form aşı kullanılan olgularda yan etki profili açısından herhangi bir fark bulunmamaktadır.

9. Özel veya alternatif aşı takvimleri daha güvenlidir. YANLIŞ!
Bu önerilerin temelinde aynı anda daha az aşı yapılması ve aşılama sürecinin geciktirilmesi söz konusudur. Bu nedenle çocuklar gecikme süresi boyunca korunmasız kalmaktadırlar. Bu durum daha güvenli değildir.

10. Pek çok kişi çocuğunu aşılatmıyor. YANLIŞ!
İnsanların ezici bir çoğunluğu çocuklarını aşılatmaktadır. Gerçek, iddia edildiği gibi değildir.

11. Aşılar düşük olmuş bebeklerin dokularında üretilmektedir. YANLIŞ!
1960'lı yıllarda az sayıda aşı, düşük olmuş bebeklerin hücre kültürlerinde üretilmiştir. Bugün için bu hücre kültürlerinin pasajlarının düşük bebeklerin hücre serileriyle hiçbir ilgisi kalmamıştır. Şu an için düşük yapmış annelerin bebeklerinin hücreleri aşı üretiminde kullanılmamaktadır.

12. Çok sayıda aşıyla bağışıklık sistemine aşırı yüklenilmektedir. YANLIŞ!
Süt çocuğunun bağışıklık sistemi, aynı anda 10 bin farklı antijene yanıt verebilecek kadar gelişmiş durumdadır. 11 aşı, aynı anda uygulandığında bile bağışıklık sisteminin binde biri ile yanıt verilmektedir. Aşılar bağışıklık sistemini aşırı uyarmamaktadır.

13. Hastalığı geçirerek oluşan doğal bağışık yanıt, aşının oluşturduğu bağışıklıktan daha iyidir. KISMEN DOĞRU AMA BEDELİ AĞIR!
Çünkü yüksek oranda öldürücü ve sakat bırakıcı hastalığın doğal bağışıklığına yaslanmak anlamlı değil. Bu bağışıklığın sağ kalanlar için önemi büyükse de ölen ve sakat kalanlar göz ardı edilemez. Diğer taraftan aşı yerine doğal bağışıklıkla iyileşen olgularda geç dönemde aşılananlara göre çok daha yüksek oranda komplikasyonlar görülmektedir. Kızamık için subakut sklerozan panensefalit, çocuk felci için post polio sendromu, suçiçeği için zona, hepatit için karaciğer kanseri gibi.

14. Aşılar kullanılmadan önce sağlık otoritelerince yeterince test edilmeden onaylanmışlardır. YANLIŞ!
Bir aşı piyasaya çıkıncaya dek 10 yıldan fazla süren klinik öncesi çalışmalar yapılmaktadır. Onay alındıktan sonra faz 4 çalışmalar devam etmekte, istenmeyen yan etki ve olay bildirimi devam etmektedir. Bu bildirimlerin sonucunda zararlı bir etki görülürse ürün geri çekilmektedir. Yeterince test edilmeden onay verilmesi söz konusu değildir.

15. Tüm toplumun sürü halinde aşılanmasına gerek yoktur. YANLIŞ!
Eğer toplumun tamamı ya da tamamına yakını aşılanmazsa salgın yapabilen hastalık etkenleri yerleşip çoğalabilecek konak bulurlar. Böylece aşılanmamış bireyler ve aşıya yeterince bağışık yanıt geliştiremeyenler için kaynak olurlar. Diyelim ki bir ülkede toplumun %90'ından fazlası aşılı olduğu için artık kızamık vakası görülmüyor. O ülkeye bir anda milyonlarca aşısız kişi göç ediyor. Kızamık salgını çıkıyor. Hastalığı göçmenler getirdi sanırsınız. Oysaki kızamık virüsü o ülkede zaten var. Ama yerleşecek konak bulamıyor. Bu aşısız göçmenler virüs için bulunmaz fırsat. Onları enfekte eder ve salgını ortaya çıkarırlar.

16. Ben internette tıp veri tabanı Pubmed'i aşılarla ilgili araştırma yapmak için kullanıyorum. Bu yeterli. YANLIŞ!
Bu veri tabanında milyonlarca makale var. Bunların önemli bir kısmı metodolojik hatalar içeriyor. Anahtar sözcüklerle bulunan makalelerin çoğunun sadece özeti mevcuttur. Özetin sonundaki yargı cümlesinden başka bir bilgi yok. Tam metinlerine erişilemiyor. Konuyu araştıranlar

tıp verilerini doğru yorumlama konusunda kalifiye değiller. Yanlış yorumlamalar oluyor. Doğrusu Dünya Sağlık Örgütü'ne, ulusal ve uluslararası resmi kuruluşlara ve tıp derneklerinin sitelerindeki süzülmüş bilgiye güvenmek.

17. Eskiden 10 aşı vardı, şimdi 49'a çıktı. YANLIŞ!
Aşıların çoğu kombine hale geldi. Minimum enjeksiyon maksimum yanıt söz konusu. Aşı karşıtları tekrarlanan dozları ve içerikleri birbirleriyle çarparak ebeveynleri korkutmaya çalışmaktadırlar. Bugün için ülkemizde bir çocuk doğduktan sonra 8. sınıfa kadar 22 doz aşı olmaktadır.

18. Aşıların kutu içeriğini okuyun, zararları anlatılıyor. YANLIŞ!
Paket üzerinde "Sigara sağlığa zararlıdır." uyarısı gibi bir konu değildir bu. Aşılar son derece güvenli ürünlerdir. Çok nadir görülen istenmeyen yan etkiler, kısa ürün bilgisinde (KÜB/KT) yer alır. Gizli bir bilgi değildir. İnternette de ulaşılabilir durumdadır. Milyonlarca insan aşılandığı halde sözü edilen yan etkilerin çoğu gerçekleşmez. Milyonda bir görülecek bir yan etki için aşılanmama durumunda binlerce çocuk ölecektir.

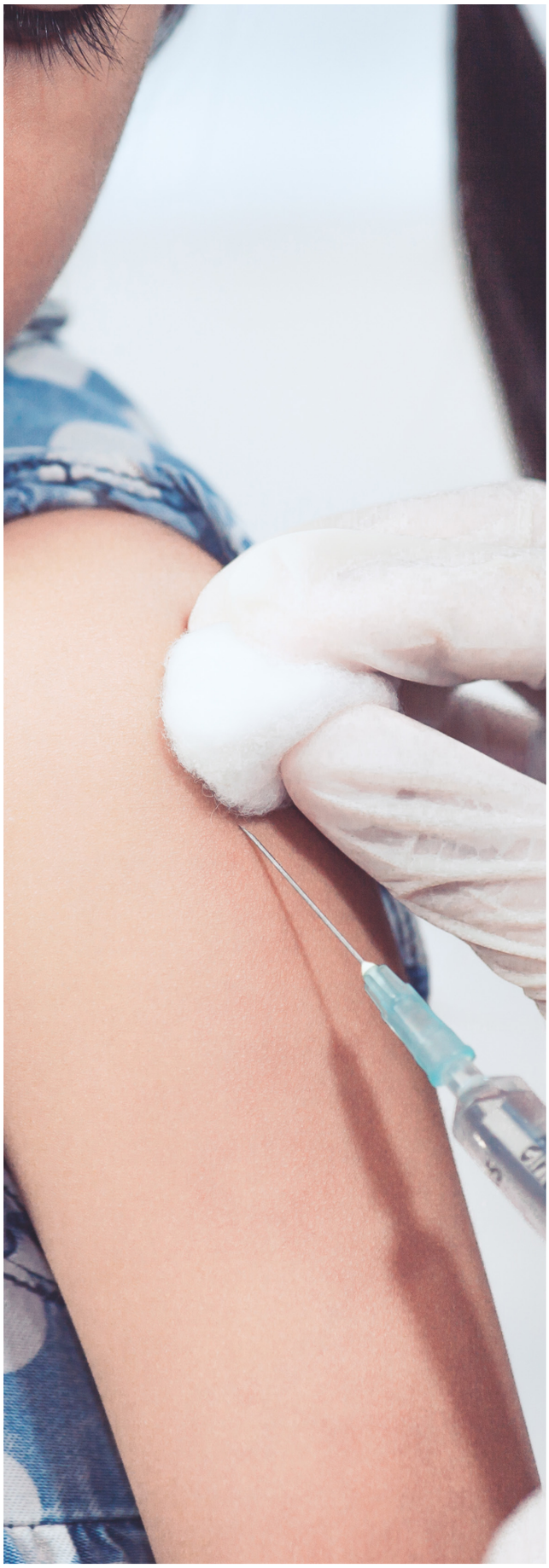

19. Çok sayıda aşı yapan ülkede bebek ölüm hızı, daha az sayıda yapanlardan yüksek. YANLIŞ!
Bebek ölüm hızı, yani yıllık bir yaş altında ölen bebeklerin sayısı aşılanma oranlarıyla doğrudan ilişkilendirilemez. Çünkü bu sayıyı en çok etkileyen hadise özellikle çok düşük doğum ağırlığıyla doğan bebeklerdir. Bu bebekler, gelişmiş ülkelerde yaşatılmakta, bir kısmı süt çocukluğu döneminde çeşitli komplikasyonlarla kaybedilmektedir. Böylece bebek ölüm hızı yükselmektedir. Pek çok ülkede canlı doğum sayısı doğru rapor edilmediği için oranlar yanıltıcı biçimde yorumlanmaktadır.

20. Yetişkinlerin çoğu aşı güncellemesi yapılmadığı halde bağışıklar. Demek ki çocuklara aşı yapmaya gerek yok. YANLIŞ!
Çoğu erişkin yaygın aşılamayla veya kendisi geçirerek aşıyla korunulabilen hastalıklara karşı bağışıklık kazanmış durumdadır. Geçmişte aşılanmadığı için hastalanan ve atlatamayıp ölenler toplumdan elenmişlerdir. O nedenle bugüne bakarak doğru bir değerlendirme yapılamaz.

21. Bireyler hastalanınca evlerinden çıkmazlarsa hastalık topluma yayılmaz. YANLIŞ!
Hastalıkların çoğunda hastalık belirtileri ortaya çıkmadan bulaştırıcılık söz konusudur. Kişide hastalık görünür hale geldiğinde

önceden pek çok kişiye hastalığı zaten bulaştırmış durumdadır. Klinik belirtiler çıkmadan önce, kabakulak 3 gün, Hepatit A 1-2 hafta, Rotavirus 2 gün, suçiçeği 2 gün, grip 1 gün, çocuk felci 10 gün öncesinden itibaren bulaştırıcıdır. Bu hastalıklar evde oturmakla sınırlandırılamazlar.

22. Medya kızamık ve boğmaca konusunu abartıyor. Bu hastalıklar o kadar da tehlikeli değiller. YANLIŞ!
Bu hastalıklar tehlikelidir. Dünyada her yıl 122 bin çocuk kızamıktan ölmektedir. Gelişmiş ülkelerde bile ölümler görülmektedir. 2011 yılında Avrupa'da çıkan kızamık salgınında 30 bin çocuk hastalanmış, 1.482'si zatürre, 27'si kızamık ensefaliti (beyin iltihabı) olmuş, 8'i ölmüştür. Hastalanan çocukların beklendiği gibi %82'si aşısızdı. Yaygın aşılama olabilseydi, aşılı çocuklar aşıya bağışık yanıtı yetersiz olan aşılı çocukları da etraflarında bir koza oluşturarak koruyacaklardı. Böylece aşılı olgularda da kayıplar yaşanmayacaktı.

23. Çocuğunuz aşıdan zarar görürse dava açamazsınız. YANLIŞ!
Dava açabilirsiniz. 1986 yılında ABD'deki düzenlemeden sonra 1989 yılından bu yana açılan davalarda 3.540 olguda tazminat ödenmiş, 9.734 suçlama reddedilmiştir.

24. Çoğu dini inanışlar aşıya karşıdır. YANLIŞ!
Çok küçük alt gruplarda bu durum görülebilmekle birlikte dini olarak aşıya karşı çıkış yaygın bir durum değildir.

25. Aşı yan etkilerinin pek çoğu hekimlerce rapor edilmemektedir. YANLIŞ! Nitekim aşı yan etki veri tabanındaki kayıtlar sayesinde RotaShield aşısının bağırsaklarda invaginasyon yan etkisi tespit edilerek piyasadan çekilmiştir.

26. Pek çok uzman aşıya karşıdır. YANLIŞ!
Çok az sayıda aşı karşıtı bilim insanı mevcuttur. Bunların çoğu da ilgili tıp alanında uzman değildir.

27. Çoğu salgının nedeni aşılı bireylerdir. YANLIŞ!
Çoğu salgının nedeni aşısız veya eksik aşılı bireylerdir. Aşılı bireylerde %100 koruma söz konusu değildir. Nadiren aşılı bireyler de kaynak olabilirler; ama nadiren. Yeterince bağışıklık geliştirememişlerse.

28. Aşılar ani bebek ölümü sendromu veya hırpalanmış bebek sendromuna yol açabilirler. YANLIŞ!
Bugüne dek aralarında bir bağlantı gösterilememiştir. Bu durum, hırpalanmış bebek sendromunda ailelerin kanun karşısında kendilerini savunurken avukatlarının kullandığı bir taktik olarak karşımıza çıkmaktadır. Avukatlar müvekkillerini savunurken yakın zamandaki aşı uygulamalarını suçlamaktadırlar. Bu gibi dava kayıtları aşı karşıtları tarafından kullanılmaktadır.

29. Suçiçeği aşısı zona vakalarının artmasına yol açıyor. YANLIŞ!
Suçiçeği aşısı rutine girmeden önceki sıklıktan farklı değildir. Bu aşıyı uygulamayan ülkelerde sıklığı daha yüksektir.

30. Pek çok gelişmiş ülkeden çok daha fazla aşı uygulanıyor. YANLIŞ!
Bugün için en çok aşı uygulayan ülkeler en gelişmiş ülkelerdir.

31. Aşı karşıtı hareket giderek büyüyor. YANLIŞ!
Giderek büyümüyor. Aksine küçülüyor. 1700'lü yıllardan beri aşı karşıtı hareketler vardı. Bu alanda kitaplar yayınlandı. Karşılık bulmadı. Geçmişte dinen karşı çıkanlar amaçlarına ulaşamadılar. Bulaşıcı hastalıkların çok da zararlı olmadıklarını iddia edenler destek bulamadılar.

32. Aşılar birlikte test edilmediler. YANLIŞ!
Kombine aşılar kesinlikle birlikte test edildiler.

33. Ben aşı karşıtı değilim, ben güvenli aşı taraftarıyım. YANLIŞ!
Bu grup, kendilerini karşıtlığın antipatisinden kurtarmak için güvenli aşılamalardan yana oldukları yönünde tanımlamaktadır. Aşıları geciktirmekte, bazılarını uygulatmamaktadırlar. Bu durum, aşılanmayan çocukların kendilerini riske ettiği gibi diğer bireyler için kaynak oluşturmaktadırlar.

34. Aşılanmadan önce çocuğunuzun biraz daha büyümesini beklemek daha güvenlidir. YANLIŞ!
Aşıyla korunulabilen hastalıkların çoğunun görüldüğü dönem erken süt çocukluğu dönemidir. Ölüm ve sakatlıklar ilk aylarda oluşmaktadır.

35. Aşıdan etkilenen çocuklar için mahkemelerde milyarlarca dolar tazminat ödendi. YANLIŞ!
ABD'de 2014 yılına dek 2,6 milyar dolar tazminat ödendiği doğrudur; ancak 2006-2012 yılları arasında 2 milyardan fazla doz aşı yapıldığı halde 1.328 ödeme yapılmış, çoğu dava haksız suçlamalar nedeniyle reddedilmiştir.

36. Aşılar virüs ve bakterilerin direnç kazanmasına yol açıyor. YANLIŞ!
Böyle bir bilgi yok. Bakteriler gereksiz antibiyotik kullanımı yüzünden direnç kazanıyorlar. Viral aşılar hala çok iyi iş görüyor. Örneğin MMR (kızamık kızamıkçık kabakulak) aşısı oldukça koruyucu bir aşı. Bugüne dek uygulamalarında hala koruma işlevinden bir şey kaybetmedi. Durum diğer viral aşılar için de geçerli.

37. Aşısız çocuklar aşılı olanlardan daha sağlıklı. YANLIŞ!
Bu bilginin kaynağı Almanya'da bir araştırıcının anket formlarına dayanıyor. Ailelere form gönderiyor. Ebeveyn beyanına dayanarak aşısızların daha sağlıklı olduğunu iddia ediyor. Gerçek bir bilimsel araştırma değil. Nitekim gerçek araştırmalar tam tersini göstermektedir. Aşıyla korunulabilen hastalıklarla diğerlerini birbirine karıştırmamak gerekir. Aşıyla korunulamayanlar için aşılı aşısız grupta elbette bir fark beklenmemektedir. Aşı programında olan hastalıklara, aşılı çocuklar nadiren yakalanırken aşısız çocuklar yaygın olarak yakalanmaktadırlar.

38. İnsanlar aşıyla korunulabilen hastalıklardan kaygı duymazlardı. YANLIŞ!
1940-50'li yıllarda çocuk felci salgınları nedeniyle havuzlar ve yaz kampları kapatılır, okullar tatil edilir, şehrin karantinaya alınması söz konusu olurdu. Aileler çocuklarının polio olacağından o kadar endişe ederlerdi ki "yaz terörü" ifadesi yaygınlaşmıştı. İnsanlar aşıyla korunulabilen hastalıklardan gerçekten çok korkarlardı. Çünkü sonuçlarını çok net olarak görüyorlardı. Yaygın aşılama programları sayesinde bu hastalıklar artık nadiren görülmektedir.

39. Kontrol grubu aşısız çocuklar olan bir araştırma yapılması lazım. ETİK DEĞİL!
Plasebo (içinde etken bulunmayan) aşı içeren grubun rastgele oluşturulması etik olmadığı için ancak bir sebeple aşı yaptırmayanlarla yaptıranlar karşılaştırılabilir. Bu, gözlemsel bir çalışma olup kanıt değeri düşüktür. Gerçek aşıyı yaptırmak isteyen hiçbir ebeveyn çocuğuna boş su enjekte edilmesini istemez. Etik olarak da onaylanmaz.

40. Neden tek tip aşı takvimi uygulanıyor? Aşı programı çocuğa özgü olmalı. YANLIŞ!
Her çocuk özeldir; ama sağlıklı çocukların bağışık yanıtları aynıdır. Sağlıklı çocukların tümü için önerilen takvim uygundur. Çeşitli hastalıkları olan çocuklar için özel uygulamalar zaten mevcuttur. Kişiye özel aşı takvimi aşıyla korunulabilen hastalıklarla kumar oynamak demektir.

41. Doktorlar aşılar hakkında yeterince bilgi sahibi değiller. YANLIŞ!
Hekimler uzun bir tıp eğitimi alırlar. Bağışıklık sisteminin nasıl çalıştığını bilirler. Aşılar ve yan etkileri konusunda bilgi sahibidirler. Onların yeterince bilgi sahibi olmadığı konu, aşı karşıtlarının bilimsel dayanağı olmayan iddialarıdır.

42. Aileler yasal olarak aşı yaptırmak zorunda değildirler. YANLIŞ!
Rutin aşı takviminde bulunan aşıları yaptırmak zorundadırlar. Pratik uygulamada yaptırım uygulanmasa da aşısız çocukların yuva, kreş ve okullara kabul süreci sorunludur. Bilinçli ebeveynler, aşısız çocuk kabul eden okullara çocuklarını göndermek istemezler. Çünkü aşısız çocuklar koza stratejisini bozar, salgınlara yol açabilirler. Böyle bir salgının kaynağı olmaları halinde çocuğunu aşılatmayan aileler yasalar karşısında sorumlu olurlar.

43. Büyük küçük herkese neden aynı aşı yapılıyor?
Aslında bazı aşıların yetişkin ve çocuk formları var; ancak çoğu kez aynı doz herkes için uygun. Aşılar, antibiyotik gibi vücuda dağılıp karaciğer, böbrek gibi organlarda elimine edilen bir madde değiller. Sadece bağışıklık sistemini uyarma görevleri var ve çok çok az miktarda etken içerirler. Eser miktardaki bir madde için yetişkin ve çocuk dozajı önemsizdir.

44. HPV Aşısı ergenlere daha kolaylıkla seksüel ilişkiye girme cesareti verir. YANLIŞ! Seksüel temasla bulaşan Human Papilloma Virus (HPV), rahim ağzı kanseriyle ilişkilendirilmiştir. Aşı sonrası cinsel davranışların değişip değişmediğini araştıran geniş çaplı bir çalışma, aşının sözü edilen şekilde kontrolsüz ilişki tercihlerini etkilemediğini göstermiştir.

45. Doktorlar kendi çocuklarını aşılatmıyorlar. YANLIŞ!
Pek çok araştırma gösteriyor ki hekimler çocuklarını eksiksiz biçimde aşılatıyorlar. Bu iddialar asılsızdır. Nadir vakalar emsal oluşturmaz.

46. Çocuklarımıza neden hala toksin enjekte etmeye devam ediyoruz? YANLIŞ! Toksin enjekte etmiyoruz. Hiç etmedik. Aşıların içindeki bazı stabilizatörler aşı karşıtlarının hedefindedir. Alüminyum: 75 yıldır kullanılıyor. Gayet güvenli. İçme sularında, anne sütünde ve mamalarda bile zaten var. Prezervatif değil, immün uyarıyı arttırıyor. Formaldehit: Aşı üretimi sırasında bakteri ve virüsleri öldürmek için kullanılıyor. Çoğu da süreç sonunda uzaklaştırılıyor. Eser miktarı bize zararlı değil. Vücudumuz bu maddeye yabancı değil. İnsan vücudunda da az miktarda metabolik süreçlerde üretilen bir madde. Thimerosal: İçinden çekilerek çok sayıda kişiye uygulanan çoklu doz aşılarda flakon içine bulaşı önlemek için eklenen bir maddedir. Tek dozluk ürünlerde kullanılmıyor. Eser miktarda cıva içermektedir. Aşılarda zararlı etkileri mutlak olarak gösterilmemiştir; ancak yine uygulamadan kaldırılmıştır. Bu madde göz damlalarında ve kontak lens solüsyonlarında mevcuttur. MSG: Bir jelatin, stabilizatör olarak bazı aşılarda mevcut. Yumurta proteinleri: Yumurta kültürlerinde üretilen aşılarda eser miktarda bulunabilir. Grip aşısı gibi. Anafilaksi şeklinde alerjisi olanlara uygulanmamaktadır. Mayada, sığır ve maymun böbrek hücrelerinde üretilen aşılar da vardır. Neomisin: Üretim sürecinde bakteriyel bulaşı önlemek için kullanılır, sonunda uzaklaştırılır. Neomisin, gentamisin, polimiksin gibi antibiyotiklerin eser miktarları zararsızdır. Etilen glikol (antifriz): Hiçbir aşıda yoktur. Polietilen glikol ise bambaşka bir moleküldür. Fetüs dokusu: İlk kez 1960'lı yıllarda üretilen fetal fibroblast kültürlerinin köken aldıkları fetüslerle hiçbir ilgisi kalmamıştır. Bağımsız olarak çoğalmaktadırlar. Hiçkimsenin düşük bebeği bu amaçla kullanılmamaktadır. Sözü edilen maddelerin tümü için eser miktarlar insan sağlığı için zararlı değildir.hastalıkların çok da zararlı olmadıklarını iddia edenler destek bulamadılar.

47. Risk grupları dışındakilerin aşılanmasına gerek yok. YANLIŞ!
Örneğin Hepatit B cinsel ilişki, iğne batması, uyuşturucu kullanımı, kan nakli, diyaliz uygulamaları durumunda artan riske sahip. Sadece bu grubu aşılamak yeterli değil. Çünkü standart kontakt ile banyo havlusu, diş fırçası, tıraş bıçağı vb. ile de bulaşır. Hastalık bulaş olan bebeklerin %90'ında kronikleşir. Bu oran çocuklarda %50, yetişkinde %5 civarındadır. Kronik hepatit, ileride karaciğer yetmezliği, siroz ve karaciğer kanserine yol açabilir. Çocuklar için bu risk çok yüksektir. O nedenle aşılanmalıdırlar.

48. Artış oranlarında ilişki var, öyleyse biri diğerinin nedenidir. YANLIŞ! Sıklığı birlikte artan her şeyin neden sonuç ilişkisi yoktur. Aşı sayısı arttıkça otizm artıyor diye aşı otizme yol açıyor sonucuna varılamaz. Bunun tipik örneği geçmişte dondurma tüketimiyle çocuk felci arasında kurulmuş olan yanlış ilişkidir. Dondurma tüketimi doğal olarak yazın artar. Çocuk felci yaz aylarında salgın yaptığı için aralarında yanlış bir ilişki kurulmuştur. Çocuk felcinin dondurmayla hiçbir ilişkisi yoktur. Yazla ilişkisi vardır. Birlikte artan her şeyi ilişkilendirirsek örneğin, organik ürün satışları arttıkça otizm artıyor da diyebiliriz. Giderek yaygınlaşan arabalardaki bebek koltuğu kullanımı arttıkça otizm artıyor diye bir iddiada bulunabiliriz.

49. Aşılama bağışıklama değildir. YANLIŞ!
Aşılama büyük oranda bağışıklık kazandıran bir uygulamadır. Sonuçları ortadadır. Yaygın toplumsal aşılama programlarıyla aşıyla korunulabilen hastalıklardan ölümler dramatik olarak azaltılmıştır.

50. Ben kendi araştırmamı yaptım. YANLIŞ!
Bu sözü söyleyenlerin çoğu, yalnızca aşı karşıtı propaganda yapan web sitelerini incelemişlerdir. Bilimsel içerikli web sitelerine hiç bakmamış, bu alanda yazılmış kitapları okumamışladır. Gerçekten araştırma yapmak isteyenler için aşı karşıtı siteler kadar aşağıdaki site ve kaynakların da incelenmesinde yarar vardır.
Kaynak: https://www.verywellfamily.com/anti-vaccine-myths-and-misinformation-2633730

Önerilen Kaynaklar:
1. Read the book Deadly Choices: How the Anti-Vaccine Movement Threatens Us All by Paul Offit, MD
2. Read the Books Your Baby's Best Shot and Do Vaccines Cause That?
3. Read the Book The Panic Virus: A True Story of Medicine, Science, and Fear by Seth Mnookin
4. Ask the 10 Questions to Distinguish Real From Fake Science
5. Read the Article Cashing In On Fear: The Danger of Dr. Sears
6. Review Why Vaccines Really Aren't Linked to Autism
7. Learn About Some of the Myths - and Facts - About Vaccination
8. Review These Top 20 Questions About Vaccination
9. Understand Why My Child is Fully Vaccinated
10. Learn Five Things You Never Knew About Child Immunization
11. See How Dear Parents, You Are Being Lied to
12. Wonder Why Parents Fake Religion to Avoid Vaccines
13. Learn Why the Too Many Too Soon Anti-Vaccine Argument Doesn't Hold Water
14. Understand How to Evaluate Reliable Vaccine Resources
15. Question When Did "Attachment Parenting" Come to Mean Vaccine Refusal?
16. Understand the Tactics and Tropes of the Antivaccine Movement
17. Learn What Happens When We Don't Vaccinate?
18. Read Leaving the Anti-Vaccine Movement
19. Don't Follow the Herd
20. Read Nine Questions. Nine Answers.

İnternet Kaynakları
CDC - For Parents: Vaccines for Your Children
AAP - Healthy Children
CHOP - Vaccine Education Center
Every Child By Two - Vaccinate Your Family
The College of Physicians of Philadelphia - History of Vaccines
Families Fighting Flu
Parents of Kids With Infectious Diseases
Voices for Vaccines
Immunization Action Coalition

Yeşim ALTINAY
Kadıköy Belediyesi Çocuk Sanat Merkezi
Proje Koordinatörü - Müzik Eğitmeni

23 NİSAN NEDEN ÖNEMLİDİR?

Birinci Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM), 23 Nisan 1920'de

"Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir."

anlayışı ile açılmıştır.

TBMM'nin açılışının birinci yıldönümünde 23 Nisan gününün bayram olarak kutlanmasına karar verilmiş, daha sonra Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu ve ilk Cumhurbaşkanı olan Mustafa Kemal Atatürk, aşağıdaki sözler eşliğinde bu günü, Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı olarak çocuklara armağan etmiştir:

"Küçük hanımlar, küçük beyler! Sizler, hepiniz geleceğin bir gülü ve ikbal ışığısınız. Memleketi asıl ışığa boğacak olan sizsiniz. Kendinizin ne kadar önemli, değerli olduğunuzu düşünerek ona göre çalışınız. Sizlerden çok şey bekliyoruz."

23 Nisan'da, Atatürk'ün başlattığı çocukları makama kabul etme geleneği, bugün de devam etmektedir. Çocuklar, her 23 Nisan'da geçici olarak devletin başındaki makamlara geçerler ve devletten beklentilerini anlatırlar. Ayrıca okullarda ve halka açık yerlerde çocuklar çeşitli gösterilerle, sergilerle günü en güzel şekilde yaşar ve yaşatırlar. 23 Nisan Türkiye'nin her yerinde coşkuyla kutlanır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin **23 Nisan 1920** günü kurulmasının onuruna Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından çocuklara armağan edilen, her yıl **23 Nisan** günü kutlanan bu bayram, bütün çocuklara armağan edilmiştir. Bilindiği gibi UNESCO'nun 1979 yılını Çocuk Yılı olarak duyurmasının ardından TRT, Uluslararası 23 Nisan Çocuk Şenliği'ni başlatarak bu bayramı uluslararası düzeye taşımıştır. Çocuklar arasında dostluk ve kardeşlik bağlarını pekiştirmek üzere dünyanın birçok ülkesinden davet edilen çocuklar da bu bayramın bir parçası olarak şenliklere katılır ve performans sergilerler.

Çocuklarımız Geleceğimizdir, Kültürümüzü Geleceğe Taşıyandır!

Atatürk, 23 Nisan'ı çocuklara armağan etmekle çocukların insanlığın geleceği, bir milletin umudu ve en değerli hazinesi olduğunu anlatmıştır. Bizlerin görevi de çocukları millî ve manevi değerlerine bağlı, evrensel değerlere açık, çağına yön verecek bilgi ve beceriye sahip, fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür nesiller olarak yetiştirmektir. Bir ülke, ulusal egemenliğin hep kendi elinde kalmasını istiyorsa bunu ancak çocukların geleceğine önem vererek sağlayabilir.

Bir ülkeyi geleceğe taşıyacak olan çocukların bilim ve sanat dallarından biri ile uğraşması, o ülkenin geleceğini aydınlatır. Bunu yaparken çocuğun onu seven ve onu ileriye taşıyacak bir ailede büyümesi önemlidir.

Ailelerin çocukların sanat hayatlarındaki etkilerine baktığımızda ülkemiz ve dünyadan pek çok örnekler verebiliriz. Ülkemizden Piyanist İdil Biret'in, Fazıl Say'ın biyografilerini okuduğumuzda anne ve babalarının onların sanat hayatındaki katkılarını görmemek mümkün değildir. Bu konuda en önemli şeyin disiplin olduğunu görürüz. Sanatın ve disiplinin nasıl birbirinden ayrılamaz olduğu Amy Chua'nın yazdığı Kaplan Annenin Zafer Marşı başlıklı kitabında çok güzel işlenmiştir.

Çocuklarımızın hayat başarılarını yükseltmek ve bir sanat dalı ile uğraşmalarını sağlamak için doğru ortamın hazırlanması, ailelerin en önemli sorumluluğudur.

Ama daha da önemlisi önce ailelerin disiplinin önemini kavramasıdır.

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramımız kutlu olsun.

Cevdet SARAL
Emekli Emniyet Müdürü

LİDER VE MİSTİK YAPILAR

19. yüzyıldan bu yana **terör**, dünya halkları ve liderleri için en netameli konu ve sorunlardan biri olmuş ve olmaya devam etmektedir.

Bu soruna ve bu sorunun şiddet, boyut ve kapsamına göre çeşitli zamanlarda çok çeşitli tarifler ve açıklamalar getirilmiş, ne gariptir ki bu konu da dahi, dünya halkları, düşünürleri ve liderleri ortak bir tarif ve tutum üzerinde anlaşamamıştır.

Türkiye hukukunda terör genel olarak; **"Terör, baskı, cebir, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemlerinden biriyle, Anayasa'da belirtilen Cumhuriyet'in niteliklerini siyasal, hukuki, laik, ekonomik düzeni değiştirmek, devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünü bozmak, devlet otoritesini zaafa uğratmak veya yıkmak veya ele geçirmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek, devletin iç ve dış güvenliğini, kamu düzenini veya genel sağlığı bozmak amacıyla bir örgüte mensup kişi ya da kişiler tarafından girişilecek her türlü eylemin ortak ifadesidir."** şeklinde tarif edilmiştir.

Hiç şüphesiz, devlet kutsallarından en önemlisi **'tek devlet'** anlayışıdır. Bu nedenle terör, ilk hedef olarak devletleri ve liderlerini hedef almak suretiyle eylemliliklerine devam etmektedir.

Terör, genel olarak üç ayrı grupta değerlendirilebilir:

1) Bu örgütlerin bir bölümü; bulundukları ülkelerden ayrılma isteğinde bulunan ve etnik bazı faraziyelerle hareket eden, genelde de dış desteklerle organize olmuş ve çeşitli ülkelerce lüzum görüldüğünde siyasal kart ya da baskı unsuru olarak kullanılan örgütlerdir. **IRA, ETE, PKK** gibi.

2) Bu tehdit unsurlarından bir bölümü; ideolojik söylemlerin yüksek ilgi gördüğü dönemlerde gizli yöntemlerle oluşturdukları örgütsel yapılar vasıtasıyla şiddete ağırlık vermek suretiyle devlete ve topluma korku salma eylemleriyle hedeflerine ulaşma stratejisi uygulayan **Marksist-Leninist** yapılardır.

3) Bir diğer bölümü; inanç temelli olup toplumun gözü önünde meşru

yolları kullanarak eğittiği kadroları devlete yerleştirmek suretiyle ikili iktidar stratejisiyle siyasal iktidarın ortağı konumunda görüntü vererek elde ettiği devlet gücüyle siyasi iktidarı yönetimden uzaklaştırma gizli hedefli mistik yapılardır.

Mistik temelli örgütsel yapılarla alakalı örnekleme, halen ülkemiz gündeminde **"Paralel Devlet Yapılanması"** adı altındaki silahlı örgüte yönelik soruşturma bulunduğundan açıklamasına girmenin gereksiz olduğunu düşünüyorum.

Medyada bu yapılanma ile ilgili detaylı idari ve adli açıklamalar yer almaktadır. Biz burada bu örgütsel yapının **mistik yapılanmanın** devlet olgusuyla neden bağdaşamayacağını ve liderin bu tip terör örgütlerinin hedefine girmemesi için nasıl bir yönetim anlayışında olması gerektiğinin kurallarını anlatmaya çalışacağız.

Daha önce "Terörün Gizli Efendileri" adlı kitabımda genişçe yer verdiğim mistik yapılanmalara ilişkin tespitlerden özetlemeler yaparak konuya açıklık getirmenin daha doğru olduğunu düşünüyorum.

ABD'li Araştırmacı Yazar Jim Keith, "CIA'den Medyaya Kitlelerin Kontrolü" adlı kitabında şöyle diyor: "**1950-60**'ların Amerika'sında **CIA**'in zihin kontrol programlarında **Amerikan toplumunun uyuşturucu ve mistisizmin kullanımıyla yeniden inşa edilmesinin**" yenidünya düzeni bağlamında yürürlüğe koyduğu uygulama başlıklarından biriydi. Çünkü "Dünya nüfusunun aşırı arttığı ve kaynakların kitlelerce boş yere harcandığına inanan dünya sosyal planlamacıları, çözümün gizemci bir teslimiyette olacağını savunuyordu." Bu gizemci teslimiyetin oturtulduğu zeminde, **uyuşturucunun ve mistisizmin** yaygınlaştırılması esas alınmıştı. **Yani tekkenin çorbasının yeterli olduğu toplum tipini hedefledikleri aşikârdı.**

En azından dünya nüfusunun büyük bir bölümü için geçerli çözüm olarak belirlenen ve aslında üçüncü dünya ülkeleri için tavsiye edildiği anlaşılan bu kült (mistik) dinsel yaklaşımın, yaygınlaştırılması ve dinin hedeflenen istikamete doğru değişiminin gerçekleştirilebilmesi; gizemciliğin yenidünya düzeninde etkili biçimde kullanılması ve yurtseverlerin çürüğe çıkarılmasının ve dolayısıyla küresel düzenin yoluna girmek için mistisizmin yaygınlaştırılması esas alınmıştır.

Fetullahçı yapılanmanın görevi ve hedefi budur.

Kült anlayışların, yani mistik yapılanmaların hedefi öncelikle devlette **katı bir kadrolaşmaya** gitmektir. Adanmışlık duygusuyla kendini karizmatik kült liderine bağlamak suretiyle, toplumun diğer katmanları ile devamlı çatışma hâlinde olan, gelip geçici hazlara teslim olmuş insan tiplerini yetiştiren **gizemli mistik** yapılanmaların devlette kadrolaşmasının sakıncalarına da burada işaret etmenin doğru olacağını düşünüyorum.

Sakıncalı gördüğümüz mesele, yaşamını salt kitabının emrettiği kurallar manzumesi ile bütünleştirmiş kişilerin devlet kadrolarında yer alması değildir. Hatta devletle din ilişkilerinde, devletin dinden arındırılması veya dini kurallarla yönetilmesi taleplerinin siyaseten tartışıldığı laik-anti laik düşüncelere taraf olmak, bu yazının ne amacı ne de konusudur. Yani konumuz din-devlet ilişkileri değil, **mistik yapıların devlette kadrolaşmalarının sakıncalı** görülebilecek noktalarıdır.

Kült anlayışlara uygun katı kadrolaşma dediğimizde, mistisizmin tarihten bu yana gittikçe daha bir yayılma ve içten içe devlete talip olma eğilimi gösterdiği dünyamızda, bilinen ideolojik yapılanmaların ötesinde, akla **kitabi inanç ve çizgiden uzak ya da siyasal-yönetsel hedefli politize mistik yapılanmalar** gelmelidir.

Mistisizm:
İnsan, bedeninde mahpustur! Mistisizmin gayesi, insanın beden hapishanesinden kurtuluşunu sağlamak; onun için de bedeni Allah'a dönüşe engel olmaktan çıkarmak, yani onu **ruhaniyetleştirme** sırrına sahip bir inanç önderine teslim etmek, ona teslim olmaktır.

•Çünkü mistisizme göre; **"Beden ateşle tasfiye edilip mahiyetinin değiştirilmesi gereken bir madene benzer."** İşte mistik yapı içinde yer almayı seçenler, o yüzden bir inanç önderine teslim olurlar.

•Bağlıları, **inanç önderinin kendilerini manevi iştiyak ateşinin içine atarak, oradan süzülüp, tertemiz çıkaracağına inanırlar.** Bu teslimiyette, ölünün yıkayıcısına teslim olması gibi bir yaklaşım vardır.

•Başka açıdan **mistisizm**; ahlaki bir temayül olup, dünyaya sırt dönmek ve noksan olan her şeye gözü kapamaktır.

•Bir başka açıdan **mistisizm**; Tanrı'nın seni sende öldürmesi **(fenafillâh)** ve kendisinde diri kılmasıdır **(bekaabillah)**.

Gerçek o ki ideoloji ile **mistisizm örtüşmez,** örtüşmemelidir de.

Bir diğer ifade ile **mistisizmin ideoloji**si olmaz.
Hiç şüphesiz, toplumda taban bulmuş her kişinin, her topluluğun devlet yönetimine talip olma hakkı vardır; ancak bu hakkın kullanımı, o devletin yönetime geliş biçimi ile ilgili kurallar manzumesine uygun, **açık önderlik yoluyla** olmalıdır. Yalnız ne var ki mistik yapılanmaların **yanlış kulvarlara girip devlete talip olmaları, hem devlet hem de kendileri açısından yanlış, yanlış olmanın ötesinde öncelikle kendileri açısından sakıncalı, hatta tehlikelidir** de. Çünkü **devlet çarkı çok yönlü, değişik debili, çok girift, karanlık, derin siyasi hesap akıntıları ve kıskançlık rüzgârları üzerinde dönen bir oluşumdur. Siyasi/yönetsel hedefli mistik oluşumlar ne kadar iyi niyetli olursa olsun, inanç ve düşünce dünyaları bu yapılanma ile uyuşmaz.** Maalesef devlet çarkı işleyiş açısından da acımasızdır. Bu çarkı durdurmak ya da teslim almak, bu çarkı tanımayanlar için imkânsızdır.

Niçin kısmına gelecek olursak;
Her şeyden önce mistik yapı içerisinde yer alan kişi, inanç önderini eleştirisiz kabul etmek zorundadır ve onun en küçük bir sözü bile mürit için kanun hükmündedir. Kendi inanç önderine bağlı olmayan kişilerin önderi (rehberi) ise **şeytandır** ve o kişiler, **"Bahçıvanın bakımından mahrum, hiç meyve vermeyen veya acı meyve**

veren bir ağaca benzetilirler!" Bu gibi yaklaşımlar devlet anlayışı ile hiçbir şekilde bağdaşmaz. Çünkü devlet tüm vatandaşlarına, **ayırt etmeksizin aynı mesafede olan ya da olması gereken bir yapılanmadır.**

•Mistik yapılanmalarda **fakr**, yani dünyevi ve fani olan her şeyden kopma ve uzaklaşma vardır. **Devlet ise dünyevi her şey ile iç içe olan bir yapılanmadır.**

•Mistik yapılanmalarda fenâ, yani ihtiraslardan, dünyevi arzulardan arınma vardır. **Devlet ise ihtiras ve dünyevi arzuların med-cezir dalgaları gibi gidip geldiği bir yapılanmadır.**

•Mistik yapılanmalar için gayb âlemi ön plandadır. **Devlet içinse görünen dünya ve onun meseleleri ön plandadır.**

•Mistisizmde **istinbat**, yani ilahi ilham ve sezgi ile neticeye varma vardır. **Devlette ise akıl, mantık, belge, bilgi ve projelerle sonuç alma söz konusudur.**

•Mistisizmde **işrâk**, yani kalbin **gayb** âleminde gizli olanı **yakîn nuru** ile müşahede etmesi vardır. **Devlette ise bilinmeyeni, istihbarat yöntemleri, istihbarat teknolojisi ve istihbarat elemanlarıyla bilme esastır.**

•Mistisizmde **vakfe**, yani durma, dikilme, araştırmayı terk etme vardır. **Devlette ise sürekli hareket, çalışma ve araştırma esastır.**

•Mistisizmde **tevekkül**, yani her şahsi teşebbüs ve iradeyi terk etme vardır. Kimi mistik yapılarda rızık peşinde koşmak, ücretle çalışmak, ticaretle uğraşmak da yasaktır. **Devlette, yani devlet-vatandaş ilişkilerinde ise irade sahibi olmak, şahsi teşebbüslerde bulunmak, rızık peşinde koşmak, ticaretle uğraşmak ve devlete vergi vermek esastır.**

•Mistisizmde **Riyâzâtu'n-Nefs** (Nefs Mücahedesi) vardır. Riyazetin ise **oruç, sükût, inziva** gibi zahiri usulleri vardır. **Devlette ise sürekli davetler, toplantılar, dâhili ve harici ilişkiler esastır.**

•Mistisizmde **şekr**, yani sarhoş olma (ilahi sarhoşluk), kendinden geçme vardır. **Devlette ise sürekli ayık ve uyanık olmak esastır.**

•Mistisizmde **zikr**, yani dini ibareleri gizli ya da açık okumak, tekrarlamak vardır. **Devlette ise zikir değil; çalışmak, üretmek esastır.**

•Mistisizmde **ârifin kalp gözü açılınca cismani gözü kapanır** ve Tanrı'dan başka bir şey görmez. **Devlette ise dünyayı görmek ve ona çeki düzen vermek esastır.**

•Mistisizmde **rıza**, yani iradesini yok ederek hoşnutluk makamına ulaşma vardır. **Devlette ise rıza değil, irade esastır.**

•Mistisizmde **manevi makamlar** vardır ve kişi bu makamlara inancındaki samimiyet, çaba ve inanç önderinin yardımı ile ulaşır. **Devlette ise dünyevi makamlar ve bu makamlara eğitim, bilgi, birikim, tecrübe ve liyakatle ulaşmak esastır.**

•Mistisizmde **vecd**, yani coşma, kendinden geçme vardır. **Devlette ise kendinde olmak, uyanık olmak, itidal, başarı ve bunlarla gelen sevinç esastır.**

•Mistisizmde **rüya, zuhurat, istihare** vardır. **Devlette ise gerçek, kanun ve strateji esastır.**

•Mistisizmde inanç önderinin her sözü, genelde mistik yapılanma içinde yer alanlarca kanun ve düstur sayılır. **Devlette ise kanun ve düstur; kişilerin sözleri değil, anayasa ve yasalardan kaynaklanan hukuka uygun ifade ve maddelerdir.**

Mistik yapılanmalar, devlete talip olduklarında, o devlette gerekli **"liyakat-sadakat"** denklemi de kurulamaz. Çünkü mistik yapılanmalar için öncelikli kişiler; mistik yapılanma içinde yer alan, mistik yapılanma liderine (inanç önderine) ve onun sevdiklerine en bağlı kişilerdir.

Bu nedenle mistik yapılanmalarda bilgi, birikim, başarı ve liyakatten önce, sadakat önemlidir. Bu durum, katı kadrolaşmanın da en önemli adımıdır. Bu adımda **"Ehil mi, değil mi?"** sorusunun yerini, **"Bizden mi, değil mi?"** sorusu alır.

Yukarıda yazılanlar üzerinde samimiyetle ve tarafsızca düşünüldüğünde görüleceği üzere, devletin doğruları ile mistisizmin doğruları birbirleriyle çakışmaz, örtüşmez. Onun içindir ki devlete, yönetime talip olabilecek siyasal-yönetsel hedefli mistik yapılanma ehlinin bu yöndeki hedefi hem devlet hem de kendisi için çok büyük üzüntü ve zararlara neden olur. Çünkü devlet (dünya-nefis) ile mistik düşünce, mistik dünya aynı kefede durmaz, duramaz.

Neticede devlet kendine sorun olan bu yapıyı fark edip sırtından attı.

Bir ülkede tek devlet anlayışının beyinlerde ve ülke sathında hükümferman olması esastır.

Yani; **bulunduğu coğrafyada sarsıntı geçirmeden, yıkılma aşamasına gelmeden, milli tesanütü kaybetmeden** mevcudiyetini güvenle ve başarıyla idame ettirebilmesi ve diğer devlet kutsallarının da tehlikeye girmemesi için o devlet içindeki üç ana unsurun birbiriyle ilişkilerinde **güven-uyum ve denge** içiresinde bulunmasına, birbirlerinin yasal hudut ve haklarına hiçbir şekilde halel getirmemesine bağlıdır.

Devlet içerisinde birbirlerinin rakibi değil; birbirlerinin tamamlayıcıları, yardımcıları ve destekçileri olarak bulunmaları gereken bu üç unsur; **lider, devlet çarkı ve halktır**.

Bu üç unsurun **güven-uyum-denge** içerisinde olduğu bir devlet, en azından bu günler için yaşamsal varlığını sağlama almış, sorunlarla boğuşan değil, ufki derinliği içinde başarıyla yol alan bir devlet demektir.

Bir ülkede **lider-devlet çarkı** ve halk uyumunun ilk adımı **"lider"** tarafından atılmalıdır.

Nasıl bir lider?
Bir lider; seçim öncesi, yani aday durumundayken halkın bir liderde aradığı özellikleri ve beklentileri çok iyi bilmeli, halkın beynine ve yüreğine hitap etmek üzere hazırlayacağı stratejileri bu özellikler ve beklentiler üzerine oturtmalı; fakat her şeye rağmen bir liderin kendisiyle ilgili halka: "İşte aradığım lider bu!" dedirtmesinin yolunun da öncelikle beklentiler üzerinden geçtiğini yine iyi bilmesi gerekir.

Halklar, seçim öncesi lider olarak benimseyeceği lider adaylarını genellikle şu sorularla süzgeçten geçirirler:

•Ülkemizde kimlerdendir? Hayırlarla yâd edilen tanınmış bir aileden mi? Yoksa sıradan bir vatandaş çocuğu mu? Babası ne işle meşguldü?

•Ailevi durumu ve yaşantısı nasıldır? Kaç çocuğu vardır ve iyi bir aile babası mıdır? Nerede oturmakta, adaylık öncesi geçimini neyle sağlamaktadır?

•Eğitim durumu nedir? Halka mal olmuş bir başarısı var mıdır? Siyasal ve kültürel birikimi nedir?

•Ahlaki ve maddi durumu nedir? Kazanımlarını nasıl ve hangi yollarla elde etmiştir?

•Çevresinde nasıl tanınmakta, hangi özellikleriyle anılmaktadır?

•Hayata bakış açısı, ideolojisi, inancı nedir?

•Güvenilir, hakka-hukuka önem verir biri midir?

•Ülkeyi uzlaşı, huzur ve barış içinde yönetebilir yeterlilikte midir?

•Cesur, atak ve risk alabilir biri midir?

•Ülkenin önünü açabilecek projelere sahip midir?

•Bağımsız düşünebilen, danışmayı seven ve her türlü gelişmeye açık biri midir?

•Etkisinde kaldığı herhangi bir iç veya dış güç odağı var mıdır?

•Siyasete atılmasındaki gerçek sebep veya sebepler nedir?

Halklar, seçim öncesi lider adaylarını genelde bu gibi sorular ve aldıkları cevaplarla süzgeçten geçirip, kendilerince bir değerlendirmeye tabi tutar ve özelliklerini belirlerler. Ama ne var ki; lider seçiminde lider adaylarının özelliklerinden çok, halkın beklentilerine verecekleri cevaplar önemli rol oynar! Yani seçimlerin sonucunu halkın beklentileri ve bu beklentilere lider adaylarının yaklaşımı, bir diğer ifade ile yaklaşımlarındaki samimiyet ve çözüm önerilerini ikna ağırlıklı sunum başarısı belirler!
Halklar, lider adaylarından beklentilerini ise genelde şu cümlelerle ortaya koyarlar:
•Ekmeğimi büyütebilir mi?
•İşsizliğe çare bulabilir mi?
•Ekmek dağılımını adil yapabilir mi?
•Yaşam seviyesini yükseltebilir mi?
•Yeni istihdam imkânları sağlayabilir mi?
•Çocuklarım eğitimini tamamladığında kolayca iş bulabilir mi?
•Ülkede kayırmalı sınıf oluşumuna mani olabilir mi?
•Ülkede huzur, barış ve istikrarı koruyabilir veya sağlayabilir mi?

Sonuçta halklar, lider adaylarının kişisel özellikleri ve ideolojik kabulleri ile ilgilenir görünseler de seçimlerin sonucunu; lider adaylarının özellikleriyle ilgili verilerin müspet ya da menfi olması değil, **ekmek-refah-huzur** eksenindeki uygulanabilir, **güven-umut verici vaat ve projeleri ve biraz da özgürlük ve adalet** yönündeki yaklaşımları belirleyici olmaktadır.

Yani halklar için önem derecesi yüksek, öncelikli üç unsur bulunmaktadır.

Bunlar:
"Ekmek-refah-huzur"
Huzuru şu üç değerden ayrı düşünmek de mümkün değildir: Barış, özgürlük, adalet. Bir diğer ifade ile **"Huzur=Barış, Özgürlük, Adalettir."**

Ve halk çoğunluğu bu hususta, yani **ekmek-refah-huzur** konusunda hangi lider adayı umut ve güven vermişse (o lider adayının kişisel özellik ve verileri yeterince müspet olmasa da) o lidere oy verecektir. Yani günümüz toplumlarında liderlere yönelik değer yargısı oluşumunda liderlerdeki eksi veya artı özellikler değil, ekmek-refah-huzur eksenindeki ikna ağırlıklı vaatler ve bu yöndeki icraatlar belirleyici olacaktır.

Bir ülkede **ekmek-refah-huzur** varsa o ülkede mutlaka barış, özgürlük ve adalet vardır.

Ekmek barıştan, refah özgürlükten, huzur adaletten ayrı düşünülemez.

Bunlardan birinin eksikliği diğerlerinin varlığını tehlikeye düşürür. O yüzdendir ki ekmek, refah, huzur kelimeleri zikredildiğinde, gerçekte barış, özgürlük ve adalet kelimelerinin de zikredildiği gözden uzak tutulmamalıdır.

Bir ülkede ekmek, refah, huzur (dolayısıyla barış, özgürlük, adalet) diğer şu üç hayati değer için gereklidir. Bunlar: **Güven, istikrar ve atılımdır.**

Atılım ile ilgili bir parantez açmak gerekirse: **Atılım, bir lideri uzun süre iktidarda tutacak en etkili formüldür.** Toplumlar; ancak atılımla yarınlarından umutlu olurlar.

Atılım toplumları motive etmenin başlıca yoludur. Toplumların **"durgun su"** konumuna düşmeleri, ancak **atılımla** önlenir; ancak yarınlarından endişe duymayan toplumlar, güven ve istikrarı tatmış ve yakalamış toplumlardır.

Lider sürekli **"Nasıl atılım yaparım?"** sorusuna kafa yormak, yani halkının önüne yarınları için alıcı projelerle çıkmak, bir diğer ifade ile ebeveynlerin **"Ben ölürsem yarın çoluk-çocuğum bu ülkede nasıl geçinir? Nasıl iş bulur? Nasıl ayakta kalır?"** sorularına devasa projelerle cevap vermek, onları yarınlarıyla ilgili ümitli kılmak durumundadır.

Güven, istikrar ve atılımın olduğu bir ülke; başta **tek devlet anlayışı** olmak üzere hiçbir devlet kutsalının ve iktidar yapılanmasının tehdit ya da tehlike altına düşmesinin söz konusu olmadığı bir ülke demektir.

Bir ülkede **ekmek, refah, huzur denkleminin kurulabilmesi, dolayısıyla güven, istikrar, atılım** ortamının oluşabilmesi için insanları bozuşma, ayrışma ve çatışmaya sürükleyebilecek, başta tek devlet anlayışı olmak üzere, tüm diğer sebepleri iki ana başlık altında incelemek ve değerlendirmek gerekmektedir.
Bu iki ana başlık:
•Aile içi sebepler
•Aile dışı sebepler olarak ifade edilebilir.

Aile içi sebepler şu şekilde sıralanabilir:
•İnsanların iş bulmakta ve eve ekmek getirmekte zorlanması,

•Hane bireylerinin ucu ucuna geçim noktasından daha gerilere kayması, hanede geçim darlığının başlaması, buna bağlı olarak hane halkı arasında huzursuzluk, küslük ve kavga ortamlarının doğması, aile bağlarının zayıflaması veya kaybolması, boşanmaların başlaması, ocaklarda aşın değil, derdin kaynaması,

•Aile bireylerinin geçinebilmek için borç batağına sürüklenmesi, hapse düşmeleri, aile içinde kopmaların yaşanması, mutsuz-umutsuz aile bireylerinin ve ruhi sarsıntı yaşayan çocukların ortaya çıkması,

•Aile yapılarının önemli bölümünde geçim darlığı ve ödenemeyen borçların aile kutsiyetini sarsması, ahlaki erozyonların yaşanması

Bir ülkede çok çeşitli otobanların, devasa havaalanlarının büyük yat limanlarının, övünülecek köprülerin, bulutlara yükselen gökdelenlerin, ışıltılı alışveriş merkezlerinin, hızlı trenlerin, yeraltını köstebek tünellerine çeviren metroların, gösterişli istasyonların, garların, konforlu ulaşım araçlarının, güçlü iletişim ağlarının, çok sayıda barajların, rengârenk mağazalarla kaplı, bol trafikli caddelerin, milli uyduların vb. olmasını, gerçekte o ülkedeki refah düzeyinin değil, hizmetteki gelişmişliğin göstergesi olarak görmek gerekir.

Çünkü bir ülkede ekonomik refahın olup olmadığını anlamak, şu sorulara verilecek cevaplarla mümkündür:

•Aileler ucu ucuna geçinme noktasını aşmış mıdır?
•Aileler borçlarını "Acaba bu ay ödeyebilecek miyim?" endişesi taşımadan ödeyebilecek duruma gelmiş midir?
•Aile bireylerinin eline, zorunlu giderlerin dışında, ileriye dönük hedeflerine ulaşma yönünde hayal kurabilecek miktarda para kalabilmekte midir?
•Aile bireyleri; benzin veya bilet ve konaklama parası düşünmeden seyahatlere çıkabilmekte midir?
•Aileler, nişan-düğün yapmakta herhangi bir maddi sıkıntı çekmekte midir?
•Aileler, çoluk-çocuk sahibi olmada, çocuk sayısını artırmada herhangi bir besleme ya da gelecek endişesi taşımakta mıdır?
•Aileler evlerinde misafir ağırlamakta ve dostlarına takı ve hediye götürmekte zorlanmakta ya da herhangi bir yılgınlık göstermekte midir?
•Aileler; gazete, dergi ve kitaba zorlanmadan para ayırabilmekte midir?
•Aileler, bulundukları evleri güzelleştirme ya da daha geniş ve modern evlerde yaşama planı yapabilmekte midir?
•Aile bireylerinin yüzünde alışveriş ve sosyal ilişkilerde tebessüm görülebilmekte midir?

Tüm bu sorulara verilecek "Evet-Hayır" cevapları, o ülkede ekonomik refah düzeyinin seviyesini belirlemek açısından yeterli olacaktır.

Bir ülkede huzur, güven ve istikrarın hâkim kılınması, yani devlet kutsallarının korunması, devletin sorunsuz bir şekilde varlığını sürdürmesi ve liderin atılım yapabilir güç ve konuma gelebilmesinin öncelikli yolu; evlerde geçinememe, iş bulamama, kopma-dağılma ve el âleme rezil olma korkusunu, bir diğer ifade ile "aile içi sorunları ve sebeplerini" ortadan kaldırmak, haneleri bacası tüten, ocağında aşı pişen, bebekleri mutlulukla süt içer, çocukları sevinç çığlıklarıyla halılar üzerinde oyuncak arabalar sürer, aile büyüklerini neşe içerisinde sohbet eder, mutluluk ve güven içerisinde yataklarına girer, uykularını iç açıcı, umut aşılayıcı rüyalarla süsler hale getirmek gerektiğini düşünüyorum.

Kemal Şener
İş İnsanı

BAŞARILI BİR GELECEĞİN TEMELİ ANNEDİR!

Anadolu, özünde örf ve adetler bakımından yer yer benzerlikler gösterir. Hasretlerimizi taze tutan, paylaştıkça bizleri duygulandıran, mutlu eden ana kucağı son yurdumuzdur. Bu yurt içinde Hayrat öyle bir yurt parçasıdır ki sabah çisesini, tertemiz sabah soğuğunu içine çektikçe başka bir can katar insana.

Kente göçmüş insanımız Hayrat'a ne yapabilirimi hep düşünmüş, orada çocuk olmak, orada kadın olmak nedir; ya kendi yaşamış ya da ebeveyninden dinlemiş. Gönlünün olduğu yere bir şeyler verebilmek bizleri bu dünyada bir nebze huzurlu eder, rahatlatır. Ancak; maddi ve manevi olarak zenginleşirsek, çağdaş ilimi yakalarsak kökten çözeriz sorunlarımızı. Hayratımızın cefası kadınadır. Kadın çayda çalışır, keser, taşır, satar, kafa yorar, o sırada çocuk büyür yetişir, bazen okur, çoğu kez ilgisizlikten okuyamaz. Evde tam zamanlı muhatap bulamaz. İlişkiler resmi ve soğuktur. Paylaşım azdır. Nükte ve kahkaha yoktur. Bu birleşimden sağlıklı, hoşgörülü, çevreye uyumlu ve faydalı bir bireyin çıkması zordur.

Özetle Hayratımızda kadından başlamalı; çocukluğunda onu eğitimli, mutlu bir kız çocuğu, anne adayı olarak yetiştirmeliyiz. Onların yetiştirdiği nesiller daha pozitif daha yaratıcı olacaktır. Aldığı örf, adet, gelenek, güven ve inançla eğitim çağında tuzaklara düşmeyecek; ülkesine emekçi, akademisyen, iş insanı olacak, dolu bir insan olarak ülkenin grafiğini yukarı çekecektir.

Sonuç olarak anneleri hangi nesilde sadece çocuğuyla ilgili birer birey yapabilirsek, kurtuluşumuz o dönem olacaktır. Hayrat'ın ne kadar marka insanı olursa bölgeye geri dönüş; yani yatırım, seyahat, ziyaret ve kültür turları da o kadar fazla olacak, başarılı hemşehrilerimizin Hayrat'ı tanıtması, Hayrat'ın bilinir, konuşulur hale getirilmesi ekonomiye katkı sağlayacaktır.
Tüm bahsi geçen konuları birbirinden ayrı tutmak olanaksızdır. Birbirlerine direkt etkisi vardır. Tüm bunların temeli ANA'dır.

Prof. Dr.
Reşit Özkanca
Akademisyen

ÇOCUK DAVRANIŞINA GENLER VE ÇEVRENİN ETKİLERİ

Çevremizdeki insanlar kişiliğimizin oluşmasında anne, baba ya da çevremizin mi daha etkili olduğunu merak eder. Bir çocuğun nasıl geliştiğini belirleyen nedir?

Bir çocuğun nasıl bir kişiliğe ve karaktere sahip olacağına etki eden her faktörü bilmemiz mümkün değil; fakat araştırmacılar bilgi birikimimiz çerçevesinde bazı etkenleri her yönden araştırmaktadırlar. Bunlar genetik, ebeveynlerin tutum ve davranışları, çocuğun deneyimleri ve edinilmiş tecrübeler, arkadaş çevresi, aile ortamı, ekonomik yeterlilik, eğitim ve ilişkiler gibi şeyleri içermektedir. Araştırmacılar, bu faktörlerin rolünü anlayarak, bu tür etkilerin çocukların gelişimine nasıl katkıda bulunduğunu daha iyi belirleyebilirler. Kendi genel kişiliğinizi düşünün. Bugün sizin ne kadarınız genetik geçmişinizle ne kadarınız çevresel geçmişinizle şekillendi?

Bu soru yüzlerce yıldır felsefe, psikolog ve eğitimci, biyolog ve araştırmacıların konusu olmuştur. Doğanın (genetik altyapımız, nature) veya beslenmenin (çevremiz, nurture) sonucu muyuz? Bugün, çoğu araştırmacı, çocuk gelişiminin hem genetiğin hem de beslenmenin karmaşık bir etkileşimini içerdiği konusunda hemfikirdir.

Gelişimin bazı yönleri biyolojiden güçlü bir şekilde etkilenebilirken, çevresel etkiler de bir rol oynayabilir. Örneğin, ergenliğin başlangıcının ne zaman meydana geldiği zamanlaması büyük ölçüde kalıtımın sonucudur; ancak beslenme gibi çevresel faktörlerin de bir etkisi olabilir. İnsanlık tarihinin en eski dönemlerinden beri kalıtımın ve çevrenin etkileşimi, çocukların kim olduğunu ve kim olacağının biçimlendirilmesinde etkili olmuştur. Bir çocuğun ebeveynlerinden miras aldığı genetik talimatlar, gelişim için bir yol haritasını oluştururken, bu yol haritası çevrçevesinde bu davranışların nasıl kontrol edileceği, nasıl şekilleneceğini ise çevresel faktörler ile birlikte etkileşim

halinde belirler. Doğanın ve çevrenin karmaşık etkileşimi yalnızca belirli anlarda veya belirli zaman aralıklarında gerçekleşmez, kalıcı ve ömür boyu sürer.

Bu makalede, biyolojik etkilerin çocuğun gelişimini şekillendirmesine nasıl yardımcı olduğunu daha yakından inceleyeceğiz. Deneyimlerimizin genetik ile nasıl etkileşime girdiği hakkında daha fazla şey öğreneceğiz.

İNSAN VE GENETİK

Genetik yapı canlının kalıtımsal özellikleridir. Fiziksel özelliklerin yanında davranışsal bazı özellikler de doğuştan getirilir. Psikolojide kalıtım yoluyla edinilen özelliklere doğuştan gelen karekterler denir. İnsan davranışlarında çevrenin de etkisi vardır ki bu etkilere kazanılmış karakterler denir. Bazı durumlarda ise hem genetik hem de çevrenin ortak etkileşimi sonucu ortaya çıkabilen karakterler vardır. Örneğin; şarkı söyleyebilme, hızlı düşünme, oyun oynama kabiliyeti, muhakeme yapabilme, fiziksel yapı, sosyal çevrenin de etkisi ve katkısıyla davranışların şekillenmesinde önemli bir yere sahiptir; ama bu özellikleri de genetik potansiyelden bağımsız düşünemeyiz. Çünkü zihinsel potansiyel veya zeka kapasitesi yukarıda verilen örneklerle doğrudan ilişkilidir.

Doğuştan ve edinilmiş donanımın etki miktarı davranışın türüne göre değişir. Örneğin; tek yumurta ikizlerinin zekâları arasında genetiğin etkisinin %88 ilişkili olduğu bir çalışmada belirlenmiştir; fakat farklı sosyal ve kültürel ortamlarda büyütülen tek yumurta ikizlerinde kişilik ve karakterlerdeki benzerlik oranı azalmaktadır. Aynı yumurta ikizlerinin aynı gen yapısını taşıması nedeniyle, bu çocukların üzerinde çevrenin de etkisinin anlaşılmasında çok sayıda bilimsel çalışma yapılmıştır. Burada önce ökaryotik genetiğin etkisi ve sonra çevrenin etkisini inceleyelim.

İnsan genomunda iki kalıtsal materyal vardır. Birincisi annenin ve babanın karakterlerini birleştiren çekirdek DNA'sı; yani kromozomlar, diğeri ise anneden ağırlıklı olarak geldiği kabul edilen Mitokondri DNA'sıdır (mtDNA). Gelişimin en erken döneminde, en başında, bir çocuğun gelişimi; erkek üreme hücresi veya spermin dişi üreme hücresi yumurta hücresi ile birleşmesi ile başlar. Sperm ve yumurtaların her biri, yeni gelecek yavrunun tüm özelliklerinin oluşmasını belirleyecek olan çekirdeklerindeki kromozomları içerir. Bu kromozomlar yapısal olarak sarmal bir yapıdan oluşan şifre dizilerinden oluşmaktadır. Her bir gen, farklı sayıda nükleotit dizilerinden oluşmaktadır.

Bu kromozomlarda bulunan genler, tüm yaşamı oluşturan genetik kodu veya talimatları içeren DNA (deoksiribonükleik asit) olarak bilinen kimyasal bir yapıdan oluşur. Sperm ve yumurta dışında, vücuttaki tüm hücreler 46 kromozom içerir. Tahmin edebileceğiniz gibi, sperm ve yumurtaların her biri sadece 23 kromozom içerir. Bu, iki hücre bir araya geldiğinde ortaya çıkan yeni organizmanın vücut hücrelerinde sabit 46 kromozom olmasını sağlar.

Peki, anne ve babadan gelen genetik kodlar, çocuğun gelişimine ve sahip olacakları özelliklere tam olarak nasıl etki eder? Bunu tam olarak anlamak için, öncelikle çocuğun genetik kalıtımını ve bu genlerin etkinlik derecesine göre gösterecekleri metabolik faaliyet çok önemlidir. Bu genlerin aktivite potansiyeli sonucunda ortaya fiziksel bir görünümü çıkar. Fiziksel görünüm (fenotip) dış görünüm anlamına gelir. Bir genotip, bir kişinin anne-babadan aldığı tüm genleri ifade eder. Fenotip ise boyu, saç ve deri rengi veya göz yapısı, vücut yapısı gibi fiziksel özellikleri yanında, utangaçlık, duygusallık, dışa dönüklük gibi birçok fiziksel olmayan özellikleri içerebilir. Ruh sağlığı ve hastalığı, bilişsel yetenekler, kişilik, okul başarısı, hemen hemen psikolojinin tüm alanları için çok önemlidir. Genlerin etkinliği ve kendini gösterebilmesi anne ve babadan gelen kromozomlar üzerinde gen lokuslarındaki homolog bölgelerdeki genlerin baskınlık (dominantlık), resesiflik (çekiniklik) ve eşbaskınlık şeklinde kendini ifade etmesine bağlıdır. Yani anne veya babada hangi özellik baskınsa o özellik ortaya çıkacaktır veya her iki kromozomdan çekinik genler eşleşirse çekinik karekter ortaya çıkacaktır.

Bazı eşleşen genler ise ortak etki göstererek, ikisinin arası bir özelliğin ortaya çıkmasını sağlayacaktır.

MİTOKONDRİ DNA'SI (mtDNA) VE KALITIM

İnsan mitokondrial DNA'sı (mt.DNA), hücre stoplazmasında bulunan, sayısal olarak anneden daha fazla gelen, 16.569 baz çifti içeren küçük, çift zincirli, hücre stoplazması içerisindeki mitokondrilerde bulunan sirküler bir moleküldür. Mitokondri ökaryotik hücrelerin, enerji üretimi görevini üstlenen ve kendi DNA'sına sahip sitoplazmik bir organeldir. Sayıları enerji ihtiyacına göre, hücreden hücreye değişen mitokondriler, 1-7 mikrometre uzunluğunda çubuk şeklinde veya 2-3 mikrometre çapında küresel yapılardır. küçük, çift zincirli, sirküler bir moleküldür. Bu sirküler kromozom, her biri kendi başına replike olabilen hafif (L) ve ağır (H) zincirden oluşur. mtDNA'nın çekirdek DNA'sından bağımsız replikasyon ve transkripsiyon sistemi vardır. Ancak, mtDNA'nın replikasyon ve transkripsiyonu için gerekli enzimler, çekirdek DNA'sı tarafından sentezlendiğinden, mtDNA tam bir otonomiye sahip değildir. Mitokondrial genom 37 gen içerir. Bunlardan 13'ü solunum zincirindeki yapısal proteinleri (Nikotinamid Adenin Dinükleotit Dehidrogenaz, Sitokrom C Oksidoredüktaz, Sitokrom C Oksidaz ATP Sentetaz) kodlarken, 2'si RNA ve 22'si de tRNA genlerini kodlar.

mtDNA'nın çekirdek DNA'sından bağımsız replikasyon ve transkripsiyon sistemi vardır. Ancak, mtDNA'nın replikasyon ve transkripsiyonu için gerekli enzimler, çekirdek DNA'sı tarafından sentezlendiğinden, mtDNA tam bir otonomiye sahip değildir. Mitokondriyal DNA'nın (mtDNA) sadece anne yumurta hücrelerinden geçtiğine inanılır ve babalık katkısı yoktur diye güçlü bir kanı vardır. Bu görüşe göre sadece mitokondriyal DNA anneden gelir. Bizlerin mitokondri DNA'sı annemizden bize kalmıştır düşüncesi yaygın bir şekilde kabul edilmektedir. Ama, son zamanlarda yapılan çalışmalar babanın mtDNA'sını yavrularına aktarabileceğine dair güçlü kanıtlar sunulmaktadır. Mitokondrilerin yavruya geçişinde anne ağırlığı olduğu bir gerçek.Bu kabulun nedeni, insan

yumurtalarının 100.000 kopyadan daha fazla mtDNA içerirken, spermin yaklaşık 100 kopya içermesidir. İlk hipotezler, baba mtDNA moleküllerinin döllenmiş yumurtadaki anne mtDNA'lara göre sayıca seyreltildiği yönündedir. Araştırmacılar, onlarca yıldır sağlıklı organizmaların neden hücresel güçlerini sadece anneden aldıklarını ve bu şekilde miras kalan mitokondriyal genlerin sağladığı olası evrimsel avantajlar üzerine tartışmaktadır.

Bu nedenle Yahudilik inancında, anne tarafından gelen mitokondri genomunun yüzlerce yıl değişmediğinden ve aynı kaldığına inanıldığından, anne tarafından gelenler gerçek Yahudi olarak kabul edilmektedir. Ama, bazı canlılarda yapılan çalışmalarda az da olsa babadan gelen mtDNA'nın da yavruya aktarıldığını bilimsel yayınlarda sunmaktadırlar; fakat son yıllarda yapılan genetik çalışmalar bu tezleri zayıflatmaktadır. Örneğin; 2002 yılında New Scientist Dergisi'nin internet sitesinde yayınlanmış ve Danimarkalı bir hastanın mitokondrilerini %90 oranında babadan aldığının anlaşıldığı bildirilmiştir.

Bir başka çalışmada, insan poliploid embriyolarını kullanan ve daha önce yapılan insan çalışmaları, gelişimin sekiz hücresi aşamasına kadar ancak baba mtDNA'yı tespit edebilmişti. Bununla birlikte, 2002 yılında, anne ve baba mtDNA'yı ifade eden, kasları etkileyen bir durum olan mitokondriyal miyopatisi olan erkekle ilgili bir rapor yayınlanmıştır. Bu gözlem, insanlarda (yosunlar, bitkiler, maya ve Drosophila dahil olmak üzere) katı baba mtDNA mirasını sergilemesi bakımından önemlidir.

Bu çalışmanın bilimsel, tıbbi ve etik yönden ispatlanabilmesi için daha fazla bilimsel veri gerekmektedir. İlk olarak baba mtDNA'nın döllenmiş yumurta hücresi tarafından ortadan kaldırıldığının kesin mekanizmasının bilinmesi gerekir. İkinci olarak bilinmesi gereken; baba mtDNA aktarımının mtDNA işlemindeki bir nadir mutasyondan mı kaynaklanmaktadır, yoksa normal mitokondriyal metabolizmanın bir sonucu mudur? Son olarak bilinmesi gereken ise, mtDNA'nın babadan gelen bir kalıtımsal işlem olmasının oranı nedir?

Bu soruların cevapları geçmiş ve gelecekteki tıbbi çalışmaları etkileyecektir. Anne ebeveynden genetik kökenleri inceleyen birçok çalışma yapılmıştır. Örneğin, 2017'den bir çalışma, otizm ile belirli mitokondriyal haplotipler arasında bir genetik bağlantı olduğu tespit edilmişti.

Bilinen kalıtsal mtDNA hastalıkları:
a) Substrat taşınım defektleri
b) Substrat kullanım defektleri
c) Krebs siklusu defektleri
d) Oksidasyon fosforilasyon defektleri
e) Respiratuar zincir defektleri
f) Protein taşınım defektleri.

Tarihsel bir bakış açısıyla, baba mtDNA iletimi, tüm yaşayan insanların anne ataları olan "Mitokondriyal Havva" ile ilgili iki klasik ama tartışmalı raporun yeniden yorumlanmasına yol açabilir. 1987 yılında, bilim adamları, "tüm mitokondriyal DNA'ların bir kadından kaynaklandığını" ve muhtemelen yaklaşık 200.000 yıl önce Afrika'da yaşadığını gösteren dünya çapında bir insan mtDNA anketinin sonuçlarını yayınlamışlardı. Havva, 200.000 yıl önce yaşamış olan tüm insanların annesini doğrulamak için mitokondriyal genomların önemli geçerli bir delildir.

Etik açıdan bakıldığında, baba mtDNA geçişinin ne kadar yaygın olduğu sorusu özellikle önemlidir. Geçtiğimiz yıl anne yolla aktarılan mitokondriyal genetik belirteçler olan K1a1b1a, K1a9, K2a2a ve N1b'nin Aşkenaz Yahudileri arasında yaygın olduğu, ancak nadiren başkalarında görüldüğü rapor edildi. Yahudilik sadece anneden aktarıldığına inanıldığı için bu genetik göstergeler birine sahip olan birçok İsrail rabbinist uzmanı tarafından Yahudi soylarının belirlenmesinde güvenilir bir yasal ve dini göstergesi olarak görülmüştür.

ÇOCUĞUN GELİŞİMİNDE ÇEVRENİN ETKİSİ

Genel anlamda, davranış genetikçileri, çocukların genetik donanımları, diğer çocuklara kıyasla bireylerin nasıl etkilendiklerini açıkça ortaya koymuşlardır. Rowe'nin kitabı, Aile Etkisi Sınırları (1994) ve Harris'in daha popüler kitabı olan Nurture Varsayımı (1998)'ında ebeveynlerin ve genetiğin çocukların gelişimine olan etkilerini birlikte anlatan kitapları ile konuya ışık tuttular.

Modern toplumlarda, çocuklukta sosyalleşmenin gerçekleştiği en az üç ana bağlam vardır: Aileler, akran grupları ve çocukların günlük deneyimlerinin

yapılandırıldığı ve denetlendiği okul sınıfları veya gündüz bakım merkezleri gibi ev dışı ortamlar. Çocuklukta sosyalleşme de ebeveynlerin çok önemli rolü olduğu literatürde desteklenmektedir. "Ağaç yaşken eğilir." atasözü ebeveynlerin çocuğun gelişimindeki rolünü niteler. Zaten çocuk gelişiminde 5-7 yaş aralığının karakter gelişiminde önemli olduğu bilinmektedir.

Çocukları, büyüdükçe onları denetleyerek, öğreterek ve disipline ederek arzulanan şekilde gelişimini sağlamak ebeveynlerin en önemli amaçlarındandır. Özellikle erken çocukluk döneminin, insanların özellikle esnek olduğu yaşam evresinin, çocukların özellikle ailesini terk ettikten sonra, sosyal etkilere açık olduğu bir dönem olduğu bilinmektedir. Çocukların yaşamlarının ilk 5-7 yılında etkilenmeye özellikle yatkın olduğu düşünülen şeyler, konuştukları dil, yiyecek tercihleri, dini inançları ve bazı kalıcı kişilik özelliklerini içerir.

Doğanın genetik olduğunu (nature), beslenmenin (nurture) çevre olduğunu söylüyoruz. Bu iki faktörün insan davranışındaki etki ağırlığı veya ortak etkileri uzun zamandır devam etmektedir. Nature or Nurture. Genetik biliminin gelişimine kadar insan davranışında çevrenin büyük etkisinin olduğu kabul edilmekteydi. Ama, 1960 yılından sonra ikizler ve evlat olarak edinilmiş çocuklar

üzerinde yapılan yoğun çalışmalar, genetiğin etkisinin anlaşılmasında çok önemli aşama olmuştur. Aslında davranış genetik tekniklerin kullanılması yüzyıl kadar geriye gider.

DAVRANIŞŞAL GENETİKTE İKİZ ÇALIŞMALARI

İkiz çalışmalarının ilki, 19. yy. başlarında öncelikle İngiltere'de, aynı zamanda diğer Avrupa ülkelerinde de yapıldı. İkiz yöntem, iki tip ikizin karşılaştırılmasını içerir. Dünyadaki bütün doğumların %1'i ikizdir.

Bunların 1/3'ü tek yumurta ikizidir. Bunlara monozigotik yani aynı yumurta ikizi denir. Bu ikizler döllenmiş bir yumurtanın, zigot aşamasında bölünmede meydana gelen bir durumdan dolayı, aynı DNA'ya sahiptirler ve birbirlerinin klonları gibidirler.

Ayrı yumurta ikizleri ise, her erkek ve kız kardeşi gibiler; ama aynı rahim içinde aynı anda gelişirler. İkiz yöntem bu iki grubun karşılaştırılmasından oluşur. Dört bin makalede incelenen 15 milyon ikizlerle yapılan anketler davranışlarda genetiğin daha ağırlıklı olduğunu göstermiştir.

İkizlerin davranışsal genetikte kullanılmasının sebebi, örneğin aynı yumurta ikizlerinin birisinde müzik yeteneği varsa, diğerinde de olması gerekir ve bu genetik bir etki olarak değerlendirilir. Çünkü bunlar aynı ailede aynı rahimde ve aynı genetiğe sahip olduğunda bu sonuç beklenir. Ayrı yumurta ikizilerinin ise genetik yapıları farklı, fakat yaşadıkları çevre ve beslenme ortamları aynı. Bu durumda çevrenin etkisi daha iyi değerlendirilebilir. Diğer yöntem ise evlat edinme yöntemidir. İkiz yöntem biyolojik bir deney gibi izlenmektedir. Bu ikizlerden biri evlatlık olarak verilir ve sosyal bir deney olarak takip edilir.

Ebeveynler ve yavru genetik olarak %50 oranında birbirine benzerdir; fakat evlat edinilen çocuklar evlat edinen aileye verilir, çünkü evlat edinen ebeveynler, farklı çevre olarak kabul edilir. Bu gözlemler sonucunda iki farklı ortamda yetişen aynı yumurta ikizlerinin davranışlarında genetiğin ve çevrenin etkisi belirlenmeye çalışılır. Bu çalışmalarda ikizlerin davranışlarında genetiğin çok önemli rol oynadığı ortaya konmuştur. Şimdi yapılan çalışmalarda bu etkiler ne zaman etkin olmaya başlamaktadır.

Aynı yumurta ikizlerinin genlerinin %100 aynı olmasına rağmen değişik çevresel faktörler nedeniyle aralarında farklılıklar olabilmektedir. Bunun nedeni, bazı araştırmalar tek yumurta ikizlerindeki farklılıkların nedeninin epigenetik adı verilen biyolojik bir süreç olduğunu gösteriyor. Genler bir organizmanın büyüme ve gelişim sürecinde canlılığın devam etmesi için gerekli temel biyokimyasal süreçlerden sorumludur ve bu süreçlerin gerçekleşmesini sağlayan makromoleküller, örneğin proteinler genetik materyaldeki bilgiler kullanılarak sentezlenir. Buna gen ifadesi denir. Epigenetik süreç, genetik materyalin yapısında, yani DNA diziliminde değişime neden olmaksızın gen ifadesini değiştirir. Örneğin; DNA molekülüne bağlanan metil grubu epigenetik değişime neden olur ve genetik materyalin belirli bir genin ifadesinden sorumlu kısmının etkinliğini değiştirerek bu genin kodladığı proteinin sentezini engelleyebilir. Son yıllardaki araştırmalar çevresel faktörlerin epigenetik değişimlere neden olduğunu gösteriyor.

Bu durumun DNA dizilimleri aynı olan tek yumurta ikizlerindeki farklılıkların sebebi olduğu düşünülüyor. Ama, birbirine benzer karakterleri de belirgin olabilmektedir. Özellikle ergenlik döneminde bu özellikleri belirginleşir. Fobileri ve hobileri benzer olabilir. Bazen ikizlerden biri daha dışa dönük, girişken ve atak olurken diğeri içe kapanık ve insanlarla zor iletişim kuran, sadece ikizi ile olmak isteyen bir yapı sergileyebilir.

SONUÇ

1920-1960 yılları arasında davranışçı öğrenme teorilerine göre ebeveynler en uygun öğretmenler ve çocuklarının eğitimini yürütmekten sorumlu olanlar olarak görülüyordu. Bu çalışmalarda, çocukların doğuştan sahip oldukları fizyolojik dürtüleri, zamanın öğrenme teorilerinde yer aldı. Yani çevre ve genlerin ortak etkileşiminin birlikte incelenmesi gerektiği gözardı edilmedi; fakat asıl vurgu, çevre tarafından uygulanan öğrenme süreçlerinin kontrolünde olmuştur. Bu dönemin psikanalitik teorileri, aile içi erken yaşta deneyimin, sonraki iç çatışmaların, savunma mekanizmalarının ve değerlerin içselleştirilmesinin belirlenmesi üzerinde yoğunlaştı. Son yıllarda bu çalışamalar, bilişsel-sosyal öğrenme teorisi olarak, çocukların kendi sosyalleşmelerinde katılımcı olarak aktif rollerinin dikkate alınması gerekliliği giderek daha yoğun vurgulanmaya başlandı; fakat yine de bu yaklaşımlar, ebeveynlerin çocuklarının gelişimi ve yaşamlarının yönlendirmelerine etkisi fikrini azaltmamıştır; ama unutmamak gerekir ki ebeveynlik, kültür, eğitim ve sosyal ilişkiler gibi çevresel değişkenler de hayati bir rol oynamaktadır.

Son yıllarda genetiğin gelişimine ve davranış genetiğinin bulgularına bakacak olursak, çocukların davranışlarında genetiğin etkisi genetikçiler tarafından en az %50 olarak kabul edilmektedir. Genetik biliminin gelişimine bağlı olarak yapılan disiplinler arası çalışmalar artık ortak olarak yapılmaktadır. Tüm insanlardaki genetik farklılık sadece %1'dir. Binlerce farklı özelliğin ya da karekterin ortaya çıkmasında ve bu farklı varyasyonların oluşmasında sadece bu %1 farkılılık karar vermektedir. Genetiğin davranıştaki ağırlığını anlayabilmek için vereceğimiz şu örnek önemlidir. Birçok araştırma için model olarak seçilen Drosophila (Meyve Sineği)'nın sahip olduğu 15.000 genin 4.000 adedinin sineğin saldırganlığı ile ilişkili olduğu deneysel olarak belirlenmiştir. Drosophila sineğinin beyninde sadece 100.000 sinir hücresi vardır. İnsanla karşılaştıracak olursak, insan beyninde 100.000.000 sinir hücresi vardır. Bunun anlamı bir davranış, sadece bir gen değil, onlarca genin ortak etkileşimi sonucu ortaya çıkmaktadır ve oldukça komplekstir. Ancak, genetiğin bir çocuğun hayatını oluşturan karmaşık bulmacanın yalnızca bir parçası olduğunu hatırlamak önemlidir.

KAYNAKLAR

Berger, K. S. (2000). The developing person: Through childhood and adolescence. New York: Worth Publishers.
Miko, I. (2008) Genetic dominance: Genotype-phenotype relationships. Nature Education 1(1)
JOHN D. LOIKE (2017). Touro Koleji ve Üniversite Sistemlerinde Biyoloji Profesörü olan John D. Loike, The Scientist
Robinson GE. Science. 2004;304:397–399. [PubMed]
Floreano D, Mitri S, Magnenat S, Keller L. Curr Biol. 2007;17:514–591. [PubMed]
Ruan H, Wu CF. Proc Natl Acad Sci. 2008;105:7506–7510. [PMC free article] [PubMed]
Robinson GE, Grozinger CM, Whitfield CW. Nature Rev Gen. 2005;6:1–15.
Young LJ, Nilsen R, Waymire KG, MacGregor GR, Insel TR. Nature. 1999;400:766–768. [PubMed]

nuhoğlu insaat

Merkez Mah. Cumhuriyet Cad. No:43 Değirmendere / KOCAELİ
0533 363 52 77

Av. Nuray Tuğ Yaşar
Bursa Temsilcisi

BİR KADIN, BİR ANNE, BİR İNSAN, BİR DÜNYA...

Birçok defa rutin hayatımızdan sıkılır, yakınırız. Küçücük konuları büyütür hem kendimizi hem de çevremizi bunaltırız. Başımıza gelmeden anlamayız asıl önemli olan nedir, kimdir, kimlerdir...

Hayatımıza anlam katan, varlıklarıyla bize tarifsiz sevgi ve destek veren annelerimizin daima yakınımızda olmasını isteriz. O "istenmeyen günün" çok uzakta olduğuna inanırız ya da kendimizi böyle avuturuz. Çünkü her insan, hatta her canlı için anne acısı dayanılması çok zor bir acıdır. Onun yokluğunu düşünmek bile istemezsiniz. O varsa her tat, daha tatlı ve her zorluk, daha kolaydır.

Bir kadının ve bir erkeğin hakiki manada tek dostu, annesidir. Babacığımın on iki yıl önce vefatından sonra, annem benim için tarifsiz ölçüde daha da değerlendi; ama maalesef yıllar geçtikçe o da yaşlandı. Onun sevgisine olan muhtaçlığımdan istenmeyen vaktin çok uzakta olduğuna kendimi inandırmıştım. 9 Şubat 2019 gecesi annemin ağır bir beyin kanaması geçirmesi hayatımızı bir anda altüst etti. O istenmeyen ana hiç de hazır olmadığımı anladım.

İki aya yakın büyük mücadeleler verdik. Ameliyatlar, komplikasyonlar, müdahaleler, şoklar... Allah'a sonsuz şükürler olsun, annemizi bize bağışladı. Nekahet döneminin de mutlulukla geçeceğine inanıyorum.

Bu zor süreçte annem, çoğu zaman bilinci kapalı yatarken, onun hayatını ve isteklerini düşündüm. Rüzgâr gibi geçen bir ömür acaba onu mutlu etmeye yetmiş miydi? İçinde ukdeler kalmış mıydı?

O bize sevgi dolu, çok fedakâr ve çok cefakâr bir anne oldu. Diğer tüm anneler gibi kendisini çocuklarına adadı; ama herkese sadece bir kez verilen hayatta çok istenilip de elde edilemeyenler... O arzunun, kalbin içine zorla gömülmesinin acısı...

Annem eşinden de çocuklarından da yuvasından da mutlu olmuş şanslı kadınlardandır; fakat içinde bir dağ gibi gömülmüş ukdesi vardır. Bu ukdenin adı, "okumak okumak okumak..." Annem, zamanın koşulları ve geleneksel düşüncesiyle eğitimini ilerletememiş ve çok istediği meslek sahibi olma düşüncesini gerçekleştirememiştir. Çok zeki olmasından dolayı klasik ev hanımlığı ona hiçbir zaman yeterli gelmemiştir. Kitapları ve yüksek tahsili istemeyerek kalbine gömmüştü. Özellikle kızlarının okumasını çok desteklemiş, her fırsatta meslek sahibi olamamanın acısını dile getirmiştir.

Bir kadının, bir insanın meslek sahibi olma isteğinin engellenmesi ve elinden alınması küçük bir detay değildir. Her hayat bir dünyadır. Hem de çok değerli bir dünyadır. Çok hızlı geçen bu dünyada her insan meşru isteklerini elde etmeye çalışmalı ve başkalarınca engellenmemelidir.

Bir insanın doğal ve meşru olan hedeflerinden uzaklaştırılması, engellenmesi çözümsüz sıkıntıya sebep verir, adeta işkence etkisi yaratır. Sadece kız çocuğu olduğu için meslek sahibi yapılmaması yaradılış gayemize de aykırıdır. Hatta kadın-erkek eşitliği ya da eşitsizliği başlığı bile abesle iştigal bir mevzudur. Kadın da erkek de önce İNSAN'dır.

Kadın hakkı, erkek hakkı, hukuku olamaz, kabul edilemez. Sadece ve sadece İNSAN HAKKI vardır. Nasıl ki dünyaya gelmeyi biz belirlemiyorsak cinsiyetimizi de biz belirlemiyoruz. Allah'ın özel bir konuma yerleştirdiği kadını, anneyi insanlar nasıl zayıflatır?

Tarihte eski Türkler de dahil kadın özel bir güce sahipti. Zamanla sosyal, kültürel ya da dine dayandırılan meşruluğu olmayan çeşitli bahanelerle kadının sosyal yaşam hakkı sınırlandırıldı.

İnsan haklarının savunucusu olduklarını devamlı belirten Avrupa'da ise Orta Çağ'da kadının sadece sosyal hayatı değil, yaşam hakkı da sınırlıydı. Cadılık ve büyücülük suçlamalarıyla kadınlar feci şekilde işkence görüyorlar ve öldürülüyorlardı. Bırakın sosyal, siyasal hakları yaşamaları bile büyük bir şanstı.

Türk kadınlarına seçme ve seçilme hakkı verilmesinin 84. yılını geride bıraktık. Fransa, İtalya, İsviçre, Belçika gibi birçok ülkeden önce Türk kadınları olarak, Mustafa Kemal Atatürk sayesinde seçme ve seçilme hakkına sahip olduk.

1791 yılında Olympe de Gouges tarafından yayınlanan Kadın Hakları Bildirgesi'ni incelediğinizde, kadın ya da erkek olsun, insana doğal olarak ait olan hakların yer aldığını görürsünüz.

KADIN HAKLARI BİLDİRGESİ

1. Kadın özgür doğar ve yaşamını erkeklerle eşit haklara sahip olarak sürdürür.

2. Her siyasi topluluğun amacı, kadının ve erkeğin doğal ve daimi haklarını korumaktır. Bu haklar; özgürlük, güvenlik, mülkiyet ve özellikle baskıya karşı koymaktır.

3. Devletin egemenliği, kadınların ve erkeklerin birliği olan ulustan kaynaklanır.

4. Özgürlük ve adalet, bireylere hakları olanı iade etmektir. Kadınlar doğuştan sahip oldukları haklarını kullanırken erkeklerin tiranlığıyla engellenmektedir. Bu engeller, doğanın ve aklın koyduğu yasalarla kaldırılmalıdır.

5. Doğanın ve aklın koyduğu yasalar, topluma zarar verecek tüm davranışları ortadan kaldırır.

6. Yasa, genel iradenin ifadesi olmalıdır. Bütün kadın ve erkek yurttaşlar, bizzat ya da vekilleri aracılığıyla yasaların yapım sürecine katılmalıdır. Yasalar bütün yurttaşlara eşit uygulanmalıdır. Kadın ve erkek yurttaşlar, ayrım yapılmaksızın bütün mevkilere kabul edilmelidir.

7. Kadınlar ayrıcalıklı haklara sahip değildir. Kadınlar erkeklerle birlikte aynı yasalara tabidir.

8. Yasalar sadece zorunlu olan, açık ve kesin cezalar koyar. Kadınlar, suç teşkil eden eylemden önce ve yasalara başvurulmaksızın cezalandırılamaz.

9. Yasaların suçlu bulduğu kadına, yasaların öngördüğü yaptırımlar uygulanmalıdır.

10. Hiç kimse fikirlerinden ötürü mahkûm edilemez. Kadın idam sehpasına çıkma hakkına sahip olduğu gibi, konuşma kürsüsüne çıkma hakkına da sahiptir.

11. Düşüncelerini ifade etmek, kadınların en önemli haklarından biridir. Bu özgürlük, babaların çocuklarıyla olan babalık bağlarını güvence altına alır. Her kadın, barbarca bir önyargı yüzünden gerçeği gizlemeye zorlandığında şunu söyleyebilir: "Ben, bana verdiğin çocuğun annesiyim."

12. Kadınların haklarının güvence altına alınması kadınlara ayrıcalık tanımamalı, herkesin yararına hizmet etmelidir.

13. Devletin idari giderleri için kadınlardan ve erkeklerden eşit katkı talep edilir. Kadınlar üzerlerine düşen bu ödevi yerine getirdikleri için meslek, iş ve mevkilerin paylaşımına da katılırlar.

14. Kadın ve erkek yurttaşlar, bizzat ya da vekilleri aracılığıyla vergilerin zorunlu olup olmadığına karar verme hakkına sahiptir. Kadınlar, erkeklerle eşit vergi ödeme ilkesini ancak vergilerin toplanması ve kullanılması sürecine katkıda bulunmaları durumunda kabul ederler.

15. Kamu harcamalarına erkeklerle birlikte katılan kadınlar, resmi makamlardan mali konularda bilgi alma hakkına sahiptir.

16. Hakların güvence altına alınmadığı ve güçler ayrılığının kabul edilmediği bir toplumun anayasası yoktur. Ulusu oluşturan bireylerin çoğunluğunun yapımına katılmadığı yasa yoktur ve geçersizdir.

17. Birlikte ya da ayrı ayrı, mülkiyet kadının da erkeğin de hakkıdır. Bütün vatandaşlar bu dokunulmaz ve kutsal hakka sahiptir. Yasaların belirlediği kamusal bir zorunluluk bunu açıkça gerektirmediği müddetçe ve önceden belirlenmiş adil bir tazminat ödenmedikçe, hiç kimse ulusun asli miras payından yoksun bırakılamaz.

Kadının doğuştan gelen haklarının bir bildirgeye dahil edilmesi ve yıllardır bu mücadelenin bitmemiş olması bir kadın olarak benim içimi acıtmaktadır.

Kadın hassastır, naiftir ve aynı zamanda çok güçlüdür. Bu dünyaya önce kadın olarak değil, İNSAN olarak gelmiş ve erkeklerin dahi kaldıramayacağı görevleri yüklenmiştir. Sosyal, kültürel ve ekonomik baskılarla kadın zayıflatılmış, hor görülmüş ve çoğu şeye de lütuf gibi sahip olmuştur. Oysa kadınlar ailenin, toplumun ve hatta dünyanın devamını sağlayan mihenk taşlarıdır.

Kadındır eve sıcaklık ve şefkat veren, derleyen, toplayan, evi yuva yapan... Kadındır erkeğine dağ gibi destek olan, onunla mücadele eden... Kadındır hayatı renklendiren ve size nefes aldıran... Bebeklikten ölünceye kadar bir kadının varlığına ihtiyaç duyarsınız. O kadın annedir, kız kardeştir, eştir, kız evlattır... Onsuz olmaz. Onunla güzel olur her şey.

Birbirimize kadın-erkek olarak bakmayalım, insan olarak bakalım. Her insanın istekleri, amaçları, hedefleri vardır, bunu unutmayalım.

Bir insan, başka bir insanın meşru taleplerini engelleme ve hor görme hakkına sahip değildir. Zayıf olan kadın değildir, zayıf olan insandır.

Karşımızdaki insanın yerine kendimizi koyduğumuzda inanın, çoğu sorun kendiliğinden çözülmüş olacaktır. Bir kişi, iki kişi derken toplumsal duyarlılığımız arttıkça inanın, yaşam daha güzel, daha kolay olacaktır.

Daha güzel ve daha güvenli yarınlara hep birlikte ulaşmamız dileğiyle...

Şaban Nuhoğlu
Emekli Öğretmen

ÜSKÜDAR'DA BİR GÜN

Üsküdar; Osmanlı'nın gözbebeği, kutlu belde. Katipler, İstanbul beyefendileri kol gezerdi bir zamanlar bu beldede. Baktım, aradım, bulamadım; katipleri, İstanbul beyefendilerini, "Ne oldu, neler oldu Üsküdar'a?" dedim. Döndüm, baktım kutlu tepeye, el ediyordu; Üsküdar'ın manevi hamisi Aziz Mahmud Hüdai. Döndüm yüzümü Üsküdar'ın manevi hamisine, acı bir tebessüm ediyordu; çaresizdi, üzgündü...

Sabah dinlenmiş ve rahat bir uykudan sonra uyandım. Torunlarım erken saatlerde uyanmışlar, odalarında neşeyle oyunlar oynuyorlardı. Onların neşeyle oynamaları beni mesut ediyordu.

Neşeli sabah kahvaltısından sonra, torunlarımı anneleri okula götürüyordu. Ben ise onların gelmesini beklerken çok sıkılıyordum. Evin içinde sağa sola gezerek onların gelmesini bekliyordum. Nihayet eve geldiler. Kısa bir süre sonra evden çıktım. Hava parçalı bulutlu, hafif lodos esiyordu. Yürüyerek yavaş yavaş dolmuş durağına ilerliyordum. Etrafım güzelliklerle doluydu: İçimden şarkılar mırıldanarak dolmuş durağına vardım.

Dolmuş durağına geldiğimde lodos artmıştı. Serin serin esiyordu. Lodos esiyordu da kimseyi üşürtmüyordu. Kısa bir süre sonra dolmuş geldi. İçinde çok az yolcu vardı. Cam kenarına oturdum. Güneş dolmuşun penceresinden beni ısıtmaya başladı. Güneş gözlüğümü takınca biraz rahatladım. Minibüs şoförü genç delikanlı dolmuşun içine gözünün ucuyla baktı. Başını salladı. Minibüsün hareketiyle şoför radyoyu açtı. Radyodan Ferdi Tayfur'un acıklı sesi geliyordu: "Çeşmenin başına" sözüyle başlayan şarkı çalmaya başladı. Benim çok sevdiğim şarkı. Beni ta uzaklara götürüyordu. Birden duygulanmıştım. Çok gerilere gittim. Dalmışım. Minibüs şoförünün "Son durak beyler!" sesiyle irkildim. Üsküdar'a gelmişim, haberim yok.

Üsküdar'ı çok severim. Deniz kenarında sıralanmış balık tutanları gördüm. Hep merak ederim. Bu balıkçılar acaba günde kaç kilogram balık tutarlar?

Yavaş yavaş balıkçıların yanına doğru yürüyordum. Denizde dalga çok azdı.

Adeta çarşaf gibi dümdüzdü. Balıkçılar denizin kenarına sırayla dizilmişler. Her balıkçı oltasını takip ediyor, oltası hafif kıpırdayınca heyecanlanıyordu.

Balıkçılardan birinin heyecanlandığını gördüm. Hızlı hızlı yanına vardım. Ben de heyecanlanmıştım. Birisi arkamdan bana:
- Beyefendi çok meraklı birisine benziyorsun, dedi.
- Evet, dedim.
- Neyi merak ediyorsun? Dedi.
- Acaba günde kaç kilo balık tutuyorlar? Dedim.
Benim seyrettiğim balıkçıya seslendi:
- Hasan, hele gel hele.

Hasan; orta yaşlarda, uzun boylu, pala bıyıklı bir delikanlıydı.
- Buyur İbrahim abi, dedi Hasan.
- Bak, beyefendi sizin günde kaç kilo balık tuttuğunuzu soruyor.

Balıkçı beni iyice süzdükten sonra:
- Abi buraları pek bilmiyor galiba. Biz buraya hoş vakit geçirmek için geliyoruz. Hem de kendi tuttuğumuz balığın tadı başka oluyor, dedi.

Kendi kendime denizin derinliklerine bakarak "Zevke bak." diye mırıldandım. Her ikisine de teşekkür ederek ayrıldım.

Saat epey ilerlemişti. Güneş etkisini yavaş yavaş kaybediyordu. Ufka doğru bakınca batan güneşin cılız ışıkları karşıdaki Süleymaniye Camii'nin minarelerini ışıldatıyordu. Yavaş yavaş dolmuş durağına doğru yürüyorken yine Üsküdar'da akşamın karanlığı etrafın güzelliklerini örtüyordu.

Görkem Ece Leblebici

TÜRKİYE'DE KADIN OLMAK

"Ey kahraman Türk kadını! Sen yerde sürüklenmeye değil, omuzlar üzerinde göklere yükselmeye layıksın."

Mustafa Kemal ATATÜRK

Türk kadını kendisine sosyal eşitlik sağlayan haklarının neredeyse tamamını, cumhuriyet döneminde, ilk Medeni Kanunumuzun kabulü ile dünyada birçok ülkeye örnek teşkil edecek kadar erken zamanda kazanmıştır. Dünyada kadının ikinci sınıf vatandaş olup olmadığı tartışılırken ülkemizin kadınları, hak ettiği yeri ve önemi Cumhuriyet'in kuruluşuyla almıştır. Çok değil, bundan tam bir asır öncesinde önderimiz tarafından söylenen bu sözler, günümüzde kadının toplumdaki yeri değiştirilmeye çalışılırken kulaklarımızda acı acı çınlıyor.

Artan kadın cinayetleri ve istismarları toplumumuzun kanayan bir yarasıdır. Ülkemizde 2010 yılından bu yana yaklaşık olarak 2.400 kadın, herhangi bir erkek tarafından önce şiddet görmüş ya da istismara uğrayıp en nihayetinde öldürülmüştür. Toplumun küllenmeyip daha da büyüyen bu sorununun altında yürütülen yanlış tutum ve politikalar yer almaktadır. Karşısındaki kadının yaşama, vücut bütünlüğü veyahut özgürlüğü gibi doğuştan sahip olduğu kişilik haklarını hiçe sayıp çiğneyen, öldüren, tecavüz eden failin 5237 Sayılı Ceza Kanununun 62'nci maddesine dayanılarak; yargılama sürecindeki davranışları, cezanın failin geleceği üzerindeki olası etkileri gibi takdiri indirim sebepleriyle cezaların caydırıcı olmamaya başlaması, kadına karşı izlenen bu olumsuz tutumun artmasına sebebiyet vermektedir. Her geçen gün büyüyen bu toplumsal sorun, medyanın mağdur kadının yaşam tarzı, gece kaçta, nerede olduğu, inançları gibi spesifik ayrıntılar üzerinde yoğunlaşarak asıl olayın hukuka aykırılığını saptıracak yönde haberleri, toplumda büyük bir algı yanılsamasına yol açmaktadır. Ayrıca, kadın-erkek ve aile içi ilişkilerde

sorunların çözümü noktasında uygulanan politikaların tatmin edici olmayışı çözüm yolunun şiddete evrilmesine yol açmaktadır. Bu noktada olayların çözümü için genel politikaların uygulanmasından kaçınılmalı, ülkenin tüm gerekli kolları bu sorunun kökten tamir edilerek çözümüne ulaşmaya çalışmalıdır.

"Dünyada hiçbir milletin kadını 'Ben Anadolu kadınından fazla çalıştım. Milletimi kurtuluşa ve zafere götürmekte Anadolu kadını kadar emek verdim' diyemez!"

Mustafa Kemal ATATÜRK

1) 17 Şubat 1926 ilk Medeni Kanunumuzun bildirgesi kadınlarımız tarafından sokakta okunurken bir kare

Ve unutulmamalıdır ki dünden bugüne ülkemizin bekası için erkeği kadar çok çalışmıştır. Bu ülkenin kadınları... Yurdun gelecek nesillerini yetiştirmek bir yana dursun, en ağır işlerde, cephede, göklerde, yerin altında, okul sıralarında, ülkenin bir ucundan diğer ucuna her yerinde durmadan emek vermiş ve emek vermeye devam eden tüm kadınlarımız... Bizler bir erkeğin ne önünde ne de arkasındayız, tam yanındayız. Birimizin diğerinden üstünlüğünü değil, eşitliği savunuyoruz. Bir asır önce aldığımız haklarımızla buradayız.

Toplumun kanayan yarasını kapatmak için birlikte hareket etmek istiyoruz.
Günümüzde durmadan kanayan, küllenmeyen denilen bu yara, her geçen gün kabuk tutuyor, tutacak inanıyorum! Dünyada her şey kadının eseri ise ülkemizin hakları için mücadele eden, fazlasını değil, eşitliği isteyen kadınlar kazanacak.

2) Dünyanın ilk kadın savaş pilotu Sabiha Gökçen
3) Kadınlarımız cepheye silah ve mühimmat taşırken

"Dünyada her şey kadının eseridir."

Gürkan NUHOĞLU
İnşaat Mühendisi
Gençlik Komitesi Başkanı

DÜNYANIN EN BÜYÜK ZENGİNLİĞİ: GÖNÜLLÜ OLMAK...

Bir meslek düşünün. Çalıştığınız projede harcadığınız bilginin, zamanın ve enerjinin karşılığında aldığınız tek şey, mutlu yüzler...

Hayat, hepimize sadece bir kez verilmiş bir şanstır. Bu hayatı en güzel şekilde yaşamak hepimizin hakkı. Güzel olarak yaşamanın anahtarı ise mutlu olmaktır.

Kimi insan mutluluğu parada, kimisi iyi bir işte, kimisi başarılı bir kariyerde arar. Aslında bin bir zorlukla ulaşmaya çalıştığımız mutluluğu yakalamak için yapmamız gereken şey çok basit, bir başkasını mutlu etmek...

Gönüllülük, ihtiyaç sahibi insanlara ve topluma önemli bir yardım sunar. Yardıma muhtaç olan insanlar ve toplum için çalışırken gönüllü olmanın da size katacağı çok önemli şeyler vardır. Başkalarına yardım ederek stresi azaltabilir, depresyonla savaşabilir, zihinsel olarak kendinizi dinç tutabilir ve kendinize bir sorumluluk duygusu sağlayabilirsiniz.

Tanımadığınız insanlarla olan bağınızı kuvvetlendirebilir, kariyerinizi güçlendirebilir ve hatta hayatınıza büyük bir eğlence ve renk katabilirsiniz.

Gönüllülük; stres, öfke ve kaygı etkilerini önlemeye yardımcı olur. Başkalarına yardım etmenin ve onlarla çalışmanın sosyal temas yönü, genel psikolojik iyi oluşunuz üzerinde derin bir etkiye sahip olabilir. Hiçbir şey stresi, başka biri ile aranızda olan anlamlı bir bağlantıdan daha iyi kurtaramaz. Gönüllülük, depresyonla mücadele ediyor. Gönüllülük, sizi başkalarıyla düzenli iletişim halinde tutuyor ve sizi depresyona karşı koruyan sağlam bir bağışıklık sistemi geliştirmenize yardımcı oluyor. Gönüllülük, sizi mutlu ediyor. Araştırmacılar, hormonları ve beyin aktivitesini ölçerek başkalarına yardım etmenin insanlara çok büyük bir zevk verdiğini keşfetti. Ne kadar çok verirsek o kadar mutlu hissederiz.

Özellikle siz öğrenci arkadaşlarım, üniversite hayatınızı başarıyla tamamladıktan sonra iş hayatına bir başlangıç yapacaksınız. Gönüllülük, ilgilendiğiniz alanda tecrübe kazanmanıza ve bu alandaki insanlarla tanışmanıza yardımcı olabilir. Gönüllülük; size ekip çalışması, iletişim, problem çözme, proje planlama, görev yönetimi ve organizasyon gibi iş yerlerinde kullanılan önemli becerileri uygulama fırsatı verir. Bu yetenekleri önce gönüllü olarak çalışarak bir seviyeye getirdikten sonra, iş hayatında kendinizi daha rahat hissedebilir ve rakiplerinizin bir adım önüne geçebilirsiniz.

23 yaşında bir inşaat mühendisi olarak, gerek Nuhoğlu Vakfı Gençlik Komitesi'nde gerekse diğer sivil toplum kuruluşlarında birçok projede gönüllü olarak çalıştım. Mesleğimin gerektirdiği üzere şantiyede işçilerle, ofiste diğer mühendis, mimar ve müdürler ile yani her seviyeden insanlarla sürekli iletişim halindeyim. Bu gönüllü çalışmalarda edindiğim tecrübe, iletişim becerileri, takım çalışmaları, sorunlara çözüm odaklı yaklaşmak gibi birçok özellik bana her gün yardım etmekte. 6 senelik bir gönüllü olarak şunu rahatlıkla söyleyebilirim; gönüllü olmak her insanın ölmeden önce yapılacaklar listesinde üst sıralarda yer almalıdır.

Yaşlı ya da genç olun, gönüllü olarak çalışabileceğiniz birçok sivil toplum kuruluşu bulunuyor. Gönüllü oranı %5, sivil topluma katılım oranı %13 olan ülkemizde, duyarlı ve sorumluluk sahibi insanlara ihtiyacımız var.

Kendiniz için, toplum için ve iyi bir Türkiye için sorumluluk alın ve gönüllü olun.

Sevgi ve saygılarımla.

Ogün Tayyar DANİŞ
Nuhoğlu Vakfı H.Ç.S.M
İdari Yönetici ve Resim Öğretmeni

SANAT DOKUNURSA

İnsanlığın tarihi kadar eski olan sanat, kimi kaynaklara göre 45.000 yıl öncesine kadar uzanır.

Binlerce yıl önceki insanların estetik ve kendini ifade edebilme arayışı, bugün de aynı kaygılarla sürüyor. Sanat, bireyin veya bir toplumun gelişimine daima katkı sağlamıştır. Tarih boyunca en vahşi kabilelerden en gelişmiş uygarlıklara kadar pek çok toplum, sanatı; dini, siyasi ve güncel hayatta kullanmıştır. Günümüzde de aynı kaygılarla kullanılmaya devam ediyor.

Sanatın katkılarından payımızı almak için sanata olan ilgi ve destek artırılmalıdır. Sanata yapılan her türlü maddi ve manevi desteğin toplumun gelişiminde önemli rolü olacaktır. Örnek vermek gerekirse; 15. yy.da İtalya'nın Floransa şehrinde yaşayan Medici Ailesi, sanatsal yatırımları sayesinde Floransa'nın tarihte önemli bir yere sahip olmasını sağladı.

Bankacı bir aile; Leonardo Da Vinci, Michelangelo ve Boticelli gibi sanatçıları destekleyerek Rönesans'ın önemli isimlerini ortaya çıkardı. Rönesans döneminin bu önemli isimleri, insanın değerini ve güzelliğini savunurken toplumu da dünyanın daha yaşanabilir bir yer olabileceğine inandırdı.

Ortaya koydukları bu düşüncelerin bugün daha demokratik ve skolastik düşüncelerden arınmış medeniyetlerin kurulmasında önemli etkileri oldu. Sanata olan desteklerin artması ve yetenekli insanlara fırsat verilmesi ile dünyanın daha yaşanır hale geleceği kanıtlandı. Sanata destek verilmesi, yetenekleri ortaya çıkarmanın yanı sıra sanatı iyi okuyabilen nesillerin yetişmesi açısından da son derece önemlidir. Sadece yetenekli olan insanların kültürel ve sanatsal faaliyetlere yönlendirilmesi yetmez. Sanat, herkesin hayatının bir dönemine dokunmalıdır.

Sanat, insanın ruhuna dokunursa kendine ve diğer insanlığa verdiği değeri katbekat artıracaktır. Bu değer, bize daha iyi ve beraber yaşayabileceğimiz bir dünya sunacaktır. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir." sözü her şeyi çok güzel özetliyor.

Sevdem KONDAKÇI
Müzik Öğretmeni

HER ÇOCUK ÖZELDİR!

1995'te, Trabzon'un Sürmene ilçesinde doğdum. Trabzon Güzel Sanatlar Lisesi'nde aldığım müzik eğitiminden sonra, Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi'nde 2017 yılında Lisans eğitimimi tamamladım.

10 yıldır ana dalım olan yan flüt ve piyano çalmaktayım. Bunun dışında koro, beden dans müzik, orkestra ve gitar eğitimleri aldım. Samsun Kent Orkestrası ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi okul orkestrasında solo çalgı ve vokal deneyimleri kazandım. Mezun olduktan kısa bir süre sonra birkaç özel kurumda ve Sürmene Halk Eğitim Merkezi'nde çalıştım. Nuhoğlu Vakfı Hayrat Çocuk Sanat Merkezi'nde flüt, piyano, erken yaş müzik, orkestra ve koro eğitimleri vermeye başladım. Buradaki çocuklara katmaya çalıştığımız en önemli şey; onların kendilerini keşfedip içlerindeki cevheri görebilmesini sağlamaktı.

Biliyoruz ki her çocuk özeldir... Nuhoğlu Vakfı Hayrat Çocuk Sanat Merkezi 'nde el değmemiş yeteneklere ışık olmamıza çokça olanak sağladı. Verdiğimiz dersler sayesinde sosyal ortama yabancı olan birçok çocuğun gelişiminde hızla artan sosyal iletişim ve bununla beraber yaratıcı zekalarının geliştiğini gözlemledik.

Sanatın her dalıyla uğraşan çocuklar, topluma kazandırılmış çağdaş bir bireydir. Böyle güzel bir kurum, Hayrat ilçesi için çok büyük destektir.

Türkiye'de ellerinden tutulmasını bekleyen tüm çocuklara böyle vakıfların ışık olmasını dilerim. Böyle bir kurumun içinde olmaktan, geleceğe umut olacak memleketimin çocuklarına dokunmaktan mutluluk duyuyorum.

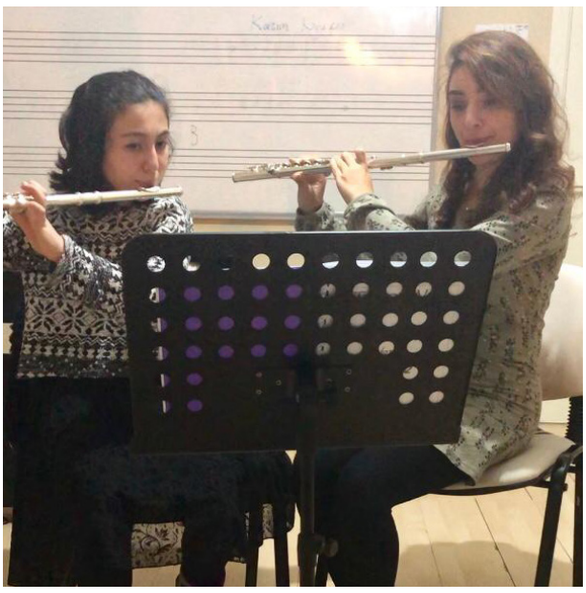

Mustafa Anıl SAYIL
Gitar Öğretmeni

ÇOCUKLAR
GELECEĞİMİZDİR!

1993, Trabzon doğumluyum. Üniversite de dahil olmak üzere bütün eğitim hayatım Trabzon'da geçti.

Karadeniz Teknik Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Müzikoloji Bölümü mezunuyum. Şu an Trabzon Üniversitesi'nde yüksek lisans yapmaktayım. Müziğe olan ilgim çocukluk yaşlarında başladı. Ailemin bu ilgimi fark edip bir doğum günümde bana gitar hediye etmeleriyle bu yolda ilk adımımı atmış oldum. Birkaç kursa gittikten sonra çalışmalarıma kendim devam ettim. Bu alanda kendimi geliştirmek adına birçok etkinliğe katıldım. Lisans döneminde ana çalgım gitar oldu. Yüksek lisansa devam ederken bir yandan da müziğe ilgisi olan öğrencilere faydalı olabilmek için çeşitli kurslarda görev aldım. Şu an Nuhoğlu Vakfı Hayrat Çocuk Sanat Merkezi'nde gitar öğretmenliği yapıyorum. Hayrat'ta açılan bu vakfın yegâne amacı, Hayrat ilçesindeki ve mahallelerindeki çocuklara ulaşmak, onlara sanat alanında ücretsiz eğitim verip çocukların sosyalleşmelerine katkı sağlamaktır. "Çocuklar bizim geleceğimizdir." düşüncesiyle ileriki yaşamlarına sosyal açıdan bir şey katabilmek, onların ellerinden tutup kültür, sanat ile tanıştırmak, bir ışık, bir yol olabilmek; resim, müzik ve kitap alanında çocuklarımıza güzel şeyler kazandırabilmek, onların belki de hiç görmediği, bilmediği enstrümanları görüp tanımalarına ve hatta bu enstrümanları çalabilmelerine öncülük etmek adına gerçekleştirilen bu projenin içerisinde yer almaktan büyük mutluluk duyuyorum.

Çocukların gözlerindeki ışıltıyı görebilmenin verdiği hazzı hiçbir dünya nimetinden alamayan bir öğretmen olarak bu güzel projede büyük önemi ve katkısı olan Nuhoğlu Vakfı'na sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

lider dundar

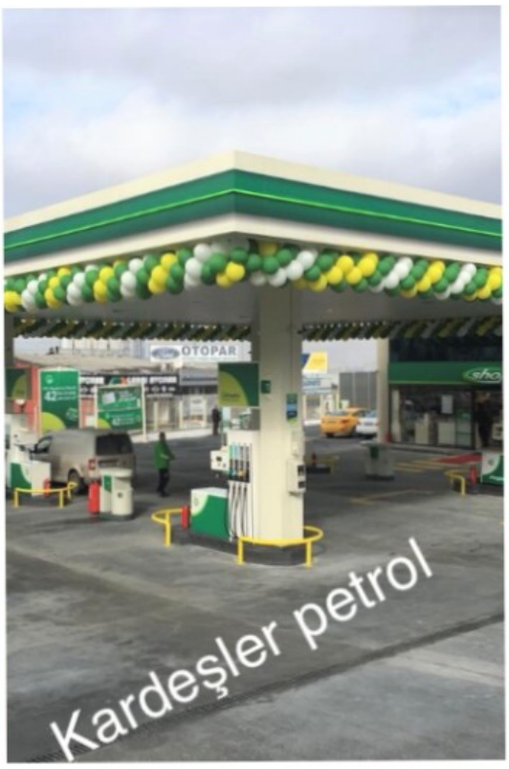

Mustafa GEDİKLİ
Müzik Öğretmeni

AMACIMIZ, İLERİDE MEYVELER VEREN FİDANLAR YETİŞTİRMEK!

1993 yılında Trabzon'un Akçaabat ilçesinde dünyaya geldim.

Trabzon Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi'nden mezun olduktan sonra Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi'nde severek okuduğum Müzik Öğretmenliği bölümünü 2016 yılında bitirdim.

12 yıldır gitar çalmaktayım, 4 yıldır keman, piyano, şan ve hazırlık eğitimleri vermekteyim. 5 yıllık iş tecrübem dahilinde İstanbul Smartup Akademi'de 1 yıl boyunca eğitim verdim. Yaklaşık 1 yıldır da Nuhoğlu Vakfı Hayrat Çocuk Sanat Merkezi'nde gitar, keman ve piyano dersleri vermekteyim. Burada yaptığımız şey, tam anlamıyla enstrüman veya resim dersleri vermek değil, daha çok ileride meyveler veren fidanlar yetiştirmek. Eğitimler dahilinde erken yaş müzikten yan flüte kadar birçok ders mevcut. Nuhoğlu Sanat Merkezi, Hayrat'ta açan bir çiçek gibi tohumlarını Hayrat çocuklarına serpiştirerek halkın da desteğiyle hayat buldu. İlk günlerde çekimser tavırlar sergileyen minikler zamanla enstrümanlara hayat vermeye, üretmeye başladı. Hayrat çocukları artık daha mutlu, kendilerine olan güvenleri tam. Zamanla daha fazla çocuğun birey olma yolunda emin adımlarla ilerliyor olduğunu görmek tek temennimiz.

Bu oluşumu sağlayan, desteklerini esirgemeyen, her türlü gerekliliği eksiksiz yerine getirmeyi kendine amaç edinmiş olan Nuhoğlu Vakfı'na sonsuz teşekkürü borç bilirim. Böyle bir yapının içerisinde olmak gerçekten gurur verici bir durum.

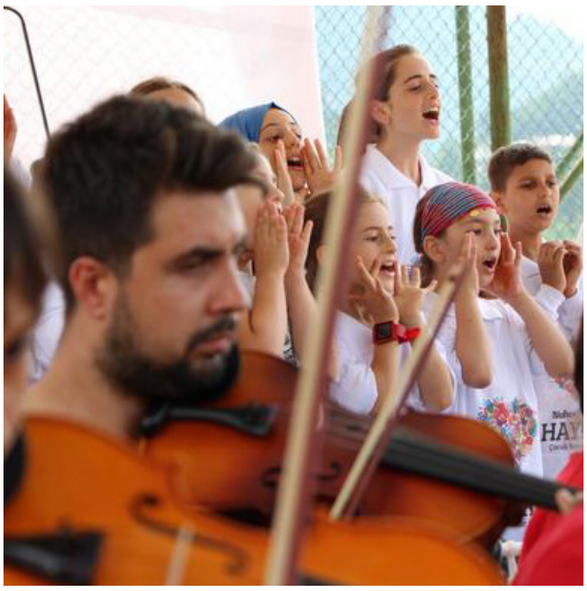

MİNİK PARMAKLAR GELECEĞİ PROGRAMLADI!

Habitat Derneği, QNB Finansbank ve Microsoft Türkiye tarafından düzenlenen **Minik Parmaklar Geleceği Programlıyor Projesi**, Nuhoğlu Vakfı Gençlik Komitesi Başkanı Gürkan Nuhoğlu'nun katılımıyla Hayrat'ta gerçekleştirildi. Eğitime katılarak kendi oyunlarını yaratan çocuklarımıza sertifikaları verildi. Gençlik Komitesi olarak Habitat Derneği'ne çok teşekkür ediyoruz.

DÜNYA ÇOCUK HAKLARI GÜNÜ KONFERANSI

Yönetim Kurulu üyelerimiz 20 Kasım 2018 tarihinin Dünya Çocuk Hakları Günü olması sebebiyle Asiye Nuhoğlu'nun gerçekleştirmiş olduğu "Türkiye'de Çocuk Haklarının Dünü, Bugünü ve Yarını" isimli konferansa katıldılar.

NUHOĞLU VAKFI KİTAP KAFE AÇILDI!

30 Ağustos 2018 tarihinde Nuhoğlu Vakfı olarak Hayrat'ta Nuhoğlu Vakfı Kitap Kafe'nin açılışını yaptık. Çocuklarımızın kitap okumanın yanında hem öğretici hem de eğlendirici aktiviteler yapabileceği bu alanda, yetişkinlerin kahvelerini içerek kitaplarını okuyabilme imkânı da mevcut. Yolu düşen herkesi Hayrat'taki kütüphanemize bekliyoruz.

HOŞ GELDİNİZ

Nuhoğlu Vakfı

23 Nisan

ULUSAL EGEMENLİK VE ÇOCUK BAYRAMI

Kutlu Olsun

NUHOĞLU VAKFI 23 NİSAN BULUŞMASI

Nuhoğlu Vakfı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı münasebetiyle bir araya geldi. Bu çok özel buluşmada **Nuhoğlu Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Hayri Nuhoğlu, Nuhoğlu Vakfı Danışmanlar Meclisi Başkanı Çetin Nuhoğlu, 2014-2019 Dönemi Kadıköy Belediye Başkanı Aykurt Nuhoğlu, Hayrat Belediye Başkanı Mehmet Nuhoğlu ve Prof. Dr. Ali Akyüz konuştu:**

HAYRİ NUHOĞLU
(Nuhoğlu Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı)
"Sayın Onursal Başkanım, Sayın Valim, Sayın Kadıköy Belediye Başkanım, Hayrat Belediye Başkanım, Değerli Hocalarımız, Değerli Arkadaşlar, Değerli Konuklar...
Hepiniz hoş geldiniz.

Bugün 23 Nisan. TBMM'nin açıldığı, egemenliğin kayıtsız şartsız millete teslim edildiği "o gün". Daha da anlamlı olamazdı diye düşünülürken, Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk, 23 Nisan'ı çok daha anlamlı bir hale getirerek, toplumun geleceği olan çocukları onurlandırmıştır.

23 Nisan, tüm dünyada çocuklar için ilk defa milli bayram olarak ilan edilmiştir. 1927'den beri de her yıl kutlanmaktadır. Bu bayramı hangi milletten olursa olsun, barış içinde yaşamaları için tüm dünya çocuklarına armağan eden ulu önderi saygıyla anıyor, kendim ve ailem adına bu mirasa sahip çıkacağıma söz veriyorum.

Bu sözü tutmanın yegâne yolu, çocuklarımıza modern bir Türkiye bırakmak ve bu güzel ülkeyi daha ileriye taşıyabilmeleri için onlara hak ettikleri eğitim ortamını sağlamaktır. Nuhoğlu ailesi olarak Nuhoğlu Vakfı çatısı altında her yıl cumhuriyetin 3 önemli gününde; 23 Nisan, 29 Ekim ve 30 Ağustos'ta bir araya geliyoruz. Ülkemiz ve ülkemiz geleceğine ekonomik, sosyal ve kültürel anlamda değer sağlamak amacıyla 1996 yılında kurmuş olduğumuz Nuhoğlu Vakfı, bugün önemli bir sivil toplum kuruluşu olarak pek çok alanda faaliyet gösteriyor ve takdir topluyor.

Nuhoğlu ailesi üyesi yeni nesil aile üyelerimizi de destekliyoruz. Geçmişte olduğu gibi bugün de öğrencilerimize burs vermeye devam ediyoruz. Bu önemli günde sizlerin de destekleri ile hayata geçen bir kaç önemli projemizden bahsetmek istiyoruz. Göreve geldiğimizin birinci yıldönümüne kadar ilk olarak Ataşehir-Kayışdağı'nda vakıf

merkezimizin açılışını gerçekleştirdik. Böylece vakfımız üyelerine devamlı hizmet veren ilk sabit merkezine kavuşmuş oldu. İkinci olarak; Hayrat'ta vakfımıza hibe edilmek üzere ailemize ait 3 adet parsel için vekâletnamelerin çoğunluğu çıkarılmıştır, tamamlandıktan sonra bu parseller üzerinde vakfımıza gelir sağlayacak projeler geliştirmeye çalışacağız. Diğer bir projemiz ise Hayrat'taki Şelale Restoran'ın tadilat çalışmaları Yönetim Kurulu Üyesi Nevzat Özülke'nin katkılarıyla tamamlanmış ve yeni bir açılışa hazır hale getirilmiştir. Ayrıca, Şelale Restoran'da düğün ve yemek hizmetlerine ek olarak, herkese hizmet veren bir kütüphane açmaya karar vermiş bulunuyoruz.

Eğitim ve sanata verdiğimiz önem, Hayrat'taki çocuklarımızın gelişmesini sağlamak onlara yeni bir ufuk oluşturma amacımız Nuhoğlu Vakfı Hayrat Çocuk Sanat Merkezi'ni açma fikrini doğurmuştur.
Bu beyanda 10 Mart tarihinde Hayrat Çocuk Sanat Merkezimiz eğitim faaliyetlerine başlamıştır. Şu anda 1 resim ve 3 müzik öğretmenimiz ile 75 tane daimi kayıtlı öğrencimiz mevcuttur. Sanat merkezimizde piyano, keman, çello, gitar, kemençe, tulum bağlama, bateri ve resim dersleri verilmektedir. Amacımız, öğrenci sayısını mümkün mertebe artırmak, hatta ülkemizi uluslararası platformda temsil edecek yetenekler yetiştirmektir.

Gün geçtikçe büyüyen Nuhoğlu Vakfı olarak fark yaratacak ve takdir toplayacak yeni projelerimize imza atmaya devam edeceğiz. Bu önemli günde toplantımıza geldiğiniz için sizlere bir kez daha teşekkür ederken çocuklarımızın ve tüm dünya çocuklarının bayramını kutluyor, bize bugünü armağan eden Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ü saygı ile anıyorum. Kendim ve yönetim kurulum adına saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

ÇETİN NUHOĞLU
(Nuhoğlu Vakfı Danışmanlar Meclisi Başkanı)
"Sayın Valim, Belediye Başkanlarımız, Vakfımızın Değerli Başkanı, Kurucularımız, Yönetim Kurulu Üyelerimiz... Hepinize şahsım ve Danışmanlar Meclisi adına saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

Sayın Başkanım bu kadar güzel şeyleri gördükten sonra belli ki hem ekibini hem vaktini hem de maddi kaynaklarını iyi organize etmiş. Bir sene içinde yapılan stratejik ve gerçekten her bölgeye hem aile yakınlarımız çok fazla katma değer sağlayacak bu projeleri hayata geçirmesi her şeyden önce takdire şayandır, kendisini kutluyor ve takdirimi sunuyorum.

Buraya gelmeden önce bu sabah İlber Ortaylı'nın Gazi Mustafa Kemal kitabını okudum. Çok net bir mesaj vardı: '1920 yılında 23 Nisan Cuma günü, cuma namazından sonra, o meclis açılırken bir tek şeye odaklandı; gelecek nesilleri kurmaya. Gelecek nesillerin birey olarak yetiştirilmesi için ve her şeyden önce geleceği garantiye almak için adım attı. Ve o gün yeni bir ulus yaratıldı. Ve 1.400 yıllık tarihinde ilk defa kurulan meclisin adı Türkiye Büyük Millet Meclisi oldu. İlk defa Türkiye ismi kullanıldı.'

Değerli dostlarım, bu bölgenin güzel insanları, size açıkça bir şey ifade etmek istiyorum ki vakfın bu yıl 22. yılı kutlanıyor. Bu vakıf, 22 yıl önce bir ihtiyaç olarak görülmüş ve gelecek için eğitim projeleri kapsamında hayata geçirilmiştir. Ancak, Türkiye'de son dönemlerde yaşadığımız eğitim kaosunun sonucunda bu hususta önemli kayıplar yaşamaktayız. Dünya üzerinde her 3 yılda bir yapılan değerlendirmede her sene gerilemekteyiz.

Kendi dilinde okuduğunu anlama hususunda çok eksiğiz. Bilginin bizden gittikçe uzaklaştığını, bilgiyi bize verecek olan kurumların erozyona uğramasının bir sonucudur. Bugün hangi öğrencimiz, hangi başarıyı elde edebiliyor? Üniversite artık unvandan ibaret bir vaziyet almış durumda.

Gençlerimizi çok daha güzel günlere taşımak adına; eğitim, eğitim, eğitim...

Sevgili arkadaşlarım, zor bir dönemdeyiz. Dünya hayal kurup bunları gerçekleştirenlerle, hayal bile kuramayan devletler, milletler arasında ikiye bölünmüştür. Bizler hızla kaybediyoruz. Üretim yapamayan, sadece ticarette, ihracatta emek harcayıp yoğun işler yaparak ayakta kalmaya çalışıyoruz. Teknoloji ürünlerinin ihracattaki payı maalesef %3,5.

Biz şu an 10.000 dolarlardan bahsederken Güney Kore 40.000 dolarlardan bahsediyor. Biz bu yarışa başladığımızda, 1960'larda, Güney Kore yarımız bile değildi. Ne değişti? Farklı olan neydi?

Sözlerime üretim ve elbette eğitim diyerek son veriyorum."

AYKURT NUHOĞLU
(2014-2019 Dönemi Kadıköy Belediye Başkanı)
"Sıkıntılı, hareketli, huzursuz, geleceğe dair beklentilerin azaldığı, işsizliğin arttığı, eğitim hususunda sıkıntılar yaşadığımız bir dönemdeyiz.

Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküşü ardından Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Türkiye Cumhuriyeti'ni büyük bir fedakârlık ve özveri ile kurduğu o günlerden bu günlere, hala ortak sıkıntıların bulunması maalesef üzücüdür.

Biz Nuhoğlu ailesi olarak her şeyin temelinde eğitimin yattığına inanmaktayız. Şunu belirtmek isterim ki çocukların algılama kabiliyetleri 0-5 yaş arasında %98'dir, bu oran yaş ilerledikçe %2'lere kadar düşmektedir. Bu sebeple bir çocuğa bu yaşlardaki temasınız onu geleceğin doktoru, mühendisi, avukatı yapacaktır.

Kendi çocuklarımızın modern dünyada rekabet edebilmesini istiyor, mücadele edebilmesini arzuluyorsak tek bir seçeneğimiz var, çocuklarımızı eğitmeliyiz.
Hepimizin 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı kutluyorum."

MEHMET NUHOĞLU
(Hayrat Belediye Başkanı)
"23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramınızı kutlayarak başlamak istiyorum. Bütün dünya çocukları bu bayramı kutlamanın heyecanı içerisinde. Bu bayramı bizlere bırakmış başta Mustafa Kemal olmak üzere tüm şehit ve gazilerimize şükranlarımızı sunuyoruz. İlçemize ve vakfımıza hizmet etmiş büyüklerimize saygılarımızı sunuyorum."

Prof. ALİ AKYÜZ

"Öğrencilere ders anlatmak kolay, ama burada, orta yaşlı, genç ve çocuklara aynı anda hitap edebilmek zor bir iş. Sayın Başkanlar, Sayın Vali, Sayın Onursal Başkan, Sevgili Çocuklar, Gençler, Hanımefendiler, Beyefendiler...

Bundan önceki konuşmacı arkadaşlarım üstüne söylenecek laf bırakmadılar, ancak şunları ekleyeyim: Türkiye gelişmek istemeyen bir ülke haline getirildi. Burada var olan siyasi iktidarı suçlamak için söylemiyorum; Cihan Harbi sonrası, batının hedefinin bir parçası gerçekleştirilmek isteniyor, bu coğrafya parçalanmak isteniyor. Uzun lafın kısası, çocuklarımıza gelişimi, gelişmeyi istemeyi, okumayı öğretiniz.

Nuhoğlu Vakfı'nın kuruluşundan itibaren ailenin bir yakını olarak, bu vakıfta yardım çalışmalarına katkı vermekteyim. Of - Hayrat birlikteliği doğrultusunda; kurulmuş olan bu vakfın Onursal Başkanı olarak bu görevi hala idame ettirmekteyim.

Sözlerime şunu eklemek isterim: Ben umutsuz değilim, sonuna kadar mücadele etmek zorundayız. Bu bir kavga yahut savaş değil. Bu mücadele çocuklarımızın, torunlarımızın geleceğinin mücadelesidir. Bunu başarmak zorundayız. Bakın, bunu dinimiz emreder, hiç kimse benden Müslüman değil, zira ben aynı zamanda bir müminim, mümin olan bir insan bir diğerinin zulüm çekmesine asla razı olmaz. İslam tarihinde paylaşım ve zekâtla ilgili 'Yeteni al, gerisini fukaraya dağıt.' mantalitesinin günden güne nasıl azaldığını göreceksiniz. Mümin mantıkla hareket eder, vicdanı ile hareket eder. İşine gelmeyen yeri kafasına göre değiştiremez.

En iyi ibadet okumaktır. Okuyun, okutun. Ben mezarıma 'Okumaya ve çalışmaya doymadı.' yazdıracağım."

MARİNERA
ÇEŞME

yenitepe
İZMİR

yenitepe
KADIKÖY

CUBES
ANKARA

3 BÜYÜK ŞEHİRDE 4 DEV PROJE

NUHOĞLU İNŞAAT,
YURT İÇİ VE YURT DIŞINDA,
ÇİZGİ ÜSTÜ PROJELERLE
MUTLU YAŞAM ALANLARI İNŞA ETMEYE
DEVAM EDİYOR.

3 BÜYÜK ŞEHİRDE 4 DEV PROJE İLE
FARKLI İHTİYAÇLARA
BEKLENTİLERİN ÖTESİNDE
ÇÖZÜMLER SUNUYOR.

nuhoğlu

444 4 616
nuhogluinsaat.com.tr

30
AĞUSTOS

ZAFER BAYRAMIMIZ
KUTLU OLSUN

18. GELENEKSEL HAYRAT AİLE BULUŞMASI

18. Geleneksel Hayrat Aile Buluşmamız büyük bir çocuk şenliği ile gerçekleşti. Nuhoğlu Vakfı Hayrat Çocuk Sanat Merkezi ve Kadıköy Çocuk Sanat Merkezi öğrencilerinden oluşan 60 kişilik orkestra ve koro, Hayratlılara büyük bir konser verdi. Buluşmada **Hayrat Belediye Başkanı Mehmet Nuhoğlu, Nuhoğlu Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Hayri Nuhoğlu, Nuhoğlu Vakfı Danışmanlar Meclisi Başkanı Çetin Nuhoğlu, 2014-2019 Dönemi Kadıköy Belediye Başkanı Aykurt Nuhoğlu, 2009-2019 Dönemi Trabzon Büyükşehir Belediye Başkanı Orhan Fevzi Gümrükçüoğlu ve İyi Parti İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu** konuştu:

MEHMET NUHOĞLU
(Hayrat Belediye Başkanı)
"Sayın Milletvekillerim, Saygıdeğer Büyükşehir Belediye Başkanım, Sayın İl Başkanlarım, Sayın Nuhoğlu Vakfı Başkanı, Sayın Nuhoğu Vakfı Onursal Başkanı, sevgili misafirler, sevgili Hayratlılar... Nuhoğlu Vakfı'nın ilçemize yapmış olduğu eserlere yeni bir tane daha eklenmiştir.

Bu eserlere katkı sağlayan, 17 yıldır bu hizmetleri Hayrat halkına sunan vakıf başkanlarımıza, yönetim kurulu üyelerimize, siyasilere ve hepinize çok teşekkür ediyorum. Öncelikle bu hizmetleri hayata geçiren ve Hayrat halkına sunan başta Sayın Çetin Nuhoğlu abimiz olmak üzere Sayın Hayrettin Nuhoğlu abimiz, tüm yönetim kurulu üyeleri, vakfımıza hizmet etmiş olan, katkı sağlayan bugünkü başkanımız Sayın Av. Hayri Nuhoğlu yine aynı hizmetleri yapmaya devam etmektedir.

Öncelikle Hayrat'ta vakıf lojmanlarımızda başlayan hizmetlerimizi Nuhoğlu Vakfı Örnek Meyve Bahçemiz, Hayrat müftülük içi binamız, toplantı, konferans salonu, özellikle eğitim alanında (ortaokul, lise bazında anadolu-fen liselerine hazırlık kursları) çok büyük başarılar sağlamıştır. Bunlara katkı sağlayan başkan Çetin Nuhoğlu abimize ve herkese gönülden teşekkür ediyorum. Bugün de burada yüzlerce öğrenci Kadıköy Belediye Başkanlığımız öncülüğünde Nuhoğlu Vakfı ile iş birliği yaparak, ilçemize yine güzel bir eser kazandırmıştır. Buradaki yüzlerce çocuğumuz; müzik, sanat ve resim dersi alarak bundan sonraki yaşamına bir nebze olsun katkı sağlayacak.

Buna da maddi-manevi katkı sağlayan Kadıköy Belediye Başkanımıza, Nuhoğlu Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı ve üyelerine gönülden teşekkür ediyorum. Bir de burada çok sevdiğim ağabeyim var: Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Dr. Orhan Nuhoğlu; kendisine ilçemize yaptığı katkılarından dolayı çok teşekkür ediyorum. Trabzon'daki Hayrat bir tarafa, bütün ilçeler bir tarafa bize bu ayrıcalığı sağladığı için kendisine minnettarım. Bugüne kadar ilçemize maddi-manevi katkılarını sağlayan üyelere, siyasilere, bürokratlara gönülden teşekkür ediyorum."

HAYRİ NUHOĞLU
(Nuhoğlu Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı)
"Öncelikle bu güzel konser için Kadıköy Belediyesi Çocuk Sanat Merkezi Korosu'na, Nuhoğlu Vakfı Çocuk Sanat Korosu'na, orkestraya, öğretmenlere ve bu işte emeği geçen herkese çok teşekkür ediyorum.

Sayın Milletvekillerim, Sayın Büyükşehir Başkanım, Sayın Belediye Başkanım, Sayın Onursal Başkanım, Nuhoğlu Vakfı'nın değerli konukları, 30 Ağustos Geleneksel Aile Buluşmamıza hepiniz hoş geldiniz. Her yıl 30 Ağustos Zafer Bayramı münasebetiyle bir araya geldiğimiz aile buluşmamızda, bugün bizimle birlikte olduğunuz için hepinize teşekkür ederim. Bundan tam 96 yıl önce milletimiz tarihte eşi benzeri görülmemiş bir mücadele sonucunda adeta bir destan yazarak bağımsızlığını, özgürlüğünü kazanmıştır.

Büyük Taarruz, 30 Ağustos 1922'de Dumlupınar'da zafer ile sonuçlanmıştır ve sonuçta vatanımız düşman işgalinden kurtarılmıştır. Milletimiz bağımsızlık, özgürlük ve vatan sevgisi önünde hiçbir gücün duramayacağını tüm dünyaya kanıtlamıştır. Ben de bu büyük ailenin huzurunda bizlere 30 Ağustos'u yaşatan büyük mücadelenin Başkomutanı Gazi MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'ü ve aziz şehitlerimizi rahmet ile anıyorum. Nuhoğlu Vakfı olarak bir yıl içinde gerçekleştirdiğimiz bazı önemli çalışmalardan bahsetmek istiyorum. Hayrat'taki çocuklarımızın resim ve müzik alanlarında gelişimlerine katkı sağlamak amacıyla Nuhoğlu Vakfı olarak Hayrat Çocuk Sanat Merkezi açılışını 14 Mayıs 2018 tarihinde gerçekleştirdik. Şu anda 100'ü aşkın öğrencimiz eğitimine devam ediyor. Çocuklar, sanat merkezinde üflemeli çalgılar, kemençe, tulum, piyano, keman, çello, gitar, bateri ve resim dersleri başta olmak üzere çeşitli sanat dallarında eğitim görüyorlar. Bu merkezde ülkemizi uluslararası platformda temsil edecek yetenekler yetiştirmek arzusundayız. Bu ihtimal bizi her şeyden çok heyecanlandırıyor. Bizden sonraki nesillerin başarılarına ilim ile yükselen Türkiye'ye katkıda bulunabilmek en büyük motivasyonumuzdur. Ayrıca, ailemiz ile ilgili güzel bir gelişmenin de haberini vermek isterim. Yıllardır bir türlü çözülemeyen Hayrat'taki aile arazileri meselesi büyük uğraşlar sonucu çözülmüştür.

Toplantımıza geldiğiniz için sizlere bir kez daha teşekkür ederken herkesin şimdiden 30 Ağustos Zafer Bayramı'nı, geçmiş Kurban Bayramı'nı kutluyorum. Kendim ve yönetim kurulu adına hepinize sevgi ve saygılarımı sunuyorum."

ÇETİN NUHOĞLU
(Nuhoğlu Vakfı Danışmanlar Meclisi Başkanı)
"Sayın Vekillerim, Sayın Büyükşehir Belediye Başkanım, Değerli Başkanlarım, Değerli İl Başkanım ve özellikle İstanbul'dan kalkıp bu güzel etkinlik içim tüm ekibiyle, bu pırıl pırıl çocuklarla, bu pırıl pırıl insanlarla gelen Kadıköy Belediye Başkanıma çok teşekkür ediyorum. Hoş geldiniz diyorum ve sizi saygı ile selamlıyorum. Sayın protokol! Açık söyleyeyim, bu yıl Nuhoğlu Vakfı etkinliklerinin 17.si, 17 farklı konu vardı. Burada eğitim destekleri verdik, en iyi üniversitelere giren çocuklarımızı sizlerle tanıştırdık. Hepsinden önemlisi onların gelecekte bize, kendilerine, ailelerine, memleketlerine sağlayacakları katkıları konuştuk. Bugün başka bir şey daha konuşuyoruz ve diyoruz ki 4 ay önce başlamış olan bu çocuklar, Kadıköy Belediyesi ile muazzam bir şey gerçekleştirdiler. Burada yeni bir bakış açısı geliştirdiler. Hepsinden öte örnek oldular.

Bugün burada olan tüm kardeşlerimize, ablalarımıza, annelerimize çok net mesajlar verdiler. Dediler ki 'Bırakın çocukları, çocuklar gençtir, fidandır. Onlara ağaç yaş iken eğilir demeyin, ağaç uzamak istiyorsa uzasın. Eski köye yeni adet getirmeyin.' Demeyin, deyin ki 'Eski köye yeni adet getirin. Al satarım bal satarım ustam ölmüş ben satarımı bırakın.' Bunlar bizim atasözlerimiz; ama ustam sattıysa ben başka bir şey yapayım, icat çıkartayım. 'Yeni icat çıkarma.' diyecekler, hayır yeni icat çıkarın. İşte bugün bu çocukları görmek istiyorum. Kadıköy'den gelen genç çocuklarım, kardeşlerim, yavrularım sizleri buraya öne davet ediyorum. Hepsine gönülden alkış istiyorum. Gerçek gelecek bunlar, ailemizin, memleketimizin geleceği bunlar. Her şeyden önce dik duracak, ülkenin bütünlüğü için birlik olacak yapıyı bunlar sağlayacak. Ben sizlere çok teşekkür ediyorum. Bugün bunları burada sizlerle görmüş olmak, sizlerle tanışmak gerçekten önemliydi. Nuhoğlu Vakfı Hayrat Çocuk Sanat Merkezi'ne çok teşekkür ediyorum.

Sayın Vakıf Başkanıma çok teşekkür ediyorum. Bu fikir sayesinde bu bölgede yeni bakış açıları olacaktır ve hepsinden ötesi de 3-5 yıl sonra Hayri Başkan'ın dediği gibi buradan uluslararası alanlarda bizleri temsil edecek çocuklarımız çıkacaktır. Gurur kaynaklarımız olacaktır. Hepsinden ötesi de açıkçası iyi ki varsınız, iyi ki sizler İstanbul'dan kalkıp buraya geldiniz, güzel örnekler gösterdiniz. En önemlisi bir tarafta Kadıköy Belediyesi, bir tarafta Hayrat Belediyesi olarak el sıkıştı ve ortak kader birliği yaptılar. Çok teşekkür ediyoruz sizlere. Bu gençlerin, bu çocuklarımızın ömür boyu başarılı olmaları hepimizin başarısıdır. Hepimiz gelecekte onlarla daha başarılı olacağız, onlardan çıkan ışıklarla aydınlanacağız."

AYKURT NUHOĞLU
(2014-2019 Dönemi Kadıköy Belediye Başkanı)
"Çok Sevgili Çocuklar, Büyükşehir Belediye Başkanımız, Sayın Milletvekillerimiz, vakfımızın Onursal Başkanı, Yöneticileri, Başkanı, Değerli Belediye Başkanlarımız, Değerli Hayratlılar...

Onursal Başkanımız çok duygusal bir şekilde bize çocukların evrensel kimliğini anlattı. Çocuklar bizim geleceğimiz. Her şeyden daha önemli ve kıymetliler. Onlara gözümüzün nuru gibi bakıyoruz. Biz onlara ne verirsek emin olun, onlar da bize gelecekte onları verecekler. Yani siz eğer gelecekte sağlıklı, güçlü, demokratik, mutlu ve huzurlu bir Türkiye istiyorsanız, çocuklarınızın iyi iş sahibi olmalarını istiyorsanız, sağlıklı bir gelecek istiyorsanız onların eğitimlerine katkı vereceksiniz, destekleyeceksiniz. Türkiye'nin birinci sorunu çocuklarımızın geleceğidir, eğitimleridir.

Sanat, kültür, spor dünyada kesin ve net bir şekilde en önemli faaliyet olarak görüldü ki çocukların gelişmesine en ciddi katkıyı onlar veriyor. Eğer çocuklarınızın gelecekte güçlü kimlikle, güçlü meslek sahipleri olmalarını istiyorsanız, daha ilk 5 yaşına kadarki algılama güçlerinin %98 olduğu, 10 yaşında %38'e düştüğü en zeki dönemlerinde en ciddi ve sağlıklı günlere sahip olsunlar. Şu gördüğünüz taş mektep nasıl yapıldı dedelerimizden dinlemişizdir. Büyük dedelerimiz ocaklardan sırtlarına taşları alarak o okulu yaptılar. Cumhuriyetin ilk yıllarıydı ve o okuldan yüzlerce insan bu ülkeye hizmet etti. Doktor oldular, eczacı oldular, avukat oldular ve hizmet ettiler. Bizim büyüklerimiz eğitimin önemini kavradılar ve bizler de aynı duyarlılığı sonuna kadar devam ettirelim.

Bilelim ki bu ülkenin en büyük zenginliği bu ülkenin çocuklarıdır. Çocuklarımıza sahip çıkalım ve çocuklarımızın gelecek olduğunu asla unutmadan özgür, düşünen, kimlikli ve kişilikli insanlar olmaları için destek çıkalım. Hepinize katıldığınız için, emek verdiğiniz için saygılarımı ve sevgilerimi sunuyorum."

ORHAN FEVZİ GÜMRÜKÇÜOĞLU
(2009-2019 Dönemi Trabzon Büyükşehir Belediye Başkanı)
"Sayın Milletvekilleri, Çok Değerli Kadıköy Belediye Başkanımız Aykurt Nuhoğlu, Nuhoğlu Vakfı Başkanı Sayın Hayri Nuhoğlu ve yine bir ve beraber olduğumuz Sayın Çetin Nuhoğlu, Sayın Mehmet Nuhoğlu, siyasi partilerimizin temsilcileri, belediyelerimizin meclis üyeleri ve yine buradaki mahallelerimizin muhtarları, hanımefendi kardeşlerim, beyefendi kardeşlerim, hepsini geleceğimiz olarak gördüğümüz gönüllerimizin sevgili evlatları ve Kadıköy'den buraya gelmiş olan evlatlarımız...

Biz çok güzel konuşmalar dinledik hepinizle beraber. 81 milyon insanımızın Çetin Bey'in söylediği gibi omuz omuza yürek yüreğe olduğunun bir güzel örneğini yaşadık. Ben hakikaten çok sevindiğim, çok huzur duyduğum, geleceğimiz için çok umutlandığım bir toplantıyı sayenizde burada sizinle beraber yaşadım. Evlatlarımızın, Nuhoğlu Vakfımızın her sene bir tema ile birlikte 30 Ağustos Zafer Bayramı münasebetiyle yaptığı toplantının bu yılki bölümünde çok güzel bir hazırlıkla sanat kültür eğitimlerini verdiği Hayrat'ta da bu eğitimleri devam ettirdiği ve az önce konserlerini izlediğimiz gerek Kadıköy'ümüzden teşrif etmiş olan gerekse buradaki katılımcılarıyla birlikte sanatın kültürün insanların barış ve kardeşliğine nasıl katkıda bulunduğunu yaşatmaları sebebiyle şükranlarımı kendilerine sunuyorum. İyi ki varlar, sağ olsun, var olsunlar.

Nuhoğlu Vakfı'nın köklerini nasıl unutmadığını, gençlerinin, çocuklarının eğitimlerine nasıl bugüne kadar katkıda bulunduğunu, sanatı kültürü de ekleyerek bugünkü kütüphaneyi de açarak nasıl bir gelecek umut ettiğini gördük ve yaşadık. Köklerini unutmayan, hiçbir zaman tüm ülkesini düşünürken bulunduğu yöreyi de göz ardı etmeyen Nuhoğlu Vakfı gibi vakıflara, şöyle bir veciz cümleyle söylemek istiyorum ki 18 ilçemizin her birinin ihtiyacı vardır."

Çocuk Şenliktir
Geleneksel Aile Buluşması
ALİ EAKLROGLU

HAYRETTİN NUHOĞLU
(İyi Parti İstanbul Milletvekili)
"Değerli konuklar, çok değerli gençler, sevgili çocuklar ve aziz hemşehrilerim, hepinize selam olsun.

Bugün siyaset günü değil, bugün vakıf günü. Çünkü vakıflar hizmet için vardır ve bu hizmetlerini sadece ülke için, millet için, toplum için yaparlar ve Allah rızası için yaparlar. Hiçbir karşılık beklemezler. Değerli kardeşlerim, daha önceleri vakıf başkanı olarak karşınızda defalarca bulundum. Bugün bir milletvekili olarak söz aldım. Sizlere şunu söylemek istiyorum: Türkiye Büyük Millet Meclisindeki Milletvekilliği odam sizlerindir. Ne zaman arzu ederseniz o odayı beraber paylaşabiliriz. Ayrıca İyi Parti Genel Başkan Yardımcılığı makam odam da sizlerle beraber paylaşılmaya hazırdır. Her işinizde elimden geldiğince sizlerle beraber olacağım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum."

29 EKİM

CUMHURIYET BAYRAMIMIZ KOTLU OLSUN

NUHOĞLU VAKFI'NDA CUMHURİYET COŞKUSU

Cumhuriyetimizin 95. yılını Nuhoğlu Vakfı Hayrat Kitap Kafe'de Hayrat İlçe Kaymakamımızın da katılımıyla birlikte büyük bir coşkuyla kutladık. 29 Ekim 2018 tarihinde yapılan buluşmamızda Hayrat Çocuk Sanat Merkezi öğrencilerimizin cumhuriyet şarkıları, gösterisi ve cumhuriyet temalı resim sergisi de yer aldı.

HAYRAT'TAN GELENLER

Geçitli-Doğanköy

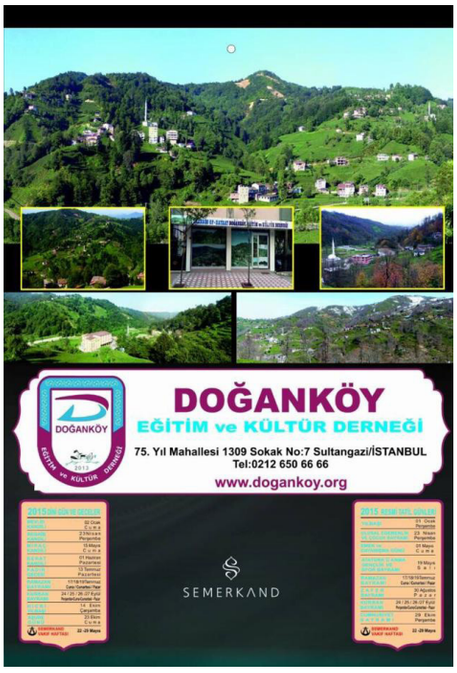

HAYRAT'TAN GELENLER

Mesoraş

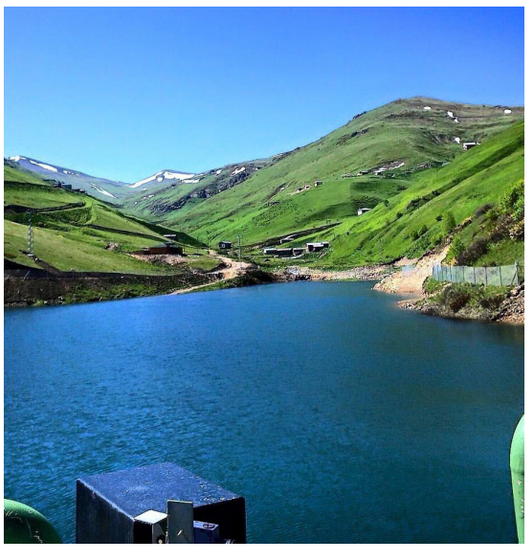

HAYRAT'TAN GELENLER

Köyceğiz

Makililer Köyü

HAYRAT'TAN GELENLER

Dereyurt-Taflancık

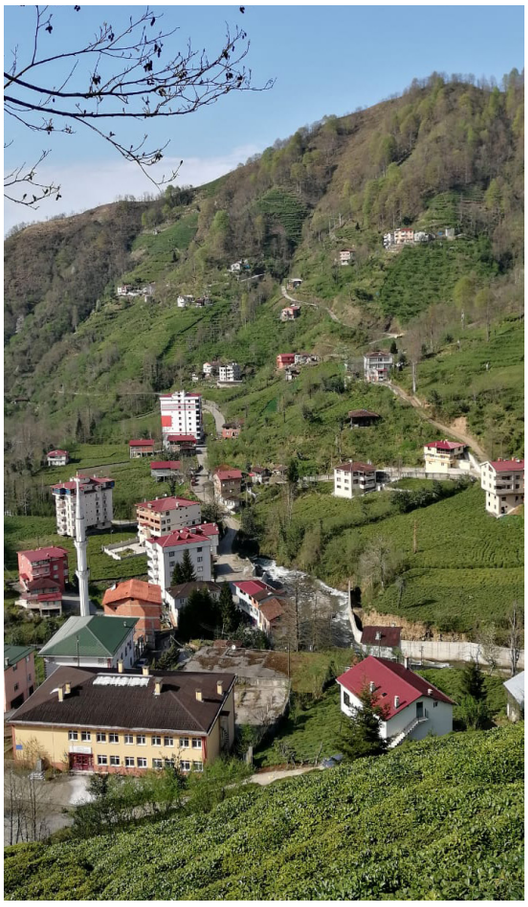

A. YÖNETİM KURULU ASİL ÜYELER

Av. Hayri Nuhoğlu
Yönetim Kurulu Başkanı

Zafer Nuhoğlu
İş İnsanı,
Başkan Yard.

Prof. Dr. Barış Nuhoğlu
Başkan Yard.

Av. Medet Nuhoğlu
Başkan Yard.

Nuran Nuhoğlu
Yüksek Mimar,
Yönetim Kurulu Üyesi

Ali Kemal Nuhoğlu
İş İnsanı,
Yönetim Kurulu Üyesi

Kubilay Nuhoğlu
Yönetim Kurulu Üyesi

Doç. Dr. Niyazi Tuğ
Yönetim Kurulu Üyesi

Nevzat Özülke
İş İnsanı,
Yönetim Kurulu Üyesi

Bilgin Akaydın
İş İnsanı,
Yönetim Kurulu Üyesi

Aygül Fazlıoğlu
Sosyolog,
Yönetim Kurulu Üyesi

Mehmet Nuhoğlu
İş İnsanı(Çaykara),
Yönetim Kurulu Üyesi

Halim Nuhoğlu
Yönetim Kurulu Üyesi,
İş İnsanı

B. YÖNETİM KURULU YEDEK ÜYELER

Cemal Nuhoğlu
İnşaat Mühendisi

Çağatay Nuhoğlu
İnşaat Mühendisi

Mert Nuhoğlu
Endüstri Mühendisi

Salih Hacıosmanoğlu
İş İnsanı

Av. Burak Nuhoğlu
(Erzurum)

Sakıp Çelik Yıldırım
(Bayburtluları Temsilen)

Metin Erdem
Yönetici

Yusuf Hakan Altay
Yönetici

Töre Nuhoğlu
Stajyer Avukat

C. DENETİM KURULU ASİL ÜYELER

Bilal Nuhoğlu
Yönetici

Kaan Nuhoğlu
Yönetici

D. DENETİM KURULU YEDEK ÜYELER

Berk Nuhoğlu
İnşaat Mühendisi

Bülent Nuhoğlu
Nakliyeci

E. DANIŞMANLAR MECLİSİ

Ö. Çetin Nuhoğlu
Danışmanlar Meclisi Başkanı

Av. İbrahim Nuhoğlu
İş İnsanı

Hayrettin Nuhoğlu
İyi Parti İstanbul Milletvekili

E. Başar Nuhoğlu
İş İnsanı

İsmail Nuhoğlu
İş İnsanı

Aykurt Nuhoğlu
2014-2019 Dönemi
Kadıköy Belediye Başkanı

Mehmet Nuhoğlu
Hayrat Belediye Başkanı

Prof. Dr. Asiye Nuhoğlu

Mehmet Faruk Nuhoğlu
İş İnsanı

Rasim Özkanca
İş İnsanı

Yüksel Nuhoğlu
İş İnsanı

Prof. Dr. Ayşe Nuhoğlu
Hukuk

A. Baki Tuğ
Emekli Hakim,
Albay

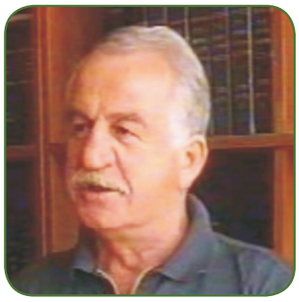

Bozkurt Nuhoğlu
Avukat

Berrin Nuhoğlu
Öğretmen

İmdat Nuhoğlu
Çiftçi

Enis Nuhoğlu
Diş Hekimi

Halil Nuhoğlu
Esnaf,
Muhtar

Dursun Nuhoğlu
Yönetici

Talat Nuhoğlu
Hayrat Ziraat Odası Başkanı

Yunus Nuhoğlu
İş İnsanı

Vahap Erol Nuhoğlu
İş İnsanı

Doç. Dr. Çağatay Nuhoğlu
Doktor

Erol Altay
İş İnsanı

Cevat Yücel
E. Gümrük ve Ticaret
Başmüfettişi

SAYGIYLA ANIYORUZ

Rahmi Nuhoğlu

Fatma Nuhoğlu Babaoğlu

Huriye Nuhoğlu

Sevim Nuhoğlu

Hüseyin Nuhoğlu

Cemal Rıza Akyüz

Halil Akyüz

Ferhat Özkanca

Ali Haydar Nuhoğlu

Safiye Seher Akyüz

Saliha Hacıosmanoğlu

GELECEĞE YATIRIMLARIMIZ DEVAM EDİYOR

Türkiye'nin sektöründe ilk Ar-Ge merkezini 2009 yılında açan, 2017 yılında Sanayi Bakanlığı Özel Sektör Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri Zirvesi'nde 1. ödülü alan Tırsan, bittiğinde Endüstri 4.0 presipleriyle hareket edecek, Avrupa'nın en büyük test kapasitesine sahip olacak 2. Ar-Ge merkezini kuruyor.

Tüm paydaşlarıyla her zaman en kaliteli, en ileri teknoloji, en hızlı hizmeti sağlayan lider üretici Tırsan, geleceği yaratmaya devam ediyor.

41 yıldır, sizinle hep en ileride.

- 150 MÜHENDİS
- PROTOTİPLEME
- BENÇ TEST
- İKLİMLEME TESTİ
- 9.400 m² PROTOTİP TEST ALANI
- 16.600 m² KAPALI ALAN

TIRSAN

tirsan.com.tr